

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1997

Vyhlásené: 29.12.1997 Časová verzia predpisu účinná od: 01.09.2002 do: 31.12.2003

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

370

ZÁKON

z 21. novembra 1997

o vojenskej službe

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet zákona

Tento zákon upravuje právne vzťahy príslušníkov ozbrojených síl¹⁾ (ďalej len „vojak“) a štátu²⁾ súvisiace so vznikom, zmenami a skončením vojenskej služby.

Vymedzenie niektorých pojmov

§ 2

(1) Vojenská služba je služba, ktorú vojak vykonáva v ozbrojených silách, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Vojak je občan Slovenskej republiky (ďalej len „občan“), ktorý vykonáva

- a) základnú službu³⁾ (ďalej len „vojak základnej služby“),
- b) náhradnú službu⁴⁾ (ďalej len „vojak náhradnej služby“),
- c) zdokonaľovaciu službu⁵⁾ (ďalej len „vojak zdokonaľovacej služby“),
- d) mimoriadnu službu⁶⁾ (ďalej len „vojak mimoriadnej služby“),
- e) prípravnú službu (ďalej len „vojak prípravnej služby“),
- f) profesionálnu službu (ďalej len „profesionálny vojak“).

(3) Tam, kde sa v tomto zákone používa pojem "vojak", rozumie sa tým vojak podľa odseku 2, ak zo zákona nevyplýva, že sa tým rozumie výlučne vojenská hodnosť vojak.

§ 3

(1) Nadriadený vojak je vojak, ktorý je vo vymedzenom rozsahu oprávnený vo výkone vojenskej služby vydávať podriadeným vojakom bez ohľadu na ich vojenskú hodnosť ústne alebo písomné vojenské rozkazy a vykonávať nad podriadenými vojakmi disciplinárnu právomoc.

(2) Tam, kde sa v tomto zákone používa pojem nadriadený vojak, rozumie sa tým aj predstavený alebo vedúci zamestnanec,^{8a)} ktorý vykonáva právomoc voči profesionálnym vojakom vyčleneným podľa § 24, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 4

(1) Služobný orgán je

- a) prezident Slovenskej republiky,⁹⁾
- b) minister obrany Slovenskej republiky (ďalej len „minister“) alebo nadriadený vojak v rozsahu vymedzenom prezidentom Slovenskej republiky.

(2) V mene štátu v právnych vzťahoch súvisiacich so vznikom, zmenami a skončením vojenskej služby, vo veciach výkonu vojenského disciplinárneho práva a vo veciach náhrady škody koná a rozhoduje vo vymedzenom rozsahu služobný orgán.

Obmedzenie niektorých ústavných práv vojakov

§ 5

Petičné právo vojakov vo veciach súvisiacich s výkonom vojenskej služby sa obmedzuje na individuálne žiadosti, návrhy a sťažnosti vojaka, ktoré je oprávnený podávať služobným orgánom, nadriadeným vojakom alebo štátnym orgánom.¹⁰⁾

§ 6

(1) Vojaci s výnimkou profesionálnych vojakov a vojakov prípravnej služby môžu byť členmi politických strán alebo politických hnutí.¹¹⁾ Tým nie je dotknuté právo profesionálnych vojakov a vojakov prípravnej služby na vlastné politické presvedčenie.

(2) Vojaci nemôžu zakladať odborové organizácie¹²⁾ na pracoviskách, kde plnia služobné povinnosti.

(3) Vojaci nemajú právo na štrajk.¹³⁾

(4) Činnosť politických strán a politických hnutí¹⁴⁾ alebo činnosť združení politického charakteru je vo vojenských objektoch zakázaná.

(5) Činnosť v združeních nepolitického charakteru, ktoré majú profesijný vzťah k Armáde Slovenskej republiky alebo odborový charakter,¹⁵⁾ sa nesmie vykonávať v čase zamestnania a na pracoviskách, kde vojaci plnia služobné povinnosti.

(6) Činnosť uvedená v odseku 5 sa môže organizovať mimo času zamestnania vo vojenských objektoch len v samostatne stojacich budovách vyhradených na kultúrne a spoločenské podujatia alebo v časti budovy vyhradenej na tento účel.

§ 7

(1) Profesionálny vojak, vojak základnej služby, vojak náhradnej služby a vojak prípravnej služby nesmie byť zárobkovo činný v pracovnoprávnom vzťahu ani v obdobnom pracovnom vzťahu na základe osobitných predpisov¹⁶⁾ alebo prevádzkovať živnosť,¹⁷⁾ alebo inú podnikateľskú činnosť;¹⁸⁾ to neplatí, ak vojak mimo času služby vykonáva vedeckú, pedagogickú, publicistickú, literárnu, umeleckú alebo športovú činnosť, správu vlastného majetku, majetku manželky, majetku vlastných nezaopatrených detí,¹⁹⁾ osvojených detí, detí, ktoré mu boli zverené do starostlivosti

nahrádzajúcej starostlivosť rodičov,²⁰⁾ správu majetku osôb, o ktorých tak rozhodol súd, alebo ak profesionálny vojak so súhlasom ministra vykonáva činnosť v komisii inej právnickej osoby.²¹⁾

(2) Profesionálny vojak a vojak prípravnej služby nesmie byť členom riadiacich a kontrolných orgánov právnických osôb, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť; to neplatí, ak ho do takých orgánov vyslal minister.

DRUHÁ ČASŤ PROFESIONÁLNA SLUŽBA

PRVÁ HLAVA SLUŽOBNÝ POMER

Prvý oddiel Vznik služobného pomeru

Prijatie do služobného pomeru

§ 8

(1) Do služobného pomeru môže byť prijatý občan, ktorý písomne požiadal o prijatie do služobného pomeru a

- a) ku dňu prijatia dovŕšil vek 18 rokov, vykonal základnú službu alebo náhradnú službu a zložil vojenskú prísahu podľa osobitného predpisu,^{21a)}
- b) je bezúhonný,
- c) ovláda štátny jazyk,²²⁾
- d) spĺňa kvalifikačné predpoklady vzdelania a kvalifikačné požiadavky na výkon funkcie, do ktorej má byť ustanovený,
- e) je zdravotne spôsobilý na výkon profesionálnej služby a na výkon funkcie, do ktorej má byť ustanovený,
- f) nie je členom politickej strany, politického hnutia, odborovej organizácie ani združenia, ktoré má politický charakter,
- g) má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky,²³⁾
- h) má len štátne občianstvo Slovenskej republiky.²⁴⁾

(2) Služobný orgán môže od občana, ktorý sa uchádza o prijatie do služobného pomeru, požadovať, aby predložil aj ďalšie doklady podľa osobitných predpisov.²⁵⁾

(3) Na účely tohto zákona sa za bezúhonného občana nepovažuje ten občan, ktorý bol právoplatne odsúdený za

- a) úmyselný trestný čin,
- b) trestný čin všeobecného ohrozenia spáchaný z nedbanlivosti,²⁶⁾
- c) trestný čin proti brannosti alebo
- d) trestné činy vojenské spáchané z nedbanlivosti.

(4) Občan je povinný svoju bezúhonnosť preukázať výpisom z registra trestov,²⁷⁾ ktorý nesmie byť starší ako tri mesiace.

(5) Občana, ktorý sa uchádza o prijatie do služobného pomeru, služobný orgán oboznámi s právami a povinnosťami vyplývajúcimi zo služobného pomeru.

§ 9

(1) Prijímacím konaním sa rozumie zhromažďovanie a vyhodnocovanie písomných materiálov o občianovi, ktorý požiadal o prijatie do služobného pomeru.

(2) Na účely zisťovania, či občan spĺňa podmienky prijatia do služobného pomeru, je služobný orgán oprávnený zhromažďovať a uchovávať informácie o občianovi uvedené v § 8.

(3) Prijímacie konanie trvá spravidla tri mesiace.

(4) Služobný orgán do jedného mesiaca od skončenia prijímacieho konania o prijatí do služobného pomeru písomne oboznámi občana s jeho výsledkom.

§ 10

(1) Služobný pomer je právny vzťah štátu a profesionálneho vojaka, v ktorom profesionálny vojak na základe dobrovoľne prevzatého záväzku vykonáva profesionálnu službu v ozbrojených silách ako svoje zamestnanie.

(2) Do služobného pomeru možno prijať len občana, ktorý preukáže, že sa jeho predchádzajúci pracovný pomer alebo obdobný pracovný vzťah skončil.

(3) Služobný pomer vznikne dňom, ktorý je určený v rozkaze v personálnych veciach (ďalej len „personálny rozkaz“), ak občan v tento deň nastúpi do profesionálnej služby.

(4) Ak určený deň vzniku služobného pomeru pripadol na deň štátneho sviatku alebo na ďalší deň pracovného pokoja, považuje sa podmienka nástupu do profesionálnej služby v deň určený podľa odseku 3 za splnenú, ak občan nastúpi do profesionálnej služby v najbližší nasledujúci pracovný deň.

(5) Personálny rozkaz podľa odseku 3 musí obsahovať určený deň vzniku služobného pomeru, druh služobného pomeru, vojenskú hodnosť, do ktorej bude občan vymenovaný alebo do ktorej bude prijatý, služobné zaradenie s určením funkcie, vojenského útvaru a jeho sídla a čas zotrvania v dočasnom služobnom pomere podľa prevzatého záväzku na profesionálnu službu.

(6) Ak občan v určený deň podľa odseku 3 nenastúpi do profesionálnej služby z dôvodu dočasnej neschopnosti pre chorobu alebo pre úraz, alebo z dôvodov, pre ktoré sa profesionálnemu vojakovi udeľuje krátka dovolenka podľa § 127 ods. 2 alebo podľa § 128 ods. 2, a túto prekážku včas oznámi služobnému orgánu, služobný pomer vznikne nasledujúcim pracovným dňom po dni, keď tieto dôvody pominú, ak občan v tento deň nastúpi profesionálnu službu. Služobný orgán uvedie v personálnom rozkaze skutočný deň vzniku služobného pomeru.

(7) Ak občan v určený deň podľa odseku 3 bez dôvodov (odsek 6) nenastúpi do profesionálnej služby, služobný orgán personálny rozkaz o vzniku služobného pomeru zruší.

Druhý oddiel

Dočasný služobný pomer a stály služobný pomer

§ 11

Dočasný služobný pomer

(1) Dočasný služobný pomer trvá

a) počas plnenia úloh určených osobitným predpisom,²⁹⁾

b) najmenej tri roky a najviac 15 rokov, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Do dočasného služobného pomeru podľa odseku 1 písm. a) možno prijať občana, ktorý spĺňa podmienky prijatia do služobného pomeru a prevezme na takúto službu záväzok.

(3) Do dočasného služobného pomeru podľa odseku 1 písm. b) možno prijať občana, ktorý spĺňa podmienky prijatia do služobného pomeru a prevezme na takúto službu záväzok najmenej na tri roky.

§ 12

Stály služobný pomer

(1) Stály služobný pomer trvá do dovŕšenia vekovej hranice ustanovenej pre vojenské hodnosti (§ 98), ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Do stáleho služobného pomeru služobný orgán prijme profesionálneho vojaka, ktorého dočasný služobný pomer ku dňu prijatia do stáleho služobného pomeru trval najmenej dva roky a umožnilo sa mu získať kvalifikačné predpoklady vzdelania.

(3) Do stáleho služobného pomeru môže služobný orgán prijať profesionálneho vojaka, ktorého dočasný služobný pomer ku dňu prijatia do stáleho služobného pomeru trval najmenej tri roky, podľa záveru služobného hodnotenia je spôsobilý na výkon profesionálnej služby a prevezme záväzok na stály služobný pomer.

(4) Profesionálneho vojaka, ktorý dovŕšil vekovú hranicu (§ 98), možno s jeho súhlasom a podľa potrieb ozbrojených síl ponechať v služobnom pomere.

(5) Do stáleho služobného pomeru môže služobný orgán prijať aj občana, ktorého predchádzajúci služobný pomer v ozbrojených silách^{29a}) trval najmenej tri roky, ak od jeho skončenia neuplynulo viac ako päť rokov a

- a) spĺňa kvalifikačné predpoklady vzdelania a kvalifikačné požiadavky na výkon funkcie,
- b) dosiahol vojenskú hodnosť požadovanú na výkon funkcie,
- c) podľa záverov posledného služobného hodnotenia je spôsobilý na výkon profesionálnej služby,
- d) prevezme záväzok na stály služobný pomer.

Tretí oddiel

Zmeny v služobnom pomere a služobné hodnotenie

Ustanovenie do funkcie

§ 13

(1) Profesionálny vojak sa ustanoví do voľnej funkcie v súlade s potrebami ozbrojených síl, ak spĺňa kvalifikačné predpoklady vzdelania a kvalifikačné požiadavky na výkon funkcie, podľa dosiahnutej vojenskej hodnosti a na základe záverov služobného hodnotenia, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Profesionálneho vojaka do voľnej funkcie ustanovuje alebo vymenúva a z funkcie odvoláva služobný orgán.

(3) Profesionálneho vojaka môže služobný orgán ustanoviť do voľnej funkcie aj na základe výberového konania.

(4) Výberové konanie na voľnú funkciu alebo na funkciu, ktorá sa uvoľní do troch mesiacov od vyhlásenia výberového konania, vyhlasuje služobný orgán.

(5) Funkcia sa stáva voľnou prvým dňom nasledujúcim po

- a) odvolaní profesionálneho vojaka z funkcie,
- b) skončení služobného pomeru podľa § 35 a 36.

(6) Výnimku z kvalifikačných predpokladov vzdelania a kvalifikačných požiadaviek na výkon funkcie a z dosiahnutej vojenskej hodnosti podľa odseku 1 pre profesionálneho vojaka ustanoveného do funkcie plánovanej pre vojenských umelcov, vojenských vrcholových športovcov, vojenských športových trénerov a vojenských športových inštruktorov povoľuje minister.

(7) Výnimku z kvalifikačných požiadaviek na výkon funkcie a z dosiahnutej vojenskej hodnosti podľa odseku 1 pre profesionálneho vojaka, ktorý plní úlohy podľa osobitného predpisu,³¹⁾ a pre profesionálneho vojaka ustanoveného do funkcie plánovanej pre vojenského duchovného povoľuje minister.

(8) Podrobnosti o výberovom konaní a jeho priebehu, ako aj okruh funkcií, do ktorých sa ustanovenie spája s podmienkou výberového konania, ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo obrany Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“).

§ 14

(1) Profesionálny vojak sa z vyššej funkcie ustanoví do nižšej funkcie

- a) z dôvodu jeho zdravotnej nespôsobilosti na výkon zastávanej funkcie,
- b) na základe záverov služobného hodnotenia.

(2) Profesionálneho vojaka možno z vyššej funkcie ustanoviť do nižšej funkcie

- a) pri znížení početných stavov ozbrojených síl alebo v dôsledku organizačných zmien,
- b) na vlastnú žiadosť.

(3) Na účely tohto zákona sa za nižšiu funkciu považuje taká funkcia, v ktorej je nižší súčet nárokových zložiek funkčného platu a príplatku za riadenie.

(4) Pri každom ustanovení do nižšej funkcie podľa odseku 1 písm. a) alebo odseku 2 písm. a) sa profesionálnemu vojakovi zachováva služobný príjem z predchádzajúcej funkcie, najdlhšie však jeden rok, ak je to preňho výhodnejšie. Do tohto času sa započítava aj zaradenie do personálnej zálohy.

(5) Organizačnou zmenou sa na účely tohto zákona rozumie zrušenie doterajšej funkcie profesionálneho vojaka, ak sa nevytvorila nová funkcia s rovnakou alebo príbuznou funkčnou náplňou, alebo zrušenie doterajšej funkcie profesionálneho vojaka, ak sa síce vytvorila nová funkcia, ale s inou funkčnou náplňou alebo zmena podstatnej náležitosti plánovanej na funkciu, do ktorej je profesionálny vojak ustanovený.

(6) Za podstatnú náležitosť plánovanú na funkciu, do ktorej je profesionálny vojak ustanovený, sa na účely odseku 5 považuje funkčný plat, kvalifikačné predpoklady vzdelania, vojenská hodnosť alebo príplatok za riadenie.

§ 15

(1) Profesionálneho vojaka nemožno ustanoviť do funkcie, pre ktorú je plánovaná nižšia vojenská hodnosť, než akú dosiahol, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Výnimku z ustanovenia odseku 1 pre profesionálneho vojaka, ak jeho zotrvanie v služobnom pomere je v záujme ozbrojených síl, povoľuje minister.

(3) Do funkcie s plánovanou práporčickou hodnosťou môže byť, po splnení podmienok uvedených v § 20 ods. 2, ustanovený profesionálny vojak, ktorý

- a) je v poddôstojníckej hodnosti a splnil podmienky na vymenovanie do prvej práporčickej vojenskej hodnosti uvedené v § 100 písm. a) alebo
- b) dosiahol vojenskú hodnosť plánovanú na funkciu, do ktorej má byť ustanovený, alebo
- c) splnil dobu výsluhy na povýšenie do vojenskej hodnosti, ktorá je plánovaná na funkciu, do ktorej má byť ustanovený,
ak tento zákon neustanovuje inak.

(4) Do funkcie s plánovanou hodnosťou major, podplukovník a plukovník môže byť, po splnení podmienok uvedených v § 20 ods. 3, ustanovený profesionálny vojak, ktorý

- a) dosiahol vojenskú hodnosť plánovanú na funkciu, do ktorej má byť ustanovený, alebo
- b) splnil dobu výsluhy na povýšenie do vojenskej hodnosti, ktorá je plánovaná na funkciu, do ktorej má byť ustanovený,
ak tento zákon neustanovuje inak.

(5) Do funkcie s plánovanou generálskou hodnosťou môže byť, po splnení podmienok uvedených v § 20 ods. 3, ustanovený profesionálny vojak v generálskej hodnosti alebo profesionálny vojak, ktorý je vo vojenskej hodnosti plukovníka najmenej jeden rok.

(6) Profesionálneho vojaka vo vojenskej hodnosti podpráporčík, práporčík, major alebo podplukovník možno výnimočne po splnení minimálne polovice doby výsluhy v dosiahnutej vojenskej hodnosti ustanoviť do funkcie, pre ktorú je plánovaná vojenská hodnosť o jeden stupeň vyššia, než akú dosiahol, ak tento zákon neustanovuje inak. Dňom ustanovenia do funkcie sa profesionálny vojak súčasne povýši do vyššej vojenskej hodnosti plánovanej pre funkciu, do ktorej je profesionálny vojak ustanovený.

§ 16

Prerušenie výkonu funkcie

(1) Profesionálnej vojačke sa do nástupu na materskú dovolenku preruší výkon funkcie, ak ju na základe písomného posudku odborného lekára nemôže vykonávať z dôvodu tehotenstva. Počas prerušenia výkonu funkcie plní služobné povinnosti podľa rozhodnutia nadriadeného vojaka.

(2) Profesionálnemu vojakovi možno prerušiť výkon funkcie počas

- a) vyslania na interné štúdium do školy alebo do kurzu, ktoré trvá menej ako osem mesiacov,
- b) dočasnej neschopnosti na profesionálnu službu pre chorobu alebo pre úraz, ktorá trvá dlhšie ako dva mesiace, najdlhšie však do konca podpornej doby,³³⁾
- c) dovolenky bez nároku na služobný príjem, ktorá trvá najviac tri mesiace,
- d) vyslania do zahraničia na plnenie úloh, ktoré trvá menej ako tri mesiace.

(3) Výkon funkcie možno prerušiť aj profesionálnej vojačke počas materskej dovolenky alebo ďalšej materskej dovolenky, ktorá trvá menej ako šesť mesiacov.

(4) Pri prerušení výkonu funkcie sa funkcia nestáva voľnou.

§ 17**Poverenie výkonom funkcie**

(1) Pri prerušení výkonu funkcie možno jej výkonom poveriť iného profesionálneho vojaka, ak spĺňa kvalifikačné predpoklady vzdelania a kvalifikačné požiadavky na jej výkon.

(2) Profesionálneho vojaka možno poveriť výnimočne na nevyhnutne potrebný čas, najviac na tri mesiace, aj výkonom voľnej funkcie, ak je to v záujme ozbrojených síl.

(3) Profesionálneho vojaka nemožno poveriť výkonom nižšej funkcie, než do akej je ustanovený.

(4) Profesionálneho vojaka, ktorý je ustanovený do funkcie zástupcu, nemožno poveriť výkonom funkcie, ktorej zastupovanie mu vyplýva z jeho funkčnej náplne.

(5) Splnenie kvalifikačných predpokladov vzdelania alebo kvalifikačných požiadaviek na výkon funkcie podľa odseku 1 alebo 2 sa nevyžaduje od profesionálneho vojaka, ktorý má povolenú výnimku podľa § 13 ods. 6 alebo ods. 7.

§ 18**Poverenie zastupovaním iného profesionálneho vojaka vo funkcii**

(1) Profesionálneho vojaka, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady vzdelania a kvalifikačné požiadavky na výkon funkcie, možno poveriť zastupovaním iného profesionálneho vojaka v jeho funkcii, ak ju sám nemôže vykonávať po čas dlhší ako jeden mesiac a výkon funkcie mu nebol prerušený.

(2) Profesionálneho vojaka nemožno poveriť zastupovaním iného profesionálneho vojaka v nižšej funkcii, než do akej je ustanovený.

(3) Profesionálneho vojaka, ktorý je ustanovený do funkcie zástupcu, nemožno poveriť zastupovaním iného profesionálneho vojaka v tej funkcii, ktorej zastupovanie mu vyplýva z jeho funkčnej náplne.

(4) Splnenie kvalifikačných predpokladov vzdelania alebo kvalifikačných požiadaviek na výkon funkcie podľa odseku 1 sa nevyžaduje od profesionálneho vojaka, ktorý má povolenú výnimku podľa § 13 ods. 6 alebo 7.

§ 19**Služobná kariéra**

(1) Služobná kariéra je postup profesionálneho vojaka vo funkciách, ktorými prechádza podľa ustanovených zásad počas trvania služobného pomeru.

(2) V ozbrojených silách sa vytvárajú štruktúry služobnej kariéry jednotlivých druhov vojsk a služieb a zásady zaradovania a postupu profesionálneho vojaka v služobnej kariére.

(3) Štruktúry služobných kariér podľa odseku 2 spracovávajú služobné orgány zodpovedné za výstavbu a riadenie jednotlivých druhov vojsk a služieb.

(4) Štruktúru služobnej kariéry tvorí súbor hierarchicky usporiadaných pozícií funkcií jednotlivých druhov vojsk a služieb. Štruktúra služobnej kariéry sa vytvára osobitne pre funkcie s plánovanou hodnosťou mužstva a poddôstojníckou hodnosťou, osobitne pre funkcie s plánovanou práporčickou hodnosťou a osobitne pre funkcie s plánovanou dôstojníckou hodnosťou a generálskou hodnosťou.

(5) Postup profesionálneho vojaka v služobnej kariére závisí od

- a) splnenia podmienok ustanovených v § 13 a 15,
- b) času trvania výkonu funkcie.

(6) Ustanovenia odsekov 1 až 3 sa nevzťahujú na profesionálnych vojakov vyčlenených podľa § 23 a 24, na funkcie, do ktorých je profesionálny vojak menovaný, volený alebo ustanovený podľa osobitných predpisov,^{34a)} na funkcie plánované pre vojenských umelcov, vojenských duchovných, vojenských vrcholových športovcov, vojenských športových trénerov, vojenských športových inštruktorov a na funkcie, v ktorých plní profesionálny vojak úlohy podľa osobitného predpisu.³¹⁾

(7) Zásady vytvárania štruktúr služobnej kariéry, prípravy na zaradenie do služobnej kariéry, zaraďovania, postupu, prestupu a výstupu profesionálneho vojaka v služobnej kariére ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 20

Kvalifikačné predpoklady vzdelania a kvalifikačné požiadavky na výkon funkcie a na vymenovanie a povýšenie do vyššej vojenskej hodnosti

(1) Na výkon funkcie s plánovanou hodnosťou vojak, slobodník a desiatnik musí profesionálny vojak spĺňať stredné odborné vzdelanie³⁵⁾ a príslušné kvalifikačné požiadavky na výkon funkcie.

(2) Na výkon funkcie s plánovanou hodnosťou čatár, rotný, rotmajster, nadrotnajster, štábny nadrotnajster, podpráporčík, práporčík a nadpráporčík musí profesionálny vojak spĺňať úplné stredné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie³⁵⁾ a príslušné kvalifikačné požiadavky na výkon funkcie.

(3) Na výkon funkcie s plánovanou hodnosťou poručík, nadporučík, kapitán, major, podplukovník, plukovník, brigádny generál, generálmajor, generálporučík a generál musí profesionálny vojak spĺňať vysokoškolské vzdelanie³⁶⁾ a príslušné kvalifikačné požiadavky na výkon funkcie.

(4) Ustanovenia odsekov 1 až 3 platia aj pre vymenovanie alebo povýšenie profesionálneho vojaka do vyššej vojenskej hodnosti podľa § 100, ak tento zákon neustanovuje inak.

(5) Podrobnosti o kvalifikačných predpokladoch vzdelania na funkciu a na vymenovanie alebo povýšenie profesionálneho vojaka do vyššej vojenskej hodnosti ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

(6) Kvalifikačné požiadavky na výkon funkcie a na vymenovanie alebo povýšenie profesionálneho vojaka určí minister.

§ 21

Odvolanie z funkcie

(1) Profesionálny vojak musí byť z funkcie odvolaný z dôvodu

- a) ustanovenia do inej funkcie,
- b) premiestnenia,
- c) vyčlenenia na plnenie úloh inej právnickej osoby,
- d) prepustenia zo služobného pomeru,
- e) vyslania na interné štúdium do školy alebo do kurzu, ktoré trvá viac ako osem mesiacov,
- f) prerušenia výkonu profesionálnej služby,

g) zaradenia do personálnej zálohy.

(2) Z funkcie nemožno odvolať profesionálneho vojaka, ktorý je poverený výkonom funkcie, poverený zastupovaním iného profesionálneho vojaka vo funkcii, dočasne pozbavený výkonom funkcie alebo ktorý má prerušený výkon funkcie.

(3) Deň odvolania profesionálneho vojaka z funkcie predchádza dňu realizácie personálneho opatrenia uvedeného v odseku 1.

§ 22

Dočasné pozbavenie výkonu funkcie

(1) Ak sa profesionálny vojak stane dôvodne podozrivým, že porušil služobnú povinnosť alebo vojenskú prísahu obzvlášť hrubým spôsobom alebo že sa dopustil trestného činu v súvislosti s výkonom vojenskej služby a jeho ďalšie ponechanie vo funkcii by ohrozovalo dôležitý záujem služby alebo objasňovanie trestného činu, možno ho dočasne pozbaviť výkonu funkcie.

(2) Profesionálneho vojaka môže dočasne pozbaviť výkonu funkcie služobný orgán, ktorý ho do funkcie ustanovil, alebo iný nadriadený profesionálneho vojaka, ktorý je funkčne nadriadený najmenej o dva stupne. Služobný orgán, ktorý profesionálneho vojaka do funkcie ustanovil, do siedmich dní odo dňa vydania personálneho rozkazu o dočasnom pozbavení výkonu funkcie personálny rozkaz potvrdí s uvedením času trvania dočasného pozbavenia výkonu funkcie, alebo ho zruší.

(3) Profesionálneho vojaka možno dočasne pozbaviť výkonu funkcie na čas nevyhnutne potrebný na objasnenie jeho konania, najdlhšie na šesť mesiacov. Tento čas môže minister výnimočne predĺžiť najviac o tri mesiace. Ak sa proti profesionálnemu vojakovi vedie trestné stíhanie, možno ho dočasne pozbaviť výkonu funkcie do skončenia trestného stíhania. Do dočasného pozbavenia výkonu funkcie sa nezapočítava výkon väzby.

(4) Ak je profesionálny vojak dočasne pozbavený výkonu funkcie a nie je vo výkone väzby, plní služobné povinnosti podľa rozhodnutia nadriadeného vojaka. Profesionálnemu vojakovi počas dočasného pozbavenia výkonu funkcie nemožno ukladať úlohy, ktoré sú náplňou funkcie, ktorej výkonu bol dočasne pozbavený alebo pri ktorej výkone by mohol mať objasňovanie trestného činu, z ktorého spáchania je dôvodne podozrivý.

Vyčlenenie profesionálneho vojaka mimo ozbrojených síl

§ 23

(1) Profesionálneho vojaka možno po jeho predchádzajúcom súhlase vyčleniť mimo ozbrojených síl (ďalej len „vyčlenenie“) na koordináciu činností orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy a iných právnických osôb pri príprave na obranu Slovenskej republiky.^{36a)}

(2) O vyčlenení profesionálneho vojaka a o skončení jeho vyčlenenia rozhoduje minister personálnym rozkazom podľa počtu funkcií určených vládou Slovenskej republiky a po predchádzajúcom prerokovaní so štatutárnym orgánom príslušnej právnickej osoby.

(3) Na profesionálneho vojaka vyčleneného podľa odseku 1 sa vzťahujú ustanovenia tohto zákona.

§ 24

(1) Profesionálneho vojaka možno vyčleniť na plnenie úloh ministerstva, rozpočtových a príspevkových organizácií, ktorých je ministerstvo zriaďovateľom, štátnych podnikov, ktorých zakladateľom je ministerstvo, a okresných vojenských správ.

(2) Minister po predchádzajúcom prerokovaní s ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky³⁷⁾ môže profesionálneho vojaka s jeho súhlasom vyčleniť na plnenie úloh vojenských súdov.

(3) Minister po predchádzajúcom prerokovaní s generálnym prokurátorom Slovenskej republiky môže profesionálneho vojaka s jeho súhlasom vyčleniť na plnenie úloh vojenskej prokuratúry.³⁸⁾

(4) O skončení vyčlenenia profesionálneho vojaka na plnenie úloh podľa odsekov 2 a 3 rozhoduje minister po predchádzajúcom prerokovaní s ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky, ak ide o vojenského sudcu, a s generálnym prokurátorom Slovenskej republiky, ak ide o vojenského prokurátora.

(5) Funkciu zamestnávateľa profesionálneho vojaka, ktorý bol ustanovený do riadiacej alebo do odbornej funkcie na plnenie úloh ministerstva v štátnom podniku, ktorého zakladateľom je ministerstvo, plní príslušný štátny podnik.

§ 25**Prerušenie výkonu profesionálnej služby**

(1) Profesionálnemu vojakovi sa preruší výkon profesionálnej služby na čas výkonu funkcie

- a) prezidenta Slovenskej republiky,
- b) poslanca Národnej rady Slovenskej republiky,
- c) člena vlády Slovenskej republiky,
- d) vedúceho Úradu vlády Slovenskej republiky,
- e) predsedu ostatných ústredných orgánov štátnej správy,³⁹⁾
- f) predsedu alebo sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky,
- g) predsedu alebo podpredsedu Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky,
- h) predsedu alebo podpredsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky,
- i) generálneho prokurátora Slovenskej republiky a námestníka generálneho prokurátora Slovenskej republiky s výnimkou hlavného vojenského prokurátora,
- j) riaditeľa Slovenskej informačnej služby,
- k) guvernéra alebo viceguvernéra Národnej banky Slovenska,
- l) člena Bankovej rady Národnej banky Slovenska,
- m) štátneho tajomníka ministerstva,
- n) vedúceho úradu ministerstva,
- o) vedúceho Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky,
- p) vedúceho Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky,
- r) sudcu a prokurátora s výnimkou sudcu vojenského súdu a prokurátora vojenskej prokuratúry,
- s) predsedu samosprávneho kraja, starostu obce, primátora mesta alebo starostu mestskej časti,

(2) Po skončení dôvodov prerušenia výkonu profesionálnej služby služobný orgán ustanoví profesionálneho vojaka do funkcie v ozbrojených silách alebo ho zaradi do personálnej zálohy podľa tohto zákona.

(3) Čas, na ktorý bol profesionálnemu vojakovi prerušený výkon profesionálnej služby, sa započítava do doby výkonu profesionálnej služby.

§ 26

Zaradenie do personálnej zálohy

(1) Zaradenie do personálnej zálohy je opatrenie, počas ktorého profesionálny vojak nevykonáva žiadnu funkciu a súčasne sa nerozhodlo o jeho ustanovení do funkcie alebo o prepustení zo služobného pomeru.

(2) Do personálnej zálohy sa profesionálny vojak zaradi najviac na tri mesiace, ak ďalej nie je uvedené inak, v prípade, ak

- a) sa po zrušení jeho funkcie súčasne nerozhodlo o jeho ustanovení do inej funkcie alebo o jeho prepustení zo služobného pomeru,
- b) sa po skončení vojenskej služby v zahraničí súčasne nerozhodlo o jeho ustanovení do inej funkcie alebo o jeho prepustení zo služobného pomeru,
- c) sa po skončení štúdia v zahraničí súčasne nerozhodlo o jeho ustanovení do funkcie,
- d) bol na základe záverov služobného hodnotenia hodnotený ako nespôsobilý na výkon zastávanej funkcie a súčasne sa nerozhodlo o jeho ustanovení do inej funkcie,
- e) bol na základe záverov služobného hodnotenia hodnotený ako nespôsobilý na výkon profesionálnej služby a súčasne sa nerozhodlo o jeho prepustení zo služobného pomeru,
- f) sa nerozhodlo o jeho ustanovení do inej funkcie alebo o jeho prepustení zo služobného pomeru z dôvodu jeho zdravotnej nespôsobilosti na výkon zastávanej funkcie, najdlhšie však do skončenia podpornej doby,³³⁾
- g) sa nerozhodlo o jeho prepustení zo služobného pomeru z dôvodu jeho zdravotnej nespôsobilosti na výkon profesionálnej služby, najdlhšie však do skončenia podpornej doby,³³⁾
- h) bol vylúčený z interného štúdia alebo toto štúdium zanechal a súčasne sa nerozhodlo o jeho ustanovení do inej funkcie alebo o jeho prepustení zo služobného pomeru,
- i) sa profesionálnemu vojakovi skončilo prerušenie výkonu profesionálnej služby a súčasne sa nerozhodlo o jeho ustanovení do funkcie alebo o jeho prepustení zo služobného pomeru,
- j) sa po skončení vyčlenenia profesionálneho vojaka na plnenie úloh inej právnickej osoby a súčasne sa nerozhodlo o jeho ustanovení do voľnej funkcie alebo o jeho prepustení zo služobného pomeru.

(3) Do personálnej zálohy sa profesionálny vojak zaradi na nevyhnutne potrebný čas v prípade, ak

- a) mu bola udelená dovolenka bez nároku na služobný príjem podľa § 124 ods. 1 alebo bola profesionálnej vojačke poskytnutá ďalšia materská dovolenka na čas dlhší ako šesť mesiacov,
- b) mu bola udelená dovolenka bez nároku na služobný príjem podľa § 124 ods. 2 na čas dlhší ako tri mesiace,
- c) odo dňa zrušenia právoplatnosti personálneho rozkazu o skončení služobného pomeru profesionálny vojak trvá na pokračovaní služobného pomeru a súčasne sa nerozhodlo o jeho ustanovení do funkcie, najdlhšie však na jeden rok.

(4) Počas zaradenia do personálnej zálohy podľa odseku 2 s výnimkou písm. f) a g) a podľa odseku 3 písm. c) plní profesionálny vojak služobné povinnosti podľa rozhodnutia nadriadeného vojaka.

§ 27

Pôsobnosť služobného orgánu pri niektorých zmenách v služobnom pomere

(1) Zmeny v služobnom pomere profesionálneho vojaka podľa § 16 až 18, § 21 a 22 a § 26 vykonáva ten služobný orgán, ktorý profesionálneho vojaka do funkcie ustanovil, ak ďalej nie je ustanovené inak.

(2) Profesionálneho vojaka z funkcie odvolá služobný orgán, ktorý vykonáva zmeny v služobnom pomere profesionálneho vojaka podľa § 13 až 15, § 23 až 26, § 32, § 131 alebo § 187a.

(3) Profesionálneho vojaka, ktorý prestal vykonávať funkciu sudcu vojenského súdu alebo funkciu prokurátora vojenskej prokuratúry, do personálnej zálohy zaradi minister.

(4) Personálne opatrenia podľa odsekov 1 až 3 a ich skončenie realizuje služobný orgán personálnym rozkazom.

§ 28

Prevzatie a odovzdanie funkcie

(1) Prevzatie funkcie profesionálnym vojakom vyhlasuje služobný orgán vo vojenskom rozkaze. Za výkon funkcie je profesionálny vojak zodpovedný dňom jej prevzatia.

(2) Profesionálny vojak odvolaný z funkcie je povinný funkciu odovzdať dňom odvolania z funkcie, najneskôr do jedného mesiaca odo dňa odvolania z funkcie, ak tomu nebránia vážne dôvody. Ak deň odovzdania funkcie pripadne na deň nepretržitého odpočinku v týždni, deň pracovného pokoja alebo na sviatok, odovzdá funkciu najneskôr posledný pracovný deň, ktorý tomuto dňu predchádza.

(3) Nadriadený vojak je povinný profesionálnemu vojakovi vytvoriť podmienky na prevzatie a odovzdanie funkcie.

(4) Ak profesionálny vojak vlastným zavinením nesplní povinnosť podľa odseku 2, uplatní sa proti nemu disciplinárne opatrenie alebo personálne opatrenie.

Služobné hodnotenie a priebežné hodnotenie

§ 29

Služobné hodnotenie

(1) Služobné hodnotenie je základným podkladom na rozhodovanie služobného orgánu o priebehu služobného pomeru profesionálneho vojaka a na plánovanie personálneho rozvoja, ďalšieho vzdelávania, vymenúvania a povyšovania do vyššej vojenskej hodnosti a postupu profesionálneho vojaka v služobnej kariére pre

- a) hodnosti mužstva a poddôstojnícke hodnosti,
- b) práporčícke hodnosti,
- c) dôstojnícke hodnosti a generálske hodnosti.

(2) Služobné hodnotenie na profesionálneho vojaka je povinný vypracovať jedenkrát za rok jeho najbližší nadriadený vojak, ktorý pri jeho vypracúvaní vychádza z priebežného hodnotenia

vypracovaného v období medzi jednotlivými služobnými hodnoteniami. Služobné hodnotenie sa vypracúva vždy vtedy, ak ide o dôvody uvedené v § 14 ods. 1 písm. b) a § 32 ods. 1 písm. h).

(3) Nadriadený vojak oboznámi profesionálneho vojaka so služobným hodnotením pri hodnotiacom pohovore s možnosťou predkladať svoje návrhy a pripomienky na jeho doplnenie.

(4) Služobné hodnotenie podpisuje nadriadený vojak a profesionálny vojak, ktorý je oprávnený urobiť si z neho výpisky alebo poznámky. V prípade, že profesionálny vojak odmietne podpísať služobné hodnotenie, nadriadený vojak o tom urobí záznam do služobného hodnotenia.

(5) So služobným hodnotením je oprávnený oboznamovať sa aj nadriadený služobný orgán, príslušní zamestnanci personálnych pracovísk a ďalšie orgány po predložení dokladu oprávňujúceho ich oboznamovať sa so služobným hodnotením.

(6) Služobné hodnotenie spolu s kompletnou dokumentáciou o opravnom konaní sa zakladá do osobného spisu.

(7) Ak profesionálneho vojaka nemožno dosiahnuť, oboznámenie so služobným hodnotením sa nahradí jeho doručením.

§ 30

Oprava služobného hodnotenia

(1) Profesionálny vojak môže do siedmich dní odo dňa oboznámenia sa so služobným hodnotením písomne požiadať o opravu služobného hodnotenia; žiadosť o opravu služobného hodnotenia podáva nadriadenému vojakovi, ktorý služobné hodnotenie spracoval.

(2) Nadriadený vojak, ktorý služobné hodnotenie spracoval, môže žiadosť profesionálneho vojaka sám vyhovieť. Ak tak neurobí v celom rozsahu, je povinný najneskôr do siedmich dní odo dňa podania žiadosti predložiť ju služobnému orgánu oprávnenému o žiadosti rozhodnúť.

(3) Služobný orgán uvedený v odseku 2 v lehote 15 dní odo dňa doručenia žiadosti o opravu služobného hodnotenia služobné hodnotenie preskúma a vráti nadriadenému vojakovi na vykonanie opravy s uvedením dôvodov, alebo služobné hodnotenie potvrdí. Rozhodnutie služobného orgánu je pre nadriadeného vojaka, ktorý služobné hodnotenie spracoval, záväzné.

(4) Nadriadený vojak podľa odseku 2 do siedmich dní odo dňa doručenia rozhodnutia služobné hodnotenie opraví a oboznámi s ním profesionálneho vojaka, alebo mu oznámi potvrdenie služobného hodnotenia. O ďalšiu opravu služobného hodnotenia profesionálny vojak nemôže žiadať.

§ 31

Právoplatnosť služobného hodnotenia

(1) Ak sa profesionálny vojak písomne vzdá práva požiadať o opravu služobného hodnotenia alebo o opravu služobného hodnotenia nepožiada v lehote podľa § 30 ods. 1, služobné hodnotenie nadobudne právoplatnosť.

(2) Služobné hodnotenie, o ktorého opravu profesionálny vojak podal žiadosť, nadobudne právoplatnosť dňom, v ktorom bol profesionálny vojak s opraveným služobným hodnotením alebo s potvrdeným služobným hodnotením oboznámený (§ 29 ods. 3 a 4).

(3) Podrobnosti o služobnom hodnotení profesionálneho vojaka ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 31a

Spoločné ustanovenia

(1) Na profesionálneho vojaka, ktorý je do funkcie vymenovaný, zvolený alebo ustanovený podľa osobitných predpisov,^{34a}) sa ustanovenia § 13 ods. 1 až 6, § 14, 15, 17, 18 a 21 nevzťahujú.

(2) Uplynutím volebného obdobia, vzdaním sa funkcie alebo odvolaním z funkcie, do ktorej je profesionálny vojak vymenovaný, zvolený alebo ustanovený podľa osobitných predpisov,^{34a}) sa služobný pomer neskončí; profesionálny vojak sa ustanoví do funkcie podľa tohto zákona s výnimkou § 14.

(3) Podrobnosti o priebežnom hodnotení ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

Štvrtý oddiel

Skončenie služobného pomeru

Skončenie služobného pomeru prepustením

§ 32

(1) Služobný pomer profesionálneho vojaka sa skončí prepustením, ak

- a) je zdravotne nespôsobilý na výkon profesionálnej služby,
- b) je zdravotne nespôsobilý na výkon zastávanej funkcie a nie je preňho iné vhodné zaradenie,
- c) v dôsledku zníženia početných stavov ozbrojených síl alebo v dôsledku organizačných zmien nie je preňho iné vhodné zaradenie,
- d) splnil podmienky nároku na starobný dôchodok⁴⁰⁾ alebo na výsluhový dôchodok,^{40a)} splnil záväzok na profesionálnu službu a požiadal o prepustenie zo služobného pomeru,
- e) bol súdom právoplatne odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody alebo bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin,
- f) splnil prevzatý záväzok na dočasný služobný pomer a nebol prijatý do stáleho služobného pomeru,
- g) nesúhlasí s ponechaním v stálom služobnom pomere po dosiahnutí vekovej hranice a neplní prevzatý záväzok na profesionálnu službu,
- h) bol na základe služobného hodnotenia hodnotený ako nespôsobilý vykonávať profesionálnu službu v ozbrojených silách,
- i) prestal spĺňať niektorú z podmienok uvedených v § 8 ods. 1 písm. b), f), g) alebo h).

(2) Zo služobného pomeru možno prepustiť profesionálneho vojaka, ktorý

- a) podal žiadosť o prepustenie zo služobného pomeru pred splnením prevzatého záväzku na dočasnú službu alebo pred dosiahnutím vekovej hranice,
- b) splnil podmienky nároku na výsluhový dôchodok alebo na starobný dôchodok,
- c) dosiahol vekovú hranicu a neplní prevzatý záväzok na profesionálnu službu,
- d) nesplnil niektorú zo základných povinností vojaka uvedených v § 72 alebo porušil niektorý zákaz ustanovený týmto zákonom,
- e) bol právoplatne odsúdený pre trestný čin, ak nejde o prípad uvedený v odseku 1 písm. e).

(3) Návrhy na prepustenie z dôvodov uvedených v odseku 2 písm. a), d) a e) posudzuje komisia zriadená ministrom alebo ním splnomocneným služobným orgánom.

§ 33

(1) O prepustení profesionálneho vojaka zo služobného pomeru rozhoduje služobný orgán. O prepustení profesionálneho vojaka zo služobného pomeru podľa § 32 ods. 1 a § 32 ods. 2 písm. a), d) a e) rozhodne služobný orgán do dvoch mesiacov odo dňa, keď dôvod na prepustenie zistil, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď tento dôvod vznikol.

(2) Ak ide o prepustenie zo stáleho služobného pomeru, služobný pomer sa skončí uplynutím troch kalendárnych mesiacov, a ak ide o prepustenie z dočasného služobného pomeru, uplynutím jedného kalendárneho mesiaca, ak sa profesionálny vojak a služobný orgán nedohodnú na kratšej lehote, ak tento zákon neustanovuje inak.

(3) Lehota na prepustenie zo služobného pomeru podľa odseku 2 začína plynúť prvým dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po dni vyhlásenia alebo doručenia personálneho rozkazu o prepustení profesionálnemu vojakovi.

(4) Lehota na prepustenie zo služobného pomeru sa neuplatní, ak ide o dôvody uvedené v § 35 a 36; v takom prípade sa služobný pomer skončí dňom právoplatnosti rozhodnutia príslušného štátneho orgánu. Skončenie služobného pomeru prepustením sa vyhlási v personálnom rozkaze.

(5) Personálny rozkaz o prepustení profesionálneho vojaka zo služobného pomeru musí obsahovať náležitosti podľa § 48, musí byť vyhotovený písomne, musí sa v ňom uviesť dôvod prepustenia podľa § 32, dátum prepustenia a musí sa profesionálnemu vojakovi vyhlásiť alebo doručiť v lehotách podľa odseku 1, inak je neplatný.

(6) Ak profesionálneho vojaka nemožno dosiahnuť, vyhlásenie personálneho rozkazu o prepustení zo služobného pomeru sa nahradí jeho doručením.

§ 34

Zákaz prepustenia v ochrannej dobe

(1) Profesionálneho vojaka nemožno prepustiť zo služobného pomeru v dobe

- a) jeho uznania dočasne neschopným na výkon profesionálnej služby pre chorobu alebo pre úraz, ak si túto neschopnosť nespôsobil úmyselne alebo v opilosti, alebo pod vplyvom iných návykových látok,⁴¹⁾
- b) od podania návrhu na ústavné liečenie príslušným lekárom alebo od povolenia kúpeľného liečenia poskytovaného počas dočasnej neschopnosti na výkon profesionálnej služby, a to až do dvoch mesiacov od jeho skončenia,
- c) až do skončenia podpornej doby³³⁾ po prepustení z ústavného liečenia, v ktorom bol z dôvodu vážnej choroby alebo choroby z povolania,
- d) tehotnosti profesionálnej vojačky, alebo keď sa profesionálna vojačka alebo osamelý profesionálny vojak trvalo stará aspoň o jedno dieťa mladšie ako tri roky,
- e) výkonu funkcie sudcu vojenského súdu alebo funkcie prokurátora vojenskej prokuratúry.⁴²⁾

(2) Zákaz prepustenia v ochrannej dobe z dôvodu uvedeného v odseku 1 písm. a) trvá najdlhšie do skončenia podpornej doby.³³⁾

(3) Zákaz prepustenia v ochrannej dobe sa nevzťahuje na profesionálneho vojaka, ktorý nie je sudcom vojenského súdu ani prokurátorom vojenskej prokuratúry a ktorý

- a) spĺňa podmienky nároku na starobný, invalidný alebo čiastočný invalidný dôchodok,

b) bol prepustený zo služobného pomeru podľa § 32 ods. 1 písm. a), b), d), e), g), h) a i) a podľa § 32 ods. 2 písm. a), b), d) a e).

(4) Ak bol personálny rozkaz o prepustení profesionálnemu vojakovi vyhlásený alebo doručený pred začiatkom ochrannej doby a služobný pomer by sa mal skončiť v tejto dobe, ochranná doba sa do lehoty na prepustenie uvedenej v § 33 nezapočítava v prípade, ak profesionálny vojak písomne vyhlási, že na ochrannej dobe netrvá.

§ 35

Skončenie služobného pomeru stratou hodnosti

Ak súd uloží profesionálnemu vojakovi trest straty hodnosti,⁴³⁾ skončí sa služobný pomer profesionálneho vojaka dňom, keď rozsudok nadobudol právoplatnosť.

§ 36

Skončenie služobného pomeru úmrtím alebo vyhlásením za mŕtveho

Služobný pomer sa skončí úmrtím alebo vyhlásením profesionálneho vojaka za mŕtveho dňom uvedeným v úmrtnom liste profesionálneho vojaka alebo dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bol profesionálny vojak vyhlásený za mŕtveho podľa osobitného predpisu.⁴⁴⁾

§ 37

Zrušenie personálneho rozkazu o prepustení zo služobného pomeru

(1) Ak služobný orgán zruší personálny rozkaz o prepustení zo služobného pomeru, služobný pomer trvá a profesionálnemu vojakovi naďalej patria všetky doterajšie náležitosti.

(2) Ak profesionálny vojak písomne oznámi služobnému orgánu najneskôr pred vyhlásením alebo pred doručením personálneho rozkazu o zrušení prepustenia zo služobného pomeru, že už netrvá na ďalšom výkone profesionálnej služby, služobný pomer sa skončí uplynutím lehoty na prepustenie.

§ 38

Písomné hodnotenie a potvrdenie o zamestnaní

(1) Pri prepustení zo služobného pomeru sa profesionálnemu vojakovi vydá písomné hodnotenie, v ktorom sa zhodnotí priebeh jeho profesionálnej služby, a potvrdenie o zamestnaní. Písomné hodnotenie na profesionálneho vojaka spracováva najbližší nadriadený vojak.

(2) Písomné hodnotenie vydané inej oprávnenej fyzickej osobe alebo inej oprávnenej právnickej osobe nesmie obsahovať skutočnosti tvoriace predmet štátneho a služobného tajomstva. S takým písomným hodnotením musí byť profesionálny vojak vždy oboznámený a na požiadanie mu musí služobný orgán vydať jeho opis. Iné informácie, ako sú uvedené v písomnom hodnotení profesionálneho vojaka, je služobný orgán oprávnený podávať iba s jeho súhlasom.

(3) Pri prepustení zo služobného pomeru je služobný orgán povinný na žiadosť právnickej osoby alebo fyzickej osoby, u ktorej sa prepustený profesionálny vojak uchádza o zamestnanie, vydať potvrdenie o zamestnaní a uviesť v ňom najmä čas trvania profesionálnej služby, skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie nároku na dovolenku, záväzky bývalého profesionálneho vojaka voči ozbrojeným silám, výšku, poradie pohľadávok a v koho prospech sa vykonávali zrážky zo služobného príjmu, ako aj údaje potrebné na daňové účely.

(4) Proti písomnému hodnoteniu môže profesionálny vojak podať odvolanie písomne alebo ústne do protokolu nadriadeného vojaka do siedmich dní od oboznámenia sa s písomným hodnotením.

Ak nadriadený vojak odvolaniu nevyhovie v celom rozsahu, môže profesionálny vojak dať podnet na preskúmanie písomného hodnotenia súdom.⁴⁵⁾

(5) Písomné hodnotenie a potvrdenie o zamestnaní vydá profesionálnemu vojakovi služobný orgán najneskôr v deň prepustenia zo služobného pomeru. Ak deň skončenia služobného pomeru pripadne na deň nepretržitého odpočinku v týždni, deň pracovného pokoja alebo na sviatok, služobný orgán vydá písomné hodnotenie a potvrdenie o zamestnaní profesionálnemu vojakovi posledný pracovný deň, ktorý predchádza dňu skončenia služobného pomeru.

§ 39

Rekvalifikácia

(1) Rekvalifikáciou sa na účely tohto zákona rozumie príprava profesionálneho vojaka na občianske zamestnanie.

(2) Profesionálnemu vojakovi, ktorý je prepustený zo služobného pomeru podľa § 32 ods. 1 písm. a), b), c) a f) a podľa odseku 2 písm. c) a ktorý v služobnom pomere zotrval najmenej päť rokov, možno v čase lehoty na prepustenie na základe jeho žiadosti umožniť rekvalifikáciu aj na náklady ozbrojených síl.

(3) Profesionálnemu vojakovi, ktorému sa umožnila rekvalifikácia, sa udelí krátka dovolenka podľa § 128 ods. 1.

(4) Umožnenie rekvalifikácie vyhlasuje služobný orgán v personálnom rozkaze.

DRUHÁ HLAVA

PRIEBEH KONANIA VO VECIACH SLUŽOBNÉHO POMERU

§ 40

Všeobecné ustanovenie

Vo veciach súvisiacich so vznikom, zmenami a so skončením služobného pomeru profesionálneho vojaka (ďalej len „konanie“) sa koná podľa tohto zákona.

§ 41

Účastník konania

(1) Účastníkom konania vo veciach služobného pomeru je profesionálny vojak.

(2) Účastníkmi konania vo veciach skončenia služobného pomeru úmrtím profesionálneho vojaka alebo jeho vyhlásením za mŕtveho sú aj pozostalí po profesionálnom vojakovi.

(3) Účastník konania je povinný postupovať tak, aby nesťažoval a neodôvodnene nepredlžoval konanie.

§ 42

Začatie konania

(1) Konanie sa začína na návrh účastníka konania alebo z podnetu služobného orgánu alebo nadriadeného vojaka.

(2) Konanie je začaté dňom, keď podanie účastníka konania bolo doručené služobnému orgánu alebo nadriadenému vojakovi oprávnenému vo veci rozhodnúť. Ak sa konanie začína z podnetu služobného orgánu, konanie je začaté dňom, keď služobný orgán alebo nadriadený vojak urobil voči účastníkovi konania prvý úkon.

(3) O začatí konania vyrozumie služobný orgán alebo nadriadený vojak všetkých účastníkov konania.

§ 43

Podanie

(1) Podanie možno urobiť písomne alebo ústne do zápisnice služobného orgánu alebo nadriadeného vojaka, ktorý je oprávnený vo veci rozhodnúť.

(2) Podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu. Z podania musí byť zrejmé, kto ho urobil, ktorej veci sa týka a čo sa navrhuje.

(3) Na žiadosť účastníka konania sa musí prijatie podania potvrdiť.

(4) Zo zápisnice musí byť zrejmé, kto, kde a kedy úkon urobil, predmet úkonu, ktoré osoby sa ho zúčastnili, ako úkon prebiehal, aké návrhy boli podané a aký postup bol prijatý.

(5) Zápisnicu podpisuje ten, kto úkon vykonal, a podľa povahy veci aj osoby, ktoré sa na úkone zúčastnili. V zápisnici sa uvedie aj odopretie podpisu, dôvody odopretia podpisu a námietky proti obsahu záznamu.

§ 44

Postúpenie veci

Ak nie je služobný orgán alebo nadriadený vojak oprávnený vo veci rozhodnúť, je povinný podanie do troch dní postúpiť príslušnému služobnému orgánu alebo nadriadenému vojakovi a upovedomiť o tom účastníkov konania.

§ 45

Dožiadanie

Ak služobný orgán alebo nadriadený vojak nemôže vykonať procesný úkon sám alebo ak je to účelné z iných dôvodov, môže o jeho vykonanie požiadať iný služobný orgán alebo iného nadriadeného vojaka. Dožiadaný služobný orgán alebo nadriadený vojak bez zbytočného odkladu tento úkon vykoná a výsledok oznámi dožiadajúcemu.

§ 46

Nazeranie do spisov

(1) Účastník konania má právo nazerať do spisov a robiť si z nich výpisy, nemôže však nazerať do protokolu o hlasovaní.

(2) Služobný orgán alebo nadriadený vojak môže povoliť nazretie do spisov aj iným oprávneným fyzickým osobám alebo právnickým osobám.⁴⁶⁾

(3) Nazretím do spisov alebo robením výpiskov z nich sa nesmie porušiť štátne alebo služobné tajomstvo.

§ 47

Dôkazy

(1) Na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi.

(2) Účastník konania je oprávnený navrhovať dôkazy na podporu svojich tvrdení.

(3) Dôkazom je všetko, čo môže prispieť k zisteniu skutočného stavu veci, najmä výpovede, vyjadrenia osôb vrátane účastníkov, odborné posudky, znalecké posudky, správy, vyjadrenia a potvrdenia orgánov a právnických osôb a fyzických osôb, listiny, veci a ohliadka.

(4) Služobný orgán alebo nadriadený vojak hodnotí dôkazy podľa vlastnej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

§ 48

Personálny rozkaz

(1) Personálny rozkaz musí byť v súlade so zákonom, musí byť vyhotovený písomne a musí vychádzať zo skutočného stavu veci.

(2) Personálny rozkaz musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o opravnom prostriedku (odvolanie, rozklad).

(3) Výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo.

(4) V odôvodnení personálneho rozkazu služobný orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie.

(5) Poučenie o odvolaní (rozklade) obsahuje údaj, že rozhodnutie uvedené v personálnom rozkaze je konečné a že sa proti nemu nemožno odvolať (podať rozklad).

(6) V personálnom rozkaze sa uvedie vojenská hodnosť, meno, priezvisko a funkcia služobného orgánu, dátum jeho vydania a základné osobné údaje o profesionálnom vojakovi.

(7) Personálny rozkaz musí byť podpísaný s uvedením vojenskej hodnosti, mena, priezviska, funkcie služobného orgánu a musí sa oznámiť alebo doručiť profesionálnemu vojakovi.

(8) Ak profesionálneho vojaka nemožno dosiahnuť, vyhlásenie personálneho rozkazu sa nahradí jeho doručením.

(9) Personálny rozkaz musí obsahovať náležitosti uvedené v odsekoch 2 až 7, inak je neplatný.

(10) Chyby v písaní, v počtoch a iné zrejme nesprávnosti v písomnom vyhotovení personálneho rozkazu služobný orgán aj bez návrhu opraví a upovedomí o tom účastníkov konania.

Mimoriadne opravné prostriedky

§ 49

(1) Ak sa dodatočne zistia mimoriadne závažné skutočnosti, ktoré vojak nemohol v konaní uplatniť a ktoré odôvodňujú priaznivejšie rozhodnutie v jeho prospech, môže služobný orgán na návrh vojaka zrušiť svoje pôvodné rozhodnutie a opätovne rozhodnúť vo veci samej.

(2) Návrh podľa odseku 1 môže vojak podať iba do troch mesiacov odo dňa, keď sa dozvedel o okolnostiach odôvodňujúcich navrhovanú zmenu, najneskôr však do troch rokov od nadobudnutia právoplatnosti personálneho rozkazu.

§ 50

(1) Ak sa zistí, že právoplatný personálny rozkaz je v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom, minister personálny rozkaz zruší a rozhodne vo veci samej, alebo personálny rozkaz zruší a vráti späť na nové konanie, alebo personálny rozkaz zmení.

(2) Ak sa zistí, že právoplatný personálny rozkaz vydaný ministrom je v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom, prezident Slovenskej republiky personálny rozkaz zruší a rozhodne vo veci samej, alebo personálny rozkaz zruší a vráti späť na nové konanie, alebo personálny rozkaz zmení.

(3) Právoplatný personálny rozkaz možno zrušiť alebo zmeniť, alebo zrušiť a vrátiť späť na nové konanie do troch rokov od nadobudnutia jeho právoplatnosti.

TRETIA ČASŤ**ZÁKLADNÁ SLUŽBA, NÁHRADNÁ SLUŽBA, ZDOKONALOVACIA SLUŽBA, MIMORIADNA SLUŽBA A PRÍPRAVNÁ SLUŽBA****PRVÁ HLAVA****ZÁKLADNÁ SLUŽBA, NÁHRADNÁ SLUŽBA, ZDOKONALOVACIA SLUŽBA A MIMORIADNA SLUŽBA****§ 51****Základná služba a náhradná služba**

(1) Základnú službu a náhradnú službu vykonáva vojak základnej služby a vojak náhradnej služby podľa osobitného predpisu.⁴⁷⁾

(2) Vojak po nástupe základnej služby alebo náhradnej služby skladá vojenskú prísahu²⁸⁾ v deň určený v písomnom vojenskom rozkaze služobného orgánu. Deň vykonania vojenskej prísahy sa spravidla určuje na deň pracovného pokoja.

(3) Vojak základnej služby alebo vojak náhradnej služby, ktorý z akýchkoľvek dôvodov nevykonal vojenskú prísahu v určený deň, vykoná ju v najbližšom možnom termíne určenom služobným orgánom.

§ 52**Základná služba žiaka vojenskej strednej školy, študenta vojenskej vysokej školy alebo študenta vzdelávacieho a výcvikového zariadenia ozbrojených síl**

(1) Žiakovi vojenskej strednej školy, študentovi vojenskej vysokej školy alebo študentovi vzdelávacieho a výcvikového zariadenia ozbrojených síl, ak nevykonal základnú službu^{47a)} už pred nástupom na štúdium, na prípravu alebo na výcvik, sa výkon základnej služby určí počas

- a) štvorročného štúdia na vojenskej strednej škole tak, aby sa jej výkon skončil najneskôr do konca školského roka, v ktorom má štúdium skončiť, ak tento zákon neustanovuje inak,
- b) pomaturitného štúdia a nadstavbového štúdia na vojenskej strednej škole odo dňa nástupu na štúdium, na prípravu alebo na výcvik,
- c) pomaturitnej prípravy na vojenskej vysokej škole odo dňa nástupu na pomaturitnú prípravu,
- d) vysokoškolského štúdia na vojenskej vysokej škole odo dňa nástupu na štúdium,
- e) štúdia, prípravy alebo výcviku v iných formách štúdia, prípravy alebo výcviku, ktoré trvajú najmenej jeden rok, odo dňa nástupu na štúdium, na prípravu alebo na výcvik.

(2) Žiakovi vojenskej strednej školy podľa odseku 1 písm. a), ktorý do 30 kalendárnych dní pred skončením základnej služby nedovršil vek 18 rokov, sa výkon základnej služby určí tak, aby ju skončil počas 30 kalendárnych dní po dovŕšení veku 18 rokov.⁴⁸⁾

(3) Ak bol žiak vojenskej strednej školy, študent vojenskej vysokej školy alebo študent vzdelávacieho a výcvikového zariadenia ozbrojených síl vylúčený zo štúdia, z prípravy alebo z výcviku z dôvodov ním zavinených, alebo štúdium, prípravu alebo výcvik zanechal z dôvodov ním zavinených, alebo štúdium, prípravu alebo výcvik z takých dôvodov neskončil v termíne určenom študijným plánom alebo výcvikovým programom vojenskej strednej školy, vojenskej vysokej školy alebo vzdelávacím a výcvikovým zariadením ozbrojených síl, výkon základnej služby dokončí v určenom rozsahu^{47a)} vo vojenskom útvere a nahradí náklady podľa ustanovenia § 71a.

(4) Žiak vojenskej strednej školy, študent vojenskej vysokej školy alebo študent vzdelávacieho a výcvikového zariadenia ozbrojených síl po skončení štúdia, prípravy alebo výcviku je povinný zotrvať v služobnom pomere po čas, ktorý zodpovedá dvojnásobku dĺžky štúdia, najmenej však tri roky.

§ 53

Zdokonaľovacia služba

Zdokonaľovaciu službu vykonáva vojak v zálohe vo vojenskom útvere v trvaní ustanovenom osobitným predpisom.⁴⁹⁾

§ 54

Mimoriadna služba

Mimoriadnu službu vykonáva občan podľa osobitného predpisu.⁵⁰⁾

Zaraďovanie vojaka základnej služby, vojaka náhradnej služby a vojaka zdokonaľovacej služby do funkcie

§ 55

Zaraďovanie vojaka základnej služby, vojaka náhradnej služby a vojaka zdokonaľovacej služby do funkcie vykonáva služobný orgán písomným vojenským rozkazom.

§ 56

(1) Pri zaraďovaní vojaka základnej služby, vojaka náhradnej služby a vojaka zdokonaľovacej služby do funkcie sa prihliada najmä na jeho odbornosť získanú v civile a na potreby vojenského útvaru.

(2) Vojak základnej služby, vojak náhradnej služby a vojak zdokonaľovacej služby s ťažko využiteľnou civilnou profesiou sa zaradia do funkcie, ktorá je náplňou činnosti najbližšia k ich civilnej profesii.

(3) O zaradení vojaka základnej služby, vojaka náhradnej služby a vojaka zdokonaľovacej služby s ťažko využiteľnou civilnou profesiou rozhoduje služobný orgán.

§ 57

(1) Vojak základnej služby, vojak náhradnej služby a vojak zdokonaľovacej služby so zníženou zdravotnou klasifikáciou sa zaradia do funkcie s prihliadnutím na stupeň zníženej zdravotnej klasifikácie tak, aby sa počas výkonu vojenskej služby nezhoršil ich zdravotný stav.

(2) Rozsah obmedzení a úľav z výkonu vojenskej služby určí vojenský lekár na základe výsledkov lekárskeho vyšetrenia, zdravotnej klasifikácie a komplexného zhodnotenia zdravotného stavu.

(3) Rozsah obmedzení a úľav podľa odseku 2 vyhlási služobný orgán v písomnom vojenskom rozkaze pri zaraďovaní vojaka so zníženou zdravotnou klasifikáciou do funkcie.

§ 58

(1) Vojakovi so zníženou zdravotnou klasifikáciou (§ 57), ktorý je odkázaný na diétne stravovanie, služobný orgán zabezpečí prípravu diétnej stravy vo vojenskom útvere. Ak zabezpečenie diétnej stravy nie je vo vojenskom útvere možné, služobný orgán zabezpečí diétne stravovanie zmluvným spôsobom s civilnou organizáciou.

(2) Ak diétne stravovanie podľa odseku 1 nemožno zabezpečiť, nadriadený služobný orgán (§ 4 ods. 3) vojaka so zníženou zdravotnou klasifikáciou premiestni do iného vojenského útvaru, ktorý zabezpečuje diétne stravovanie.

§ 59

(1) Vojaci základnej služby, vojaci náhradnej služby a vojaci zdokonaľovacej služby súdne trestaní alebo disciplinárne trestaní a vojaci závislí od alkoholických nápojov alebo od iných návykových látok sa zaraďujú do funkcií tak, aby nedochádzalo k ich sústredovaniu vo vojenskom útvere.

(2) Vojaci podľa odseku 1 sa nezaraďujú

- a) do vojenského útvaru, ktorý plní úlohy na odlúčených pracoviskách,
- b) na pracovisko, na ktorom by mohli prísť do styku s utajovanými skutočnosťami,
- c) do funkcií spojených s hmotnou zodpovednosťou,
- d) do výkonu strážnej služby alebo dozornej služby,
- e) na pracovisko, na ktorom by mohli prísť do styku s alkoholickými nápojmi alebo s inými návykovými látkami.

(3) Vojaci podľa odseku 1 sa nepremiestňujú ani neodveľujú do iného vojenského útvaru. Zmeny v ich zaradení sa vykonávajú len výnimočne so súhlasom nadriadeného služobného orgánu.

§ 60

Na výkon funkcie vojaka základnej služby, vojaka náhradnej služby a vojaka zdokonaľovacej služby zaradených do funkcie, v ktorej sa budú oboznamovať s utajovanými skutočnosťami, sa vzťahuje osobitný predpis.⁵¹⁾

Hodnotenie vojaka základnej služby a vojaka náhradnej služby

§ 61

(1) Hodnotenie vojaka základnej služby a vojaka náhradnej služby (ďalej len „hodnotenie“) je podkladom na rozhodovanie služobného orgánu vo veciach výkonu služby tohto vojaka. Hodnotenie spracováva najbližší nadriadený vojak.

(2) Hodnotenie obsahuje posúdenie plnenia vojenských povinností, odborných schopností, morálnych vlastností vojaka základnej služby a vojaka náhradnej služby, ako aj ich spôsobilosti na zaradenie do funkcie.

(3) Hodnotenie sa spracováva

- a) pri premiestnení,
- b) pri odoslaní do poddôstojníckej školy,
- c) pri odňatí alebo znižovaní hodnosti,
- d) pri prepustení z výkonu vojenskej služby,
- e) na základe rozhodnutia služobného orgánu,
- f) na žiadosť oprávnenej právnickej osoby alebo oprávnenej fyzickej osoby.⁵²⁾

(4) S hodnotením vojaka základnej služby a vojaka náhradnej služby oboznámi nadriadený vojak, ktorý hodnotenie spracoval.

(5) Vojak základnej služby a vojak náhradnej služby môžu do siedmich dní odo dňa oboznámenia sa s hodnotením písomne požiadať nadriadeného vojaka, ktorý hodnotenie spracoval, o opravu hodnotenia.

§ 62

Na hodnotenie vojaka základnej služby a vojaka náhradnej služby sa primerane uplatnia aj ustanovenia § 29 až 31.

§ 66

Podrobnosti o základnej službe, náhradnej službe a zdokonaľovacej službe ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

DRUHÁ HLAVA PRÍPRAVNÁ SLUŽBA A OSOBITNÉ VOJNO

Prípravná služba

§ 67

(1) Na výkon prípravnej služby^{53d)} môže služobný orgán prijať občana na základe jeho písomnej žiadosti, ak spĺňa podmienky prijatia do služobného pomeru podľa § 8 ods. 1 s výnimkou písm. d).

(2) O výkone prípravnej služby občana a o jeho zotrvaní v prípravnej službe a v služobnom pomere po dohodnutý čas uzavrie služobný orgán a občan, ak nie je plnoletý, jeho zákonný zástupca písomnú dohodu, ktorá obsahuje

- a) sídlo a názov vojenskej školy, vzdelávacieho a výcvikového zariadenia,
- b) kvalifikačné predpoklady vzdelania, ktoré má občan štúdiom získať, alebo kvalifikačné požiadavky na výkon funkcie, ktoré má spĺňať,
- c) záväzok občana zotrvať v prípravnej službe do úspešného skončenia štúdia, prípravy alebo výcviku,
- d) záväzok občana po úspešnom skončení štúdia, prípravy alebo výcviku nastúpiť do služobného pomeru a zotrvať v služobnom pomere po dohodnutý čas,
- e) záväzok občana nahradiť náklady vynaložené na naturálne a finančné zabezpečenie počas jeho štúdia, prípravy alebo výcviku, ak z dôvodov ním zavinených nesplní prevzatý záväzok zotrvať v prípravnej službe do úspešného skončenia štúdia, prípravy alebo výcviku, alebo nesplní prevzatý záväzok nastúpiť po úspešnom skončení štúdia, prípravy alebo výcviku do služobného pomeru, alebo nesplní prevzatý záväzok zotrvať po dohodnutý čas v služobnom pomere,

f) najvyššiu sumu, ktorú občan nahradí ozbrojeným silám podľa písmena e).

(3) Dohoda, ktorá nie je uzavretá podľa odseku 2, je neplatná.

(4) Vojak prípravnej služby po skončení štúdia, prípravy alebo výcviku je povinný zotrvať v služobnom pomere po čas, ktorý zodpovedá dvojnásobku dĺžky štúdia, prípravy alebo výcviku, najmenej však tri roky.

§ 68

(1) Prípravná služba vojaka prípravnej služby sa skončí, ak

- a) bol prijatý do dočasného služobného pomeru,
- b) bol vylúčený zo štúdia podľa osobitných predpisov,⁵⁴⁾
- c) zanechal štúdium, prípravu alebo výcvik,
- d) neskončil štúdium, prípravu alebo výcvik v termíne určenom študijným plánom alebo výcvikovým programom vojenskej školy, vzdelávacieho a výcvikového zariadenia,
- e) prerušil štúdium podľa osobitných predpisov,⁵⁴⁾
- f) je zdravotne nespôsobilý na výkon prípravnej služby.

(2) Prípravná služba sa skončí aj úmrtím vojaka prípravnej služby alebo vyhlásením vojaka prípravnej služby za mŕtveho.

(3) Prijatie občana na výkon prípravnej služby a skončenie prípravnej služby vyhlasuje služobný orgán personálnym rozkazom.

§ 71

Osobitné voľno

(1) Vojakovi prípravnej služby sa udelí osobitné voľno

- a) jeden deň na účasť na svadobnom obrade vlastných rodičov, súrodencov alebo rodičov manželky,
- b) dva dni na vlastnú svadbu,
- c) jeden deň pri narodení dieťaťa manželke,
- d) dva dni na účasť na pohrebe vlastných rodičov, súrodencov,
- e) tri dni pri úmrtí manželky alebo vlastného dieťaťa,
- f) jeden deň pri sťahovaní v tej istej obci a dva dni pri sťahovaní do inej obce,
- g) najviac sedem dní v kalendárnom roku z vážnych rodinných, osobných alebo majetkových dôvodov, ktoré vyžadujú osobnú účasť vojaka prípravnej služby.

(2) Vojak prípravnej služby, ak to okolnosti dovoľujú, predloží písomný doklad pred udelením osobitného voľna; v ostatných prípadoch ho predloží dodatočne. Ak taký doklad nepredloží, uplatnia sa proti nemu disciplinárne alebo personálne opatrenia.

(3) Vojakovi prípravnej služby sa k osobitnému voľnu poskytne čas potrebný na cestu súvisiacu s dôvodom udelenia osobitného voľna.

(4) Osobitné voľno a čas podľa odseku 3 sa započítavajú do doby výkonu vojenskej služby.

(5) Na účely tohto zákona sa za vlastných rodičov považujú osvojitelia a osoby, ktorým boli deti zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov²⁰⁾ vrátane pestúnov.⁵⁵⁾

(6) Pod pojmom vlastné deti sa rozumejú aj osvojené deti a deti zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov²⁰⁾ vrátane detí zverených do pestúnskej starostlivosti.⁵⁵⁾

(7) Udelenie osobitného voľna vyhlasuje služobný orgán písomným vojenským rozkazom.

(8) Osobitné voľno sa udeľuje vojakovi prípravnej služby v dňoch, ktoré sú inak jeho obvyklými dňami výkonu služby.

TRETIA HLAVA NÁHRADA NÁKLADOV

§ 71a

(1) Žiak vojenskej strednej školy, študent vojenskej vysokej školy a študent vzdelávacieho a výcvikového zariadenia ozbrojených síl sú povinní nahradiť náklady vynaložené na ich naturálne a finančné zabezpečenie počas štúdia, prípravy alebo výcviku (ďalej len „náklady“), ak

- a) neprevezmú záväzok na prípravnú službu,
- b) skončia štúdium z dôvodov uvedených v § 68 ods. 1 písm. b), c) alebo d),
- c) nevznikne služobný pomer z dôvodov nimi zavinených.

(2) Za neplnoletého žiaka vojenskej strednej školy je povinný nahradiť náklady jeho zákonný zástupca.

(3) Na náhradu nákladov pri nesplnení záväzku prevzatého žiakom vojenskej strednej školy, študentom vojenskej vysokej školy a študentom vzdelávacieho a výcvikového zariadenia ozbrojených síl alebo vojakom prípravnej služby na profesionálnu službu sa primerane použije ustanovenie odseku 6.

(4) Vojak prípravnej služby, ktorý skončí prípravnú službu z dôvodov uvedených v § 68 ods. 1 písm. b), c) alebo d), alebo ak nevznikne služobný pomer z dôvodov ním zavinených, je povinný nahradiť náklady.

(5) Profesionálny vojak, ktorý bude pred splnením prevzatého záväzku na profesionálnu službu prepustený zo služobného pomeru podľa § 32 ods. 1 písm. e), h) alebo i), alebo podľa § 32 ods. 2 písm. a), d) alebo e), alebo ktorého služobný pomer sa skončí podľa § 35, je povinný nahradiť náklady.

(6) Ak profesionálny vojak splní záväzok zotrvať v služobnom pomere po dohodnutý čas len čiastočne, náhrada nákladov sa pomerne zníži. Ak profesionálny vojak opätovne plní záväzok na profesionálnu službu, náhrada nákladov sa nevymáha; ak opätovný služobný pomer bude trvať kratšiu dobu ako doba záväzku, vymáhanie náhrady nákladov po skončení opätovného služobného pomeru bude pokračovať podľa tohto zákona.

(7) Určenie sumy náhrady nákladov a ich pomerného zníženia ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

ŠTVRTÁ ČASŤ
VOJENSKÉ DISCIPLINÁRNE PRÁVO

§ 72

Základné povinnosti vojaka

(1) Vojak je povinný

- a) plniť vojenskú prísahu,
- b) dodržiavať vojenskú disciplínu,
- c) vykonávať službu osobne, nestranne, riadne a včas,
- d) byť na výkon služby pripravený,
- e) vykonávať službu v medziach svojho oprávnenia,
- f) v čase mimo výkonu zamestnania podrobiť sa osobitnému režimu dosiahnuteľnosti,
- g) zvyšovať svoju odbornú pripravenosť, fyzickú zdatnosť a psychickú odolnosť,
- h) dodržiavať predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia vojakov pri výkone služby,
- i) ohlásiť svojmu nadriadenému vojakovi poruchy a nedostatky, ktoré ohrozujú alebo sťažujú výkon služby, ohlásiť hroziacu škodu a ochraňovať majetok, ktorý mu bol zverený,
- j) v čase výkonu služby i mimo neho zdržať sa konania, ktoré by mohlo narušiť vážnosť ozbrojených síl alebo ohroziť dôveru občanov k ozbrojeným silám,
- k) plniť úlohy vyplývajúce zo služobnej pohotovosti, strážnej, dozornej a inej služby,
- l) zachovávať mlčanlivosť o informáciách a veciach obsahujúcich utajované skutočnosti pred nepovolanou osobou alebo cudzou mocou, a to aj po zániku oprávnenia oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami,⁵¹⁾
- m) služobnému orgánu a nadriadenému vojakovi oznamovať skutočnosti rozhodujúce pre trvanie služobného pomeru a písomne ich informovať o zmenách v osobnom stave,
- n) podrobiť sa preventívnym liečebným opatreniam vykonávaným vojenskou zdravotnou službou,
- o) chrániť a brániť bojové zástavy,
- p) poskytovať osobné údaje služobnému orgánu a nadriadenému vojakovi, ktoré sú nevyhnutné na realizáciu jeho práv a povinností.

(2) V súvislosti s výkonom služby vojak nesmie prijímať dary ani iné výhody, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 73

Základné povinnosti služobného orgánu a nadriadeného vojaka

Služobný orgán a nadriadený vojak sú povinní

- a) organizovať, riadiť a kontrolovať výkon služby podriadených vojakov,
- b) zabezpečiť, aby podriadení vojaci boli na výkon služby náležite pripravení výcvikom a školením,
- c) vytvárať podmienky a zabezpečovať starostlivosť o bezpečnosť a ochranu zdravia podriadených vojakov pri výkone služby a kontrolovať dodržiavanie predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia,
- d) oceňovať príkladné plnenie vojenských povinností podriadených vojakov a vyvodzovať dôsledky z ich porušovania,
- e) viesť podriadených vojakov k vojenskej disciplíne,

- f) organizovať a zabezpečovať materiálne a technické podmienky nevyhnutné pre riadny výkon služby.

§ 74

Vojenská disciplína a vojenský rozkaz

(1) Vojenskou disciplínou sa rozumie povinnosť vojaka dodržiavať ustanovenia tohto zákona, plniť vojenskú prísahu, vojenské predpisy a vojenské rozkazy služobných orgánov alebo nadriadených vojakov, ktoré vydávajú v súvislosti s výkonom vojenskej služby.

(2) Na velenie a riadenie v ozbrojených silách služobný orgán a nadriadený vojak vydávajú ústne alebo písomné vojenské rozkazy, ktoré vojaka zaväzujú podľa nich konať alebo sa konania zdržať.

(3) Vojenský rozkaz nesmie byť vydaný v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi, ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a internými normatívnymi aktmi.

(4) Vojenské rozkazy nepreskúmvajú sudy.

§ 75

Disciplinárna právomoc

(1) Počas výkonu vojenskej služby vojak podlieha vojenskej disciplinárnej právomoci alebo v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom⁵⁶⁾ kárnej právomoci.

(2) Nadriadený vojak v rozsahu ustanovenej disciplinárnej právomoci môže podriadeným vojakom udeľovať disciplinárne odmeny a ukladať im disciplinárne tresty ustanovené týmto zákonom.

(3) Disciplinárnu právomoc vykonáva v rozsahu ustanovenej disciplinárnej právomoci aj služobný orgán.

(4) Disciplinárna právomoc podľa odsekov 2 a 3 sa vykonáva rozkazom vo veciach vojenského disciplinárneho práva (ďalej len „disciplinárny rozkaz“).

(5) Rozsah disciplinárnej právomoci služobných orgánov a nadriadených vojakov vymedzí hlavný veliteľ ozbrojených síl.

§ 76

Disciplinárnu právomoc nad profesionálnym vojakom vyčleneným na plnenie úloh inej právnickej osoby (§ 23) vykonáva jeho najbližší nadriadený vojak alebo najbližší služobný orgán. Ak nadriadený profesionálneho vojaka nie je profesionálnym vojakom, disciplinárnu právomoc nad profesionálnym vojakom vykonáva na návrh jeho nadriadeného minister.

§ 77

Disciplinárne odmeny

(1) Vojakovi základnej služby, vojakovi náhradnej služby, vojakovi zdokonaľovacej služby a vojakovi prípravnej služby možno udeliť tieto disciplinárne odmeny:

- a) odpustenie výkonu disciplinárneho trestu alebo jeho časti s účinkami zahľadania,
- b) odpustenie skôr uloženého trestu s účinkami zahľadania,
- c) pochvalu,
- d) pochvalný list,

- e) zapísanie do vojenskej kroniky,
- f) vecný dar,
- g) peňažný dar,
- h) mimoriadne vymenovanie do vyššej vojenskej hodnosti,
- i) mimoriadne povýšenie do vyššej vojenskej hodnosti,
- j) voľno na opustenie vojenskej posádky do dvoch dní.

(2) Profesionálnemu vojakovi možno udeliť tieto disciplinárne odmeny:

- a) odpustenie výkonu disciplinárneho trestu alebo jeho časti s účinkami zahľadania,
- b) odpustenie skôr uloženého trestu s účinkami zahľadania,
- c) pochvalu,
- d) pochvalný list,
- e) zapísanie do vojenskej kroniky,
- f) vecný dar,
- g) peňažný dar,
- h) mimoriadne vymenovanie do vyššej vojenskej hodnosti,
- i) mimoriadne povýšenie do vyššej vojenskej hodnosti.

(3) Mimoriadne vymenovať alebo mimoriadne povýšiť vojaka do vyššej vojenskej hodnosti možno, len ak spĺňa kvalifikačné predpoklady vzdelania a kvalifikačné požiadavky na vojenskú hodnosť a je zaradený do funkcie, pre ktorú je takáto vojenská hodnosť plánovaná alebo do ktorej ho možno súčasne s mimoriadnym povýšením ustanoviť.

(4) Mimoriadne vymenovať alebo mimoriadne povýšiť do vyššej vojenskej hodnosti in memoriam možno aj bez splnenia podmienok uvedených v odseku 3.

(5) Disciplinárna odmena musí byť úmerná záslužnému činu alebo príkladnému plneniu služobných povinností, za ktoré sa udeľuje. Za ten istý záslužný čin alebo za to isté príkladné plnenie služobných povinností možno vojakovi udeliť iba jednu disciplinárnu odmenu.

(6) Záslužným činom sa rozumie vykonanie hrdinského skutku, prejav statočnosti pri záchrane ľudského života alebo materiálnych hodnôt veľkého rozsahu, mimoriadny prejav odvahy a úsilia vo výkone služby alebo vzorná reprezentácia ozbrojených síl a Slovenskej republiky.

§ 78

Disciplinárny priestupok a priestupok

(1) Disciplinárny priestupok je zavinené porušenie základných povinností vojaka, ak nie je trestným činom alebo priestupkom.

(2) Priestupok je konanie vojaka označené za priestupok podľa osobitných predpisov.⁵⁷⁾

Disciplinárne tresty, sankcie a ochranné opatrenia

§ 79

Disciplinárne tresty

Vojakovi možno za disciplinárny priestupok uložiť disciplinárne tresty podľa tohto zákona.

§ 80

(1) Mužstvu základnej služby, mužstvu náhradnej služby a mužstvu zdokonaľovacej služby možno uložiť tieto disciplinárne tresty:

- a) napomenutie,
- b) prísne napomenutie,
- c) zákaz vychádzok v trvaní najviac 14 dní,
- d) umiestnenie do oddelenia výkonu disciplinárnych trestov v trvaní najviac 21 dní,
- e) zníženie vojenskej hodnosti o jeden stupeň.

(2) Poddôstojníkovi základnej služby, poddôstojníkovi náhradnej služby a poddôstojníkovi zdokonaľovacej služby možno uložiť tieto disciplinárne tresty:

- a) napomenutie,
- b) prísne napomenutie,
- c) zákaz vychádzok v trvaní najviac 7 dní,
- d) umiestnenie do oddelenia výkonu disciplinárnych trestov v trvaní najviac 14 dní,
- e) zníženie vojenskej hodnosti o jeden stupeň.

(3) Mužstvu prípravnej služby možno udeliť tieto disciplinárne tresty:

- a) napomenutie,
- b) prísne napomenutie,
- c) zákaz vychádzok v trvaní najviac sedem dní,
- d) zníženie vojenskej hodnosti o jeden stupeň.

(4) Poddôstojníkovi prípravnej služby možno udeliť tieto disciplinárne tresty:

- a) napomenutie,
- b) prísne napomenutie,
- c) zníženie vojenskej hodnosti o jeden stupeň.

(5) Práporčíkovi zdokonaľovacej služby a dôstojníkovi zdokonaľovacej služby možno udeliť tieto disciplinárne tresty:

- a) napomenutie,
- b) prísne napomenutie,
- c) zníženie vojenskej hodnosti o jeden stupeň.

§ 81

Profesionálnemu vojakovi možno uložiť tieto disciplinárne tresty:

- a) napomenutie,
- b) prísne napomenutie,
- c) zníženie služobného príjmu až o 15 % najviac na 3 mesiace,
- d) zníženie vojenskej hodnosti o jeden stupeň na jeden rok.

§ 82

(1) Disciplinárny trest zníženia vojenskej hodnosti o jeden stupeň nemožno uložiť vojakovi v hodnosti vojak, čatár, podpráporčík, poručík a brigádny generál.

(2) Disciplinárny trest uložený podľa § 81 písm. d) nezakladá dôvod na odvolanie a ustanovenie profesionálneho vojaka do inej funkcie.

§ 82a**Ukladanie sankcií a ochranných opatrení**

(1) Za priestupok môže služobný orgán vojakovi uložiť sankcie a ochranné opatrenia.⁵⁷⁾

(2) Ak tento zákon neustanovuje inak, na ukladanie sankcií a ochranných opatrení sa vzťahujú osobitné predpisy.⁵⁷⁾

§ 83**Disciplinárny trest umiestnenia do oddelenia výkonu disciplinárnych trestov**

(1) Disciplinárny trest umiestnenia do oddelenia výkonu disciplinárnych trestov možno vojakovi podľa § 80 ods. 1 písm. d) a § 80 ods. 2 písm. d) uložiť len na zabezpečenie splnenia povinností ustanovených týmto zákonom.

(2) Disciplinárne potrestaný vojak podľa odseku 1 je v oddelení výkonu disciplinárneho trestu strážený.

(3) Vojak základnej služby, vojak náhradnej služby, vojak zdokonaľovacej služby, poddôstojník základnej služby, poddôstojník náhradnej služby a poddôstojník zdokonaľovacej služby potrestaný disciplinárnym trestom podľa odseku 1 má raz za deň právo na vychádzku v objekte vojenského útvaru v trvaní jednej hodiny v čase ustanovenom denným poriadkom oddelenia výkonu disciplinárnych trestov vojenského útvaru.

(4) Výkon disciplinárneho trestu podľa odseku 1 sa prerušuje

- a) v dňoch štátnych sviatkov,
- b) v dňoch volieb do orgánov samosprávy podľa miesta trvalého pobytu vojaka, ktorý vykonáva disciplinárny trest umiestnenia do oddelenia výkonu disciplinárnych trestov,
- c) v dňoch volieb do Národnej rady Slovenskej republiky,
- d) v dňoch konania referenda⁵⁹⁾ vyhláseného príslušným štátnym orgánom,
- e) z dôvodu choroby alebo úrazu vojaka vykonávajúceho disciplinárny trest umiestnenia do oddelenia výkonu disciplinárnych trestov,
- f) z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

(5) Výkon disciplinárneho trestu podľa odseku 1 možno prerušiť z dôvodu zabezpečenia výcviku na základe rozhodnutia nadriadeného vojaka alebo služobného orgánu, ktorý disciplinárny trest uložil.

(6) Na účely tohto zákona sa za dôvody hodné osobitného zreteľa považujú dôvody uvedené v § 123 ods. 1.

(7) Nástup vojaka základnej služby, vojaka náhradnej služby a vojaka zdokonaľovacej služby na výkon disciplinárneho trestu podľa odseku 1 musí nadriadený vojak alebo služobný orgán zabezpečiť do 30 dní odo dňa oboznámenia vojaka základnej služby, vojaka náhradnej služby a

vojaka zdokonaľovacej služby s disciplinárnym rozkazom o uložení disciplinárneho trestu, inak sa disciplinárny trest umiestnenia do oddelenia výkonu disciplinárnych trestov nevykoná.

(8) Nástup vojaka základnej služby, vojaka náhradnej služby a vojaka zdokonaľovacej služby na výkon zvyšku disciplinárneho trestu podľa odseku 1 po jeho prerušení musí nadriadený vojak alebo služobný orgán zabezpečiť do siedmich dní odo dňa skončenia dôvodov, pre ktoré bol výkon disciplinárneho trestu umiestnenia do oddelenia výkonu disciplinárnych trestov prerušený, inak sa tento disciplinárny trest nevykoná.

(10) Disciplinárny trest podľa odseku 1 možno ukladať aj podmiennečne na skúšobnú dobu najviac troch mesiacov.

Disciplinárne konanie

§ 84

(1) Disciplinárne konanie je začaté dňom, keď postúpená vec bola doručená nadriadenému vojakovi alebo služobnému orgánu toho vojaka, ktorý je podozrivý zo spáchania disciplinárneho priestupku.

(2) Ak sa disciplinárne konanie začína na základe zistenia nadriadeného vojaka alebo služobného orgánu alebo na základe oznámenia právnickej osoby alebo fyzickej osoby o disciplinárnom priestupku vojaka, disciplinárne konanie je začaté dňom, keď nadriadený vojak alebo služobný orgán urobil voči vojakovi prvý úkon.

§ 85

(1) Ak je predmetom disciplinárneho konania viac disciplinárnych priestupkov vojaka, prerokujú sa v spoločnom disciplinárnom konaní.

(2) Spoločné disciplinárne konanie sa vykoná aj proti všetkým vojakom, ktorých disciplinárne priestupky spolu súvisia. Na urýchlenie disciplinárneho konania, a ak je to účelné, možno vec niektorého vojaka zo spoločného disciplinárneho konania vylúčiť.

Ukladanie disciplinárnych trestov

§ 86

(1) Disciplinárny trest možno vojakovi uložiť, ak sa preukázalo, že disciplinárny priestupok spáchal, a ak na jeho nápravu a obnovenie vojenskej disciplíny nestačí samo prerokovanie disciplinárneho priestupku alebo výčitka.

(2) Za disciplinárny priestupok možno vojakovi uložiť len jeden disciplinárny trest.

§ 87

(1) V disciplinárnom konaní musí nadriadený vojak alebo služobný orgán objektívne zistiť skutkový stav a musí dať vojakovi možnosť vyjadriť sa k veci, navrhovať dôkazy a obhajovať sa.

(2) Pri rozhodovaní o uložení disciplinárneho trestu nadriadený vojak alebo služobný orgán prihliada na povahu disciplinárneho priestupku, na okolnosti, za ktorých ho vojak spáchal, jeho následky, mieru zavinenia a jeho doterajší postoj k plneniu základných povinností vojaka.

(3) Uložením disciplinárneho trestu vojak nie je zbavený povinnosti nahradiť škodu, ktorú disciplinárnym priestupkom spôsobil.

§ 88

(1) Za disciplinárny priestupok možno vojakovi uložiť disciplinárny trest najskôr nasledujúci deň po jeho spáchaní. Disciplinárny trest možno vojakovi uložiť do jedného mesiaca odo dňa, keď sa o disciplinárnom priestupku dozvedel nadriadený vojak alebo služobný orgán alebo keď bola vec príslušným orgánom postúpená nadriadenému vojakovi alebo služobnému orgánu, najneskôr však do jedného roku odo dňa spáchania disciplinárneho priestupku.

(2) Ak bolo konanie vojaka predmetom vyšetrovania iného orgánu a vec bola vrátená na disciplinárne vybavenie,⁵⁸⁾ lehota jedného mesiaca na uloženie disciplinárneho trestu začína plynúť dňom, keď nadriadenému vojakovi alebo služobnému orgánu bola vec doručená príslušným orgánom. Uvedená lehota platí aj v prípade, ak sa prvostupňové rozhodnutie o uložení disciplinárneho trestu zrušilo a ak vec bola vrátená na nové rozhodnutie.

§ 89

Ak vojak spáchal disciplinárny priestupok v cudzine, lehota jedného mesiaca na uloženie disciplinárneho trestu podľa § 88 ods. 1 začína plynúť dňom nasledujúcim po dni návratu vojaka z cudziny, ak sa nadriadený vojak alebo služobný orgán o disciplinárnom priestupku vojaka dozvedel. Na plynutie lehôt sa vzťahuje aj ustanovenie § 88 ods. 2.

§ 90

(1) Disciplinárny trest nemožno uložiť, ak bol vojak za ten istý skutok už právoplatne odsúdený súdom; ak bol disciplinárny trest uložený pred právoplatným odsúdením súdom, zruší sa disciplinárny trest s účinnosťou odo dňa uloženia.

(2) Disciplinárne konanie nemožno začať, začaté konanie treba zastaviť a disciplinárny trest nemožno uložiť, prípadne vykonať, ak sa na protiprávne konanie vojaka vzťahuje amnestia.

(3) Amnestiu na disciplinárne priestupky podľa § 78 ods. 1 udeľuje minister.

Odvolacie konanie

§ 91

(1) Proti disciplinárnemu rozkazu môže vojak podať odvolanie do siedmich dní odo dňa oboznámenia sa s disciplinárnym rozkazom.

(2) Odvolanie môže vojak podať písomne alebo ústne do protokolu nadriadenému vojakovi alebo služobnému orgánu, ktorý disciplinárny rozkaz vydal. Odvolanie má odkladný účinok.

(3) Ustanovenia § 48 ods. 1 až 10 sa primerane vzťahujú aj na disciplinárny rozkaz.

(4) Ak vojak v dôsledku nesprávneho poučenia o opravnom prostriedku alebo preto, že nebol poučený vôbec, podal odvolanie po uplynutí ustanovenej lehoty alebo u nepríslušného nadriadeného vojaka alebo u nepríslušného služobného orgánu, predpokladá sa, že ho podal včas a u príslušného nadriadeného vojaka alebo u príslušného služobného orgánu, ak tak urobil najneskôr do troch mesiacov odo dňa, keď bol s disciplinárnym rozkazom oboznámený.

(5) Nadriadený vojak alebo služobný orgán odpustí zmeškanie lehoty, ak k nemu došlo zo závažných dôvodov a ak o to vojak požiada do 15 dní odo dňa, keď pominul dôvod zmeškania, a zároveň podá odvolanie.

(6) Disciplinárny rozkaz, proti ktorému už nemožno podať odvolanie, je právoplatný.

(7) Disciplinárny rozkaz je vykonateľný, ak nadobudol právoplatnosť.

(8) Nadriadený vojak alebo služobný orgán, ktorý disciplinárny rozkaz vydal, môže odvolaniu sám vyhovieť. Ak tak neurobí v celom rozsahu odvolania, je povinný ho najneskôr do 15 dní odo dňa podania odvolania predložiť odvolaciemu orgánu.

(9) Proti disciplinárnemu rozkazu ministra, ak nejde o rozhodnutie o odvolaní, možno podať rozklad. O konaní o rozklade platia ustanovenia odsekov 1 až 7.

§ 92

(1) Odvolacím orgánom na účely tohto zákona je najbližší nadriadený služobný orgán toho nadriadeného vojaka alebo služobného orgánu, ktorý disciplinárny rozkaz vydal.

(2) Odvolací orgán je povinný rozhodnúť o odvolaní najneskôr do 60 dní odo dňa podania odvolania, a to po jeho predchádzajúcom prerokovaní v senáte poradnej komisie (§ 93 ods. 3). Ak nemožno v tejto lehote rozhodnúť, musia sa vojakovi písomne oznámiť dôvody a čas, v ktorého priebehu odvolací orgán o odvolaní rozhodne.

(3) Odvolací orgán môže disciplinárny rozkaz zrušiť, zmeniť v prospech odvolateľa alebo odvolanie zamietnuť a disciplinárny rozkaz potvrdiť.

(4) Odvolací orgán môže disciplinárny rozkaz zrušiť a vec vrátiť nadriadenému vojakovi alebo služobnému orgánu, ktorý ho vydal na nové prerokovanie a rozhodnutie, ak je to vhodnejšie najmä z dôvodov rýchlosti alebo hospodárnosti konania. Nadriadený vojak alebo služobný orgán je právnym názorom odvolacieho orgánu viazaný.

(5) Rozhodnutie o odvolaní vo veci je konečné a nemožno proti nemu podať riadny opravný prostriedok.

§ 93

(1) Odvolací orgán zriaďuje poradnú komisiu.

(2) Poradná komisia sa skladá z predsedu, jeho zástupcu a ďalších najmenej piatich členov.

(3) Odvolanie prerokúva trojčlenný senát poradnej komisie, ktorého zloženie určí predseda poradnej komisie z členov poradnej komisie.

(4) Neprerokovanie odvolania v senáte poradnej komisie nezakladá neplatnosť rozhodnutia odvolacieho orgánu.

(5) Z účasti na rokovaní senátu poradnej komisie predseda komisie vylúči toho člena, o ktorého nezaujatosti s ohľadom na jeho vzťah k prerokovanej veci alebo k účastníkovi možno mať pochybnosti. Vylúčeného člena nahradí iný člen poradnej komisie, ktorého určí jej predseda.

(6) Podrobnosti o zložení poradnej komisie a jej senátu upraví rokovací poriadok, ktorý schváli minister.

§ 94

Preskúmanie disciplinárneho rozkazu súdom

(1) Právoplatné disciplinárne rozhodnutie o uložení disciplinárneho trestu umiestnenia do oddelenia výkonu disciplinárnych trestov a o znížení služobného príjmu až o 15 % najviac na 3 mesiace a znížení vojenskej hodnosti o jeden stupeň na jeden rok je preskúmateľné súdom.

(2) Právoplatné rozhodnutie o uložení pokuty, zákaze činnosti alebo prepadnutí veci a o zhabaní veci je preskúmateľné súdom.

(3) Návrh na preskúmanie disciplinárneho rozkazu súdom podľa odseku 1 možno podať až po vyčerpaní opravného prostriedku (§ 91 ods. 1), a to v lehote do jedného mesiaca od nadobudnutia právoplatnosti disciplinárneho rozkazu.

(4) Ak vojak, ktorý podal podľa odseku 1 návrh na preskúmanie disciplinárneho rozkazu okresným súdom, požiada o odloženie jeho výkonu, nadriadený vojak alebo služobný orgán jeho žiadosti vyhovie.

§ 95

(1) Nadriadený vojak alebo služobný orgán môže po uplynutí troch mesiacov od vykonania disciplinárneho trestu disciplinárny trest zahľadiť.

(2) Ak sa tak u profesionálneho vojaka nerozhodne do jedného roka od vykonania disciplinárneho trestu, má sa za to, že disciplinárny trest je zahľadený.

(3) Ak sa tak nestane u vojaka základnej služby, náhradnej služby alebo vojaka zdokonaľovacej služby do skončenia tejto služby, má sa za to, že disciplinárny trest je zahľadený dňom skončenia tejto služby.

(4) Ak sa tak nestane u vojaka prípravnej služby do skončenia tejto služby podľa § 68 ods. 1 písm. a) až f) a ods. 2, má sa za to, že disciplinárny trest je zahľadený dňom skončenia tejto služby.

§ 96

Vojenské medaily a vojenské čestné odznaky

(1) Na ocenenie výkonu vojenskej služby alebo záslužného činu vojaka, obetavosti pri odstraňovaní následkov živelných pohrôm, technologických havárií, pri záchrane životov a majetku veľkého rozsahu možno vojakovi udeliť tieto vojenské medaily:

- a) Za statočnosť,
- b) Za vernosť ozbrojeným silám,
- c) Za službu v mierových pozorovateľských misiách,
- d) Za humanitárnu pomoc,
- e) Pamätná medaila ministra,
- f) vojenský Čestný odznak ozbrojených síl.

(2) Vojenské medaily a vojenské čestné odznaky možno udeliť aj vojakom cudzích armád.

(3) Vojenské medaily a vojenské čestné odznaky zriaďuje minister.

(4) Vojenskú medailu Za statočnosť udeľuje prezident Slovenskej republiky. Vojenskú medailu Za vernosť ozbrojeným silám, vojenskú medailu Za službu v mierových pozorovateľských misiách, vojenskú medailu Za humanitárnu pomoc a Pamätnú medailu ministra udeľuje minister. Vojenský Čestný odznak ozbrojených síl udeľuje služobný orgán.

(5) Podrobnosti o druhoch vojenských medailí a vojenských čestných odznakov, ich udeľovaní a nosení ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

PIATA ČASŤ
VOJENSKÉ HODNOSTI A VOJENSKÁ ROVNOŠATA

Vojenské hodnosti

§ 97

(1) Vojakovi patrí vojenská hodnosť.

(2) Pre vojakov sa ustanovujú tieto vojenské hodnosti:

- a) hodnosti mužstva - vojak, slobodník, desiatnik,
- b) poddôstojnícke hodnosti - čatár, rotný, rotmajster, nadrotmajster, štábny nadrotmajster,
- c) práporčicke hodnosti - podpráporčík, práporčík, nadpráporčík,
- d) dôstojnícke hodnosti - poručík, nadporučík, kapitán, major, podplukovník, plukovník,
- e) generálske hodnosti - brigádny generál, generálmajor, generálporučík, generál.

(3) Dosiahnutou vojenskou hodnosťou sa okrem hodnostného označenia vyjadruje najmä pripravenosť vojaka vykonávať funkcie v ozbrojených silách.

(4) Vojak podľa vojenskej hodnosti je hodnostne vyšší vojak alebo hodnostne nižší vojak.

(5) Vojak, ktorý nie je nadriadený podľa funkcie, je nadriadený podľa vojenskej hodnosti takto:

- a) generál a generálporučík dôstojníkom, práporčíkom, poddôstojníkom a mužstvu,
- b) generálmajor, brigádny generál kapitánom, nadporučikom, poručikom, práporčíkom, poddôstojníkom a mužstvu,
- c) plukovník, podplukovník a major práporčíkom, poddôstojníkom a mužstvu,
- d) kapitán, nadporučík a poručík poddôstojníkom a mužstvu,
- e) práporčík poddôstojníkom a mužstvu v rámci toho istého vojenského útvaru,
- f) poddôstojník mužstvu v rámci tej istej vojenskej jednotky.

§ 98

(1) Pre vojenské hodnosti sa ustanovujú tieto vekové hranice:

- a) vojak, slobodník a desiatnik 30 rokov,
- b) čatár, rotný, rotmajster, nadrotmajster 35 rokov,
- c) štábny nadrotmajster 37 rokov,
- d) podpráporčík 39 rokov,
- e) práporčík 43 rokov,
- f) nadpráporčík 48 rokov,
- g) poručík a nadporučík 35 rokov,
- h) kapitán 38 rokov,
- i) major 42 rokov,
- j) podplukovník 46 rokov,
- k) plukovník 50 rokov,
- l) brigádny generál, generálmajor, generálporučík a generál 55 rokov.

(2) Vekové hranice v dosiahnutých vojenských hodnostiach sa nevzťahujú na profesionálneho vojaka v dočasnom služobnom pomere a na profesionálneho vojaka v stálom služobnom pomere, ak plní záväzok na profesionálnu službu podľa § 67 ods. 2 písm. d) alebo podľa § 141 ods. 2 písm. d).

Vymenúvanie a povyšovanie do vojenských hodností

§ 99

(1) Do prvej práporčickej hodnosti, dôstojníckej hodnosti a generálskej hodnosti je vojak vymenúvaný; do ostatných vojenských hodností je vojak povyšovaný.

(2) Vojaka do vojenských hodností vymenúva a povyšuje služobný orgán.

(3) Pre potreby ozbrojených síl je príslušný služobný orgán alebo ním poverený orgán oprávnený povyšovať aj vojakov v zálohe,^{60a} aj keď nevykonávajú zdokonaľovaciu službu, okrem § 2 a 97.

(4) Do generálskych hodností vymenúva a povyšuje prezident Slovenskej republiky.⁶¹ Návrhy na vymenovanie vojaka do prvej generálskej hodnosti alebo na povýšenie vojaka do vyššej generálskej hodnosti predkladá prezidentovi Slovenskej republiky vláda Slovenskej republiky na návrh ministra.

§ 100

Profesionálny vojak sa vymenuje alebo povýši do vojenskej hodnosti o jeden stupeň vyššej, než akú dosiahol, ak

- je ustanovený do funkcie s plánovanou vyššou vojenskou hodnosťou a
- spĺňa kvalifikačné predpoklady vzdelania a kvalifikačné požiadavky na výkon funkcie a na vymenovanie alebo na povýšenie do vyššej vojenskej hodnosti alebo bol do funkcie ustanovený podľa § 13 ods. 6 alebo ods. 7 a
- od jeho vymenovania alebo posledného povýšenia uplynula ustanovená doba výsluhy vo vojenskej hodnosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 101

(1) Pre profesionálnu službu sa na vojenské hodnosti práporčikov a dôstojníkov ustanovuje, ak tento zákon neustanovuje inak, doba výsluhy vo vojenskej hodnosti

a) čatár	jeden rok,
b) rotný	tri roky,
c) rotmajster	tri roky,
d) nadrotmajster	tri roky,
e) podpráporčík	štyri roky,
f) práporčík	päť rokov,
g) poručík	dva roky,
h) nadporučík	tri roky,
i) kapitán	štyri roky,
j) major	päť rokov,
k) podplukovník	päť rokov.

(2) Pre profesionálnu službu sa na vojenskú hodnosť desiatnik ustanovuje doba výsluhy vo vojenskej hodnosti tri mesiace.

§ 102

(1) Pre vojenské hodnosti desiatnik, štábný nadrotmajster, nadpráporčík, plukovník a generálske hodnosti sa doba výsluhy vo vojenskej hodnosti neustanovuje.

(2) Do doby výsluhy vo vojenskej hodnosti sa nezapočítava doba

- a) pozbavenia výkonu funkcie, ak profesionálnemu vojakovi nebol doplatený rozdiel, o ktorý bol jeho služobný príjem skrátený,
- b) výkonu väzby, ak sa trestné stíhanie neskončilo zastavením trestného stíhania alebo právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom,
- c) dovolenky bez nároku na služobný príjem,
- d) dočasnej neschopnosti na výkon služby pre chorobu alebo pre úraz, počas ktorej profesionálny vojak nemá nárok na služobný príjem v chorobe alebo na nemocenské dávky,⁶²⁾
- e) ďalšej materskej dovolenky,
- f) prerušenia výkonu profesionálnej služby,
- g) neospravedlnenej neprítomnosti v službe, ak trvala aspoň jeden deň.

§ 103

(1) Vojaka základnej služby, vojaka náhradnej služby a vojaka prípravnej služby možno povýšiť do vojenskej hodnosti o jeden stupeň vyššej, ak

- a) je zaradený do funkcie, na ktorú je plánovaná vyššia vojenská hodnosť, než ktorú dosiahol,
- b) jeho správanie je v súlade s vojenskou disciplínou,
- c) vo výcviku a v štúdiu dosahuje požadované výsledky a
- d) uplynula minimálna doba výsluhy vo vojenskej hodnosti.

(2) Minimálna doba výsluhy vo vojenskej hodnosti podľa odseku 1 písm. d) sa ustanovuje na vojenskej hodnosti

- a) vojaka dva mesiace,
- b) slobodníka tri mesiace,

(3) Pre zdokonaľovaciú službu sa doba výsluhy vo vojenskej hodnosti neustanovuje.

§ 104

Žiaka alebo študenta vojenskej školy, ktorý vykonáva základnú službu (§ 52), možno do skončenia štúdia povýšiť do vyšších vojenských hodností, ak

- a) jeho správanie je v súlade s vojenskou disciplínou,
- b) v štúdiu a vo výcviku dosahuje požadované výsledky a
- c) uplynula minimálna doba výsluhy vo vojenskej hodnosti podľa § 103 ods. 2.

§ 105**Prepožičanie vyššej vojenskej hodnosti**

(1) Vojakovi, ktorý je ustanovený do funkcie, na ktorú je plánovaná vyššia vojenská hodnosť, než akú dosiahol, a nespĺňa podmienku uvedenú v § 100 písm. b) a c), možno na dobu výkonu funkcie prepožičať vyššiu vojenskú hodnosť s výnimkou generálskych hodností, nie však vyššiu, aká je plánovaná na zastávanú funkciu.

(2) Za podmienok uvedených v odseku 1 možno vojakovi prepožičať vyššiu vojenskú hodnosť, ak plní osobitné úlohy, najmä na úseku

- a) inšpekčnej a kontrolnej činnosti,
- b) diplomatických služieb,
- c) vedeckovýskumnej činnosti.

(3) Vojak, ktorému bola prepožičaná vyššia vojenská hodnosť, má práva a povinnosti spojené s touto vojenskou hodnosťou s výnimkou hodnostného príplatku z prepožičanej vyššej vojenskej hodnosti.

§ 106

(1) Vymenovanie, povýšenie profesionálneho vojaka do vojenskej hodnosti alebo prepožičanie vojenskej hodnosti profesionálnemu vojakovi vyhlasuje služobný orgán v personálnom rozkaze.

(2) Povýšenie vojaka základnej služby, vojaka náhradnej služby, vojaka zdokonaľovacej služby alebo vojaka prípravnej služby vyhlasuje služobný orgán v písomnom vojenskom rozkaze.

(3) Podrobnosti o označení vojenských hodností ustanoví vnútorným predpisom minister.

§ 107**Vojenská rovnošata**

(1) Vojenská rovnošata je vojenský odev, ktorý má špecifické znaky vyjadrujúce príslušnosť vojaka k ozbrojeným silám.⁶³⁾ Vojenskú rovnošatu nesmú nosiť príslušníci iných ozbrojených zborov, ozbrojených bezpečnostných zborov ani bezpečnostných služieb.

(2) Vojak počas výkonu vojenskej služby je povinný nosiť vojenskú rovnošatu vrátane predpísaných vojenských výstrojných súčiastok.

(3) Služobný orgán môže povoliť výnimku z povinnosti nosiť vojenskú rovnošatu a predpísané výstrojné súčiastky počas výkonu vojenskej služby profesionálnej vojačke počas tehotenstva a vojakovi, ktorý

- a) plní úlohy podľa osobitného predpisu,^{63a)}
- b) potrebuje vojenskú rovnošatu nadmerných veľkostí, a to len dovtedy, kým mu nebude vydaná vojenská rovnošata potrebnej veľkosti,
- c) na základe rozhodnutia vojenského lekára musí nosiť ortopedickú obuv.

(4) Profesionálny vojak môže mimo času výkonu vojenskej služby nosiť občiansky odev, ak minister neustanoví inak.

(5) Služobný orgán pri prepustení profesionálneho vojaka zo služobného pomeru môže v personálnom rozkaze o prepustení povoliť na žiadosť profesionálneho vojaka nosenie vojenskej rovnošaty po skončení služobného pomeru.

(6) Poberateľovi výsluhového dôchodku alebo invalidného výsluhového dôchodku zo sociálneho zabezpečenia vojakov alebo účastníkovi boja proti fašizmu^{63b)} alebo rehabilitovanému vojakovi^{63c)} môže náčelník úradu vojenskej správy príslušný podľa miesta trvalého pobytu žiadateľa povoliť nosenie vojenskej rovnošaty.

(7) Podrobnosti o nosení vojenskej rovnošaty podľa odsekov 5 a 6 ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

ŠIESTA ČASŤ

ČAS SLUŽBY, ČAS ZAMESTNANIA A DOVOLENKA

PRVÁ HLAVA

ČAS SLUŽBY A ČAS ZAMESTNANIA

§ 108

Čas služby

(1) Čas služby zahŕňa plnenie služobných povinností vyplývajúcich vojakovi z jeho funkcie a z vojenského rozkazu služobného orgánu alebo nadriadeného vojaka na určenom mieste a v určenom čase (ďalej len „zamestnanie“).

(2) Časom služby vojaka je aj zamestnanie nad určený čas zamestnania v týždni a čas zamestnania vo sviatok alebo v ďalších dňoch pracovného pokoja (ďalej len „zamestnanie nadčas“), služobná pohotovosť vo vojenských útvaroch, v objektoch a na vojenských pracoviskách, služobná pohotovosť mimo miesta výkonu zamestnania a plnenie iných služobných povinností, ktoré vojak vykonáva na zabezpečenie plnenia úloh ozbrojených síl.

§ 109

Čas zamestnania v týždni a čas nepretržitého odpočinku

(1) Čas zamestnania v týždni sa rozvrhuje spravidla rovnomerne na päť dní služby tak, aby dni nepretržitého odpočinku v týždni pripadali podľa možnosti na sobotu a nedeľu. Ak to vyžaduje dôležitý záujem služby, môže sa čas zamestnania v týždni rozvrhnúť aj nerovnomerne.

(2) O rozvrhnutí času zamestnania v týždni rozhoduje služobný orgán písomným vojenským rozkazom, v ktorom určí aj začiatok a koniec času zamestnania v jednotlivých dňoch.

(3) Čas zamestnania v týždni sa rozvrhuje tak, aby medzi koncom jedného zamestnania a začiatkom nasledujúceho zamestnania bol nepretržitý odpočinok v trvaní najmenej 12 hodín. Ak to nie je možné, nepretržitý odpočinok musí trvať aspoň šesť hodín a raz za týždeň aspoň 32 hodín.

(4) Ak zamestnanie trvá nepretržite 12 hodín, musí čas nepretržitého odpočinku pred ďalším zamestnaním trvať aspoň šesť hodín.

(5) Ak zamestnanie trvá nepretržite 24 hodín, musí čas nepretržitého odpočinku pred ďalším zamestnaním trvať aspoň 12 hodín.

§ 110

Prestávky v zamestnaní

(1) Vojak má nárok na prestávku na jedenie a odpočinok v trvaní najmenej 30 minút najneskôr po piatich hodinách nepretržitého výkonu zamestnania.

(2) Prestávka na odpočinok a jedenie poskytnutá podľa odseku 1 sa nezapočítava do času zamestnania.

(3) Ak ide o zamestnanie, ktorého výkon nemožno prerušiť, musí sa vojakovi bez prerušenia výkonu zamestnania zabezpečiť primeraný čas na jedenie a na nevyhnutný odpočinok.

Zamestnanie nadčas

§ 111

(1) Zamestnanie nadčas zahŕňa plnenie služobných povinností, ktoré vzhľadom na ich závažnosť, rozsah alebo neodkladnosť nemožno zabezpečiť v rozvrhnutom čase zamestnania v týždni, vykonávaných profesionálnym vojakom na príkaz alebo so súhlasom služobného orgánu alebo nadriadeného vojaka nad rozvrhnutý čas zamestnania v týždni.

(2) Pri zamestnaní nadčas možno nepretržitý odpočinok medzi dvoma zamestnaniami skrátiť až na šesť hodín; nepretržitý odpočinok v týždni však musí byť najmenej 24 hodín.

(3) Za zamestnanie nadčas patrí profesionálnemu vojakovi náhradné voľno.

§ 112

(1) Za služobnú pohotovosť vo vojenských útvaroch, objektoch a na vojenských pracoviskách sa považuje prítomnosť a pripravenosť vojaka plniť služobné povinnosti nad rozvrhnutý čas zamestnania; táto služobná pohotovosť sa však nepovažuje za zamestnanie nadčas.

(2) Počas služobnej pohotovosti mimo miesta výkonu zamestnania je vojak povinný byť pripravený dostaviť sa na určený signál a v určenom čase na určené miesto a plniť služobné povinnosti.

(3) Služobná pohotovosť, do ktorej je vojak zaradený na zabezpečenie plnenia úloh ozbrojených síl, sa do času zamestnania nezapočítava.

(4) Služobnú pohotovosť nariaďuje služobný orgán písomným vojenským rozkazom.

§ 113

(1) V čase vojenských cvičení a vyvedenia vojsk do vojenského priestoru a v čase vykonávania záchranných, lokalizačných a likvidačných prác v priestore postihnutom mimoriadnou udalosťou alebo tam, kde je vyhlásená mimoriadna situácia, sa ustanovenia § 110 ods. 1 a 2 na vojaka nevzťahujú.

(2) Ustanovenia § 110 ods. 1 a 2 sa nevzťahujú na výkon celodennej zmeny, stálych služieb a dozorných hotovostných zmien.

(3) Za každé dva dni výkonu činnosti podľa odseku 1 patrí profesionálnemu vojakovi jeden deň náhradného voľna.

DRUHÁ HLAVA

DOVOLENKA

§ 114

Riadna dovolenka profesionálneho vojaka

(1) Profesionálny vojak má za kalendárny rok nárok na riadnu dovolenku 44 kalendárnych dní, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Do riadnej dovolenky (odsek 1) sa nezapočítavajú štátne sviatky a ďalšie dni pracovného pokoja.⁶⁴⁾ Do riadnej dovolenky sa započítava šesť sobôt a šesť nedeľ.

(3) Riadna dovolenka podľa odseku 1 sa profesionálnemu vojakovi po 20 rokoch výkonu profesionálnej služby zvyšuje o sedem kalendárnych dní, do ktorých sa započítava jedna sobota a jedna nedeľa.

(4) Ak služobný pomer vznikol alebo zanikol v priebehu kalendárneho roka, patrí profesionálnemu vojakovi pomerná časť riadnej dovolenky.

(5) Pomerná časť riadnej dovolenky sa určí tak, že za každý kalendárny mesiac trvania služobného pomeru v kalendárnom roku patrí profesionálnemu vojakovi jedna dvanástina riadnej dovolenky. Ak vznikne služobný pomer najneskôr 15. deň v mesiaci, patrí profesionálnemu vojakovi pomerná časť riadnej dovolenky aj za tento mesiac. Za kalendárny mesiac, v ktorom sa služobný pomer skončil, patrí profesionálnemu vojakovi pomerná časť riadnej dovolenky, len ak v tomto mesiaci trval služobný pomer dlhšie ako 15 dní.

§ 115

Čas výkonu profesionálnej služby pre vznik nároku na riadnu dovolenku

Za čas výkonu profesionálnej služby vojaka sa na vznik nároku na riadnu dovolenku považuje aj

- a) riadna dovolenka, osobitná dovolenka, krátka dovolenka s nárokom na služobný príjem a preventívna rehabilitácia,
- b) dočasná neschopnosť na výkon vojenskej služby pre chorobu alebo pre úraz, ak si túto neschopnosť nespôsobil úmyselne alebo pod vplyvom alkoholu, alebo iných návykových látok,
- c) náhradné voľno,
- d) zaradenie do personálnej zálohy,
- e) odborné školenie,
- f) štúdium na rezortných a mimorezortných školách a v kurzoch vrátane poskytnutého študijného voľna,
- g) väzba, ak bolo trestné stíhanie proti profesionálnemu vojakovi zastavené alebo ak bol oslobodený spod obžaloby právoplatným uznesením alebo rozsudkom,
- h) materská dovolenka,
- i) nevykonávanie služby profesionálneho vojaka, pretože je štátny sviatok alebo ďalší deň pracovného pokoja,⁶⁴⁾
- j) pozbavenie výkonu funkcie, ak bol profesionálnemu vojakovi doplatený rozdiel služobného príjmu.
- k) obdobie hodnotené ako čas zamestnania na účely dôchodkového zabezpečenia podľa osobitných predpisov.^{64a)}

Riadna dovolenka vojaka základnej služby

§ 116

(1) Vojak základnej služby má nárok na riadnu dovolenku 21 kalendárnych dní za deväť mesiacov základnej služby.

(2) Čerpanie riadnej dovolenky môže vojakovi základnej služby určiť služobný orgán alebo nadriadený vojak po vykonaní základného výcviku, a to spravidla vcelku, pričom prihliada na potreby služby a na oprávnené záujmy vojaka základnej služby. Nástup riadnej dovolenky určí služobný orgán alebo nadriadený vojak písomným vojenským rozkazom tak, aby ju vojak základnej

služby vyčerpal najneskôr 14 dní pred skončením základnej služby. Vojak základnej služby nemôže čerpať riadnu dovolenku 14 dní pred skončením základnej služby.

(3) Riadna dovolenka sa vojakovi základnej služby preruší, ak je v čase čerpania riadnej dovolenky uznaný dočasne neschopným na výkon vojenskej služby pre chorobu alebo pre úraz.

(4) Vojakovi základnej služby patria za nevyčerpanú riadnu dovolenku alebo jej pomernú časť peňažné náležitosti zodpovedajúce počtu dní nevyčerpanej riadnej dovolenky, ak riadnu dovolenku alebo jej pomernú časť nemohol vojak základnej služby vyčerpať najneskôr 14 dní pred skončením základnej služby z ním nezavinených dôvodov.

(5) Vojak základnej služby je povinný vrátiť peňažné náležitosti, ktoré mu boli vyplatené za dni vyčerpanej riadnej dovolenky alebo jej pomernej časti, na ktoré mu nevznikol nárok, s výnimkou prípadov uvedených v § 64 ods. 1 písm. b) až d).

(6) Riadna dovolenka sa vojakovi základnej služby započítava do doby výkonu vojenskej služby.

§ 117

(1) Žiak alebo študent vojenskej školy, ktorý vykonáva základnú službu (§ 52), má nárok na riadnu dovolenku 21 kalendárnych dní za deväť mesiacov základnej služby.

(2) Čerpanie riadnej dovolenky môže žiakovi alebo študentovi vojenskej školy určiť služobný orgán alebo nadriadený vojak vojenskej školy po vykonaní najmenej troch mesiacov základnej služby, pričom za každé tri mesiace mu môže určiť čerpanie jej pomernej časti. Pri udelení riadnej dovolenky služobný orgán alebo nadriadený vojak prihliada na potreby služby a na oprávnené záujmy žiaka a študenta vojenskej školy.

(3) Nástup žiaka alebo študenta vojenskej školy podľa odseku 1 na riadnu dovolenku určuje služobný orgán alebo nadriadený vojak písomným vojenským rozkazom spravidla v čase školských prázdnin tak, aby sa vyčerpala do konca základnej služby.

(4) Riadna dovolenka sa žiakovi alebo študentovi preruší, ak je v čase čerpania riadnej dovolenky uznaný dočasne neschopným na výkon vojenskej služby pre chorobu alebo pre úraz.

(5) Dovolenka bez nároku na peňažné náležitosti sa žiakovi alebo študentovi vojenskej školy udeľuje podľa § 125.

Čerpanie riadnej dovolenky profesionálneho vojaka

§ 118

(1) Čerpanie riadnej dovolenky profesionálnemu vojakovi určuje služobný orgán alebo nadriadený vojak s prihliadnutím na potreby služby a na oprávnené záujmy profesionálneho vojaka.

(2) Nástup riadnej dovolenky vyhlási profesionálnemu vojakovi služobný orgán alebo nadriadený vojak v písomnom vojenskom rozkaze najmenej 15 dní pred jej nástupom. So súhlasom profesionálneho vojaka možno túto lehotu skrátiť.

(3) Nástup riadnej dovolenky určí služobný orgán alebo nadriadený vojak tak, aby ju profesionálny vojak mohol vyčerpať spravidla do konca kalendárneho roku. Ak profesionálny vojak nemohol riadnu dovolenku v kalendárnom roku vyčerpať, služobný orgán alebo nadriadený vojak určí jej nástup tak, aby ju profesionálny vojak vyčerpal najneskôr do konca nasledujúceho kalendárneho roku.

(4) Profesionálny vojak je povinný vyčerpať do konca kalendárneho roku, za ktorý mu vznikol nárok na riadnu dovolenku, najmenej polovicu riadnej dovolenky podľa § 114 ods. 1. Služobný orgán alebo nadriadený vojak je povinný vytvoriť profesionálnemu vojakovi podmienky na vyčerpanie riadnej dovolenky.

(5) Riadna dovolenka sa spravidla čerpá vcelku. Ak sa poskytuje po častiach, musí aspoň jedna časť trvať najmenej 22 kalendárnych dní, ak na ňu profesionálnemu vojakovi vznikol nárok.

(6) Služobný orgán alebo nadriadený vojak nemôže profesionálnemu vojakovi určiť čerpanie riadnej dovolenky v čase, keď je uznaný dočasne neschopným na výkon profesionálnej služby pre chorobu alebo pre úraz, keď mu bola udelená krátka dovolenka na ošetrovanie člena rodiny, ani keď je profesionálna vojačka na materskej dovolenke alebo na ďalšej materskej dovolenke.

(7) Ak to vyžaduje dôležitý záujem služby, môže služobný orgán alebo nadriadený vojak odvolať profesionálneho vojaka z riadnej dovolenky. Profesionálny vojak má nárok na náhradu preukázaných účelne vynaložených nákladov, ktoré mu tým vznikli.

(8) Služobný orgán alebo nadriadený vojak profesionálnemu vojakovi riadnu dovolenku preruší, ak je profesionálny vojak v čase čerpania riadnej dovolenky uznaný dočasne neschopným na výkon profesionálnej služby pre chorobu alebo pre úraz alebo ak mu bola udelená krátka dovolenka podľa § 127 ods. 2 písm. l) alebo m). Riadnu dovolenku profesionálnemu vojakovi služobný orgán alebo nadriadený vojak preruší aj pred prerušením výkonu profesionálnej služby, pred dočasným pozbavením výkonu funkcie a pred nástupom profesionálnej vojačky na materskú dovolenku.

(9) Odvolanie profesionálneho vojaka z riadnej dovolenky a prerušenie riadnej dovolenky profesionálnemu vojakovi vyhlasuje služobný orgán alebo nadriadený vojak písomným vojenským rozkazom.

§ 119

Profesionálnemu vojakovi patrí za nevyčerpanú riadnu dovolenku alebo za jej pomernú časť služobný príjem zodpovedajúci počtu dní nevyčerpanej riadnej dovolenky, ak riadnu dovolenku alebo jej pomernú časť nemohol vyčerpať ani do konca nasledujúceho kalendárneho roku z dôvodu neudelenia riadnej dovolenky alebo z dôvodov uvedených v § 34 ods. 1 písm. a) až d).

§ 120

(1) Profesionálny vojak je povinný vrátiť služobný príjem, ktorý mu bol vyplatený za dni vyčerpanej riadnej dovolenky alebo jej pomernej časti, na ktorý mu nevznikol nárok.

(2) Ak profesionálny vojak zomrie, vyplatí sa služobný príjem za nevyčerpanú riadnu dovolenku alebo za jej pomernú časť pozostalému manželovi, a ak ho niet, služobný príjem za nevyčerpanú riadnu dovolenku alebo za jej pomernú časť sa prihlási do dedičského konania.

§ 121

Krátenie riadnej dovolenky

(1) Profesionálnemu vojakovi sa riadna dovolenka kráti za prvých 120 kalendárnych dní neprítomnosti v zamestnaní o jednu dvanástinu a za každých takýchto ďalších 30 kalendárnych dní o jednu dvanástinu, ak

- a) je uznaný dočasne neschopným na výkon profesionálnej služby pre chorobu alebo pre úraz,
- b) mu bola udelená riadna dovolenka bez nároku na služobný príjem,
- c) je profesionálnej vojačke udelená ďalšia materská dovolenka.

(2) Za jeden deň neospravedlnenej neprítomnosti profesionálneho vojaka alebo vojaka základnej služby v zamestnaní sa riadna dovolenka kráti o jeden až tri dni; krátenie riadnej dovolenky v kalendárnom roku nesmie prekročiť polovicu riadnej dovolenky podľa § 114 ods. 1 a § 116 ods. 1 alebo jej pomernej časti, ak profesionálnemu vojakovi alebo vojakovi základnej služby vznikol na riadnu dovolenku alebo na jej pomernú časť nárok.

(3) Riadna dovolenka podľa odseku 1 sa nekráti, ak je profesionálny vojak alebo vojak základnej služby uznaný dočasne neschopným na výkon služby z dôvodu choroby alebo úrazu v priamej súvislosti s výkonom služby alebo choroby z povolania profesionálneho vojaka.

(4) Na účely tohto zákona sa za jeden deň neprítomnosti profesionálneho vojaka alebo vojaka základnej služby v zamestnaní považuje neprítomnosť, ktorá trvá viac ako polovicu času zamestnania v ten istý deň.

§ 122

Osobitná dovolenka

(1) Profesionálny vojak, ktorý vykonáva po celý kalendárny rok zdraviu škodlivú alebo mimoriadne náročnú službu, má nárok na osobitnú dovolenku v trvaní siedmich kalendárnych dní. Do tejto dovolenky sa započítava jedna sobota a jedna nedeľa. Ak takúto službu vykonáva len časť roka, patrí mu pomerná časť osobitnej dovolenky.

(2) Osobitná dovolenka sa musí udeliť prednostne a vcelku v tom kalendárnom roku, v ktorom na ňu profesionálnemu vojakovi vznikol nárok. Za nevyčerpanú osobitnú dovolenku alebo za jej pomernú časť sa neposkytuje služobný príjem a nemožno ju krátiť podľa § 121.

(3) Udelenie osobitnej dovolenky vyhlasuje služobný orgán písomným vojenským rozkazom.

(4) Zdraviu škodlivú alebo mimoriadne náročnú službu v ozbrojených silách ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo po dohode s Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky.

§ 123

Mimoriadna dovolenka

(1) Vojak základnej služby, vojak náhradnej služby a vojak zdokonaľovacej služby majú nárok na mimoriadnu dovolenku

- a) jeden deň na účasť na svadobnom obrade vlastných rodičov, súrodencov alebo rodičov manželky,
- b) dva dni na vlastnú svadbu,
- c) jeden deň pri narodení dieťaťa manželke,
- d) dva dni na účasť na pohrebe vlastných rodičov (§ 71 ods. 5), súrodencov, starých rodičov, rodičov manželky a jej súrodencov,
- e) tri dni v prípade úmrtia manželky alebo vlastného dieťaťa (§ 71 ods. 6).

(2) Vojak základnej služby prijatý na štúdium na vojenskú školu a vojak základnej služby, ktorý má byť bezprostredne po skončení základnej služby prijatý do služobného pomeru, majú nárok na mimoriadnu dovolenku 14 kalendárnych dní.

(3) Vojakovi základnej služby, vojakovi náhradnej služby a vojakovi zdokonaľovacej služby možno udeliť mimoriadnu dovolenku v trvaní najviac siedmich kalendárnych dní na vybavovanie

vážnych rodinných, osobných alebo majetkových vecí, ktoré si vyžadujú osobnú účasť tohto vojaka.

(4) Vojakovi základnej služby, vojakovi náhradnej služby a vojakovi zdokonaľovacej služby sa k mimoriadnej dovolenke poskytne aj čas potrebný na cestu súvisiacu s dôvodom udelenia mimoriadnej dovolenky.

(5) Mimoriadna dovolenka sa udeľuje vojakovi základnej služby, vojakovi náhradnej služby a vojakovi zdokonaľovacej služby v dňoch, ktoré sú inak ich obvyklými dňami výkonu služby.

(6) Udelenie mimoriadnej dovolenky vyhlasuje služobný orgán písomným vojenským rozkazom.

Dovolenka bez nároku na služobný príjem a bez nároku na peňažné náležitosti

§ 124

(1) Dovolenku bez nároku na služobný príjem udeľuje profesionálnemu vojakovi služobný orgán písomným vojenským rozkazom za dobu, počas ktorej sa mu poskytuje peňažná pomoc alebo príspevok podľa osobitných predpisov.⁶⁵⁾

(2) Profesionálnemu vojakovi možno na jeho žiadosť udeliť z rodinných alebo z iných vážnych dôvodov dovolenku bez nároku na služobný príjem.

(3) Dovolenku bez nároku na služobný príjem dlhšiu ako 30 kalendárnych dní profesionálnemu vojakovi udeľuje služobný orgán personálnym rozkazom.

(4) Dovolenka bez nároku na služobný príjem, ktorá v kalendárnom roku presahuje 30 dní, sa nezapočítava do doby služby.

§ 125

(1) Vojakovi základnej služby a vojakovi náhradnej služby možno udeliť dovolenku bez nároku na peňažné náležitosti v trvaní najviac 30 kalendárnych dní počas výkonu základnej služby a náhradnej služby na vybavovanie vážnych rodinných, osobných alebo majetkových vecí, ktoré si vyžadujú osobnú účasť tohto vojaka.

(2) Dovolenka bez nároku na peňažné náležitosti sa do výkonu základnej služby a náhradnej služby nezapočítava.⁶⁶⁾

(3) Dovolenku bez nároku na peňažné náležitosti udeľuje vojakovi základnej služby a vojakovi náhradnej služby služobný orgán písomným vojenským rozkazom.

§ 126

Do dovolenky podľa § 116, 122, 124 a 125 sa započítavajú aj štátne sviatky a ďalšie dni pracovného pokoja.⁶⁴⁾

Krátka dovolenka

§ 127

(1) Ak profesionálny vojak nemôže pre dôležité osobné prekážky vykonávať službu, má nárok na udelenie krátkej dovolenky. Krátka dovolenka sa udelí na nevyhnutne potrebný čas za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

(2) Krátka dovolenka sa profesionálnemu vojakovi udelí

- a) na nevyhnutne potrebný čas, najviac jeden deň, na vyšetrenie alebo ošetrovanie profesionálneho vojaka v zdravotníckom zariadení,
- b) na nevyhnutne potrebný čas v súvislosti s pôrodom na prevoz manželky do zdravotníckeho zariadenia a späť,
- c) na nevyhnutne potrebný čas, najviac jeden deň, pri sprevádzaní rodinného príslušníka do zdravotníckeho zariadenia a späť, na vyšetrenie alebo ošetrovanie pri náhlom ochorení alebo pri úraze a na vopred určené vyšetrenie, ošetrovanie alebo liečenie,
- d) na nevyhnutne potrebný čas pri sprevádzaní zdravotne postihnutého dieťaťa do zariadenia sociálnych služieb alebo do internátnej špeciálnej školy a späť,
- e) dva dni na vlastnú svadbu,
- f) jeden deň na účasť na svadbe vlastných rodičov alebo vlastného dieťaťa,
- g) jeden deň pri sťahovaní v tej istej obci a dva dni pri sťahovaní do inej obce,
- h) nevyhnutne potrebný čas, najviac jeden poldeň v týždni počas lehoty na prepustenie na vyhľadávanie nového zamestnania pred skončením služobného pomeru; takto poskytnutú krátku dovolenku možno so súhlasom služobného orgánu alebo nadriadeného vojaka v každom kalendárnom mesiaci zlučovať,
- i) dva dni v prípade úmrtia manželky alebo vlastného dieťaťa a ďalší deň na účasť na ich pohrebe,
- j) dva dni v prípade úmrtia vlastných rodičov, súrodencov, rodičov manželky alebo jej súrodencov a ďalší deň, ak obstaráva ich pohreb,
- k) najviac jeden deň v prípade úmrtia starých rodičov alebo vnukov profesionálneho vojaka, alebo starých rodičov jeho manželky, alebo inej osoby, ktorá síce nepatrí k uvedeným najbližším príbuzným, ale žila s profesionálnym vojakom v čase úmrtia v spoločnej domácnosti, a ďalší deň, ak obstaráva ich pohreb,
- l) najviac sedem dní pri ošetrovaní člena rodiny, ktorý je odkázaný na pomoc profesionálneho vojaka,
- m) najviac 14 kalendárnych dní pri ošetrovaní vlastného dieťaťa vo veku do 10 rokov, ktoré je odkázané na starostlivosť profesionálneho vojaka, ak nie je v domácnosti, v ktorej dieťa žije, iná osoba, ktorá by sa o dieťa mohla starať.

(3) Profesionálny vojak je povinný predložiť písomný doklad o dôvodoch, na ktorých základe mu bola udelená krátka dovolenka. Ak taký doklad nepredloží, kráti sa mu za vyčerpané dni krátkej dovolenky riadna dovolenka podľa § 121 ods. 2, na ktorú mu vznikol alebo vznikne nárok.

(4) Krátka dovolenka, s výnimkou prípadov uvedených v odseku 2 písm. d) a m), sa profesionálnemu vojakovi udeľuje v dňoch, ktoré sú inak jeho obvyklými dňami výkonu služby.

(5) Udelenie krátkej dovolenky vyhlasuje služobný orgán alebo nadriadený vojak písomným vojenským rozkazom.

§ 128

(1) Počas rekvalifikácie patrí profesionálnemu vojakovi pred prepustením zo služobného pomeru krátka dovolenka najviac do uplynutia lehoty na prepustenie.

(2) Krátka dovolenka na nevyhnutne potrebný čas sa profesionálnemu vojakovi udeľí, ak nemôže z dôvodu výkonu verejných funkcií alebo plnenia občianskych povinností vykonávať profesionálnu

službu. Krátka dovolenka z dôvodu plnenia iných úkonov vo všeobecnom záujme sa profesionálnemu vojakovi udelí na nevyhnutne potrebný čas za podmienok a v rozsahu ustanovených osobitným predpisom.⁶⁷⁾

(3) Výkonom verejnej funkcie sa na účely tohto zákona rozumie výkon povinností vyplývajúcich z funkcie prísediaceho sudcu na súde. O plnenie občianskych povinností ide v prípade predvolania profesionálneho vojaka ako svedka na súd, v prípade poskytnutia prvej pomoci, opatrení proti prenosným chorobám, v prípade izolácie z dôvodov veterinárnoochranných opatrení, ak ide o poskytnutie osobnej pomoci, jeho účasti na likvidácii požiaru alebo mimoriadnych udalostí a v prípadoch, keď je občan povinný podľa osobitných predpisov⁶⁸⁾ poskytnúť osobnú pomoc.

(4) Krátka dovolenka v celkovej dĺžke 14 kalendárnych dní v kalendárnom roku sa môže udeliť ženatému, rozvedenému alebo ovdovenému profesionálnemu vojakovi, ktorý nemá v mieste výkonu zamestnania byt a nemôže denne dochádzať k rodine alebo k deťom na návštevu manželky alebo vlastného dieťaťa, ktoré je na profesionálneho vojaka odkázané výživou alebo ktoré bolo súdom zverené do jeho opatery na čas po rozvode. Ak profesionálny vojak odmietol ubytovanie alebo pridelenie služobného bytu v mieste výkonu zamestnania, krátka dovolenka sa mu z dôvodov uvedených v tomto odseku neudelí.

SIEDMA ČASŤ

SLUŽOBNÁ CESTA, ODVELENIE A PREMIESTNENIE

§ 129

Služobná cesta

(1) Vojaka možno vyslať na služobnú cestu do iného miesta, ako je miesto jeho pravidelného výkonu zamestnania, na čas nevyhnutne potrebný, ak nejde o prípad uvedený v § 130 ods. 1.

(2) Služobný orgán alebo nadriadený vojak určí vojakovi služobné povinnosti, miesto konania, dobu trvania služobnej cesty, spôsob dopravy a miesto jej skončenia.

(3) Vojak je povinný, ak to plnenie služobných povinností vyžaduje, nastúpiť služobnú cestu aj v deň nepretržitého odpočinku v týždni, štátneho sviatku alebo v ďalších dňoch pracovného pokoja. Osobitné podmienky podľa § 145 až 149 na výkon služby profesionálnej vojačky nie sú týmito ustanoveniami dotknuté.

(4) Čas, ktorý pri nástupe služobnej cesty, jej priebehu a skončení pripadol na deň nepretržitého odpočinku v týždni, štátneho sviatku alebo na ďalšie dni pracovného pokoja, je zamestnaním nadčas, za ktorý patrí profesionálnemu vojakovi náhradné voľno.

(5) Služobnou cestou sa rozumie činnosť vojaka od nástupu na služobnú cestu v záujme plnenia služobných povinností v inom mieste, ako je miesto jeho pravidelného výkonu zamestnania, vrátane plnenia služobných povinností v mieste konania služobnej cesty až do jeho návratu z tejto cesty.

(6) Za služobnú cestu sa na účely zamestnania nadčas podľa § 111 nepovažuje vojenské cvičenie, vyvedenie vojsk do vojenského priestoru a preventívna rehabilitácia.

(7) Zahraničnou služobnou cestou sa rozumie služobná cesta podľa odseku 5 zo Slovenskej republiky do zahraničia a späť.

(8) Za zahraničnú služobnú cestu sa nepovažuje činnosť vojaka v zahraničí podľa osobitného predpisu.²⁹⁾

(9) Za nástup služobnej cesty sa na účely tohto zákona považuje čas odchodu dopravného prostriedku, ktorý vojaka dopraví do miesta jej konania. Čas dopravy vojaka k dopravnému

prostriedku, ktorý ho dopraví do miesta konania služobnej cesty, sa do nástupu služobnej cesty nezapočítava.

(10) Za čas návratu vojaka zo služobnej cesty sa považuje čas skutočného návratu dopravného prostriedku do miesta jeho pravidelného výkonu zamestnania.

§ 130

Odvelenie

(1) Vojak základnej služby a vojak náhradnej služby, ktorý plní služobné povinnosti v inom vojenskom útvere viac ako 24 hodín, musí byť odvelený.

(2) Odvelenie podľa odseku 1 vykonáva služobný orgán alebo nadriadený vojak písomným vojenským rozkazom.

(3) Služobný orgán alebo nadriadený vojak písomným vojenským rozkazom skončí odvelenie vojaka základnej služby a vojaka náhradnej služby najneskôr 10 dní pred jeho prepustením z výkonu vojenskej služby.

Premiestnenie

§ 131

(1) Profesionálny vojak sa premiestni na výkon služby do iného miesta, ako je miesto jeho pravidelného výkonu zamestnania, podľa potrieb ozbrojených síl.

(2) Profesionálneho vojaka možno na vlastnú žiadosť premiestniť do iného miesta, ako je miesto jeho pravidelného výkonu zamestnania, ak tomu nebráni dôležitý záujem služby.

(3) Žiadosť o premiestnenie podáva profesionálny vojak v čase od 1. januára do konca februára kalendárneho roku, ak chce byť premiestnený v priebehu kalendárneho roku, v ktorom žiadosť podal. Z naliehavých dôvodov môže profesionálny vojak o premiestnenie požiadať kedykoľvek. O žiadosti rozhoduje služobný orgán, a to najneskôr do 30. júna, s výnimkou žiadosti podanej z naliehavých dôvodov, o ktorej rozhodne do 60 dní od jej podania.

(4) Na účely tohto zákona sa za naliehavé dôvody na premiestnenie profesionálneho vojaka podľa § 131 ods. 3 považujú najmä

- a) rodinné, sociálne alebo iné vážne dôvody, ktoré si vyžadujú nevyhnutnú osobnú prítomnosť profesionálneho vojaka,
- b) nasledovanie manžela po jeho presťahovaní alebo manželky po jej presťahovaní do iného miesta trvalého bydliska,
- c) nasledovanie manželky do miesta jej trvalého bydliska v čase jej tehotenstva alebo do deviatich mesiacov po pôrode.

§ 132

(1) Vojaka základnej služby a vojaka náhradnej služby možno premiestniť do iného vojenského útvaru

- a) z dôvodov organizačných zmien,
- b) po vzájomnej dohode služobného orgánu vojenského útvaru, z ktorého sa má vojak základnej služby alebo vojak náhradnej služby premiestniť, a služobného orgánu vojenského útvaru, do ktorého sa má vojak základnej služby alebo vojak náhradnej služby premiestniť,

- c) v prípade vyrovnávania plánovaných počtov vojakov základnej služby a vojakov náhradnej služby,
- d) z rodinných, sociálnych alebo iných vážnych dôvodov na základe písomnej žiadosti vojaka základnej služby a vojaka náhradnej služby,
- e) v prípadoch uvedených v § 52 ods. 3.
- f) v prípadoch uvedených v § 58 ods. 2.

(2) K žiadosti vojaka základnej služby a vojaka náhradnej služby o premiestnenie podľa odseku 1 písm. d) sa vyjadria služobné orgány uvedené v odseku 1 písm. b).

(3) O premiestnení vojaka základnej služby a vojaka náhradnej služby rozhoduje služobný orgán vojenského útvaru, z ktorého bude vojak základnej služby alebo vojak náhradnej služby premiestnený písomným vojenským rozkazom. O premiestnení vojaka základnej služby alebo vojaka náhradnej služby podľa odseku 1 písm. d) rozhodne služobný orgán do 30 dní odo dňa doručenia žiadosti vojaka základnej služby alebo vojaka náhradnej služby.

(4) Vojaka základnej služby alebo vojaka náhradnej služby možno výnimočne premiestniť do iného vojenského útvaru aj v prípade, ak bol disciplinárne alebo súdne potrestaný v súvislosti s plnením vojenských povinností alebo s ponížením ľudskej dôstojnosti iného vojaka.

(5) Vojak základnej služby alebo vojak náhradnej služby sa nepremiestni do iného vojenského útvaru v čase

- a) výcviku v poddôstojníckej škole a v škole dôstojníkov v zálohe,
- b) neschopnosti na výkon služby z dôvodu choroby alebo úrazu,
- c) trestného stíhania,
- d) výkonu disciplinárneho trestu umiestnenia do oddelenia výkonu disciplinárnych trestov,
- e) zaradenia z rodinných, sociálnych alebo z iných vážnych dôvodov do vojenského útvaru dislokovaného v inom mieste, ako je jeho miesto pravidelného výkonu zamestnania.

ÔSMA ČASŤ

VOJENSKÁ SLUŽBA V OSOBITNÝCH PODMIENKACH

Vysielanie vojakov mimo územia Slovenskej republiky

§ 133

(1) Vojaka možno vyslať na plnenie úloh mimo územia Slovenskej republiky.^{68a)}

(2) Na vojaka, ktorý plní úlohy mimo územia Slovenskej republiky, sa vzťahujú ustanovenia tohto zákona, ak medzinárodné zmluvy, ktorými je Slovenská republika viazaná (ďalej len „mandát“), neustanovujú inak.

(3) Vojaka vysielajú mimo územia Slovenskej republiky personálnym rozkazom služobný orgán.

(4) Doba vyslania mimo územia Slovenskej republiky sa riadi mandátom.

§ 134

Vojak má za čas plnenia úloh mimo územia Slovenskej republiky nárok na udelenie dovolenky, ak mu táto vyplýva z mandátu. Nárok na riadnu dovolenku podľa § 114 a 116 zostáva nedotknutý.

§ 135

(1) Profesionálneho vojaka možno po skončení výkonu vojenskej služby v zahraničí prepustiť zo služobného pomeru najskôr dňom nasledujúcim po dni skončenia povinnej karantény, aj keď sa dohodlo skrátenie lehoty na prepustenie (§ 33 ods. 2).

(2) Povinnou karanténou po skončení výkonu vojenskej služby v zahraničí sa na účely tohto zákona rozumie zdravotné vyšetrenie profesionálneho vojaka alebo pozorovanie jeho zdravotného stavu po ustanovený čas.

DEVIATA ČASŤ**BEZPEČNOSŤ A OCHRANA ZDRAVIA VOJAKA PRI VÝKONE SLUŽBY****Všeobecné ustanovenia****§ 136**

(1) Starostlivosť o bezpečnosť a ochranu zdravia vojaka pri výkone služby je jednou zo základných povinností služobného orgánu a nadriadeného vojaka. Služobný orgán a nadriadený vojak sú v rozsahu svojej pôsobnosti povinní vojakom vytvárať podmienky na bezpečný výkon služby.

(2) Služobný orgán a nadriadený vojak sú povinní najmä

- a) zriaďovať, udržiavať a zlepšovať potrebné ochranné zariadenia a vykonávať technické a organizačné opatrenia podľa všeobecne záväzných právnych predpisov a služobných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia vojaka pri výkone služby podľa nových poznatkov vedy a techniky,
- b) dbať pri tvorbe služobných predpisov a vydávaní vojenských rozkazov na požiadavky bezpečnosti a ochrany zdravia vojaka pri výkone služby,
- c) pravidelne oboznamovať vojaka so všeobecne záväznými právnymi predpismi a služobnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výkone služby, s novými poznatkami bezpečnostnej techniky, pravidelne overovať znalosť týchto predpisov a sústavne vyžadovať a kontrolovať ich dodržiavanie,
- d) zisťovať príčiny úrazov v službe a chorôb z povolania, viesť ich evidenciu, vytvárať podmienky na predchádzanie úrazom a chorobám z povolania, ako aj ochoreniam vznikajúcim vplyvom prostredia, v ktorom vojak vykonáva službu,
- e) nepripustiť, aby vojak vykonával práce, ktorých výkon by bol v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi a služobnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia vojaka pri výkone služby,
- f) pravidelne kontrolovať úroveň starostlivosti o bezpečnosť a ochranu zdravia vojaka pri výkone služby, stav technickej prevencie, dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia vojaka pri výkone služby a odstraňovať zistené závady, ako aj príčiny havárií a porúch technických zariadení,
- g) plniť ďalšie povinnosti ustanovené osobitným predpisom.⁶⁹⁾

(3) Služobný orgán a nadriadený vojak sú povinní starať sa aj o zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia všetkých osôb, ktoré sa s ich vedomím zdržiavajú vo vojenských objektoch, zariadeniach a priestoroch.

(4) Služobný orgán a nadriadený vojak sú povinní dbať, aby zdravie vojaka nebolo ohrozované fajčením na pracoviskách a v ubytovacích priestoroch. Služobný orgán a nadriadený vojak sú povinní zabezpečovať dodržiavanie zákazu fajčenia, ktorý je ustanovený osobitným predpisom.⁷⁰⁾

(5) Vojak je povinný

- a) dodržiavať všeobecne záväzné právne predpisy, služobné predpisy, vojenské rozkazy, pokyny a nariadenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výkone služby a dodržiavať zásady bezpečného správania vo výkone služby a určené pracovné postupy, s ktorými bol riadne a preukázateľne oboznámený,
- b) nepožívať alkoholické nápoje ani iné návykové látky pred nástupom do služby a počas výkonu služby,
- c) pri výkone služby určeným spôsobom používať bezpečnostné ochranné zariadenia a osobné ochranné služobné prostriedky a pomôcky a riadne sa o ne starať a s nimi hospodáriť,
- d) oznamovať služobnému orgánu a nadriadenému vojakovi nedostatky a závady, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť alebo zdravie vojakov pri výkone služby, a podľa svojich možností sa zúčastňovať na ich odstraňovaní,
- e) zúčastňovať sa na školeniach a výcviku uskutočňovaných v záujme bezpečnosti a ochrany zdravia vojakov pri výkone služby a podrobiť sa skúškam a lekárskeym prehliadkam, ktoré sú ustanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi.

§ 137

(1) Bezpečnosť a ochrana zdravia vojaka pri výkone služby sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu života a zdravia, hygienickými a protiepidemiologickými predpismi, dopravnými predpismi, predpismi o požiarnej ochrane a o zaobchádzaní s horľavinami, výbušnami, zbraňami, rádioaktívnymi látkami, jedmi a inými zdraviu škodlivými látkami.

(2) Služobnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia vojaka pri výkone služby sú písomné vojenské rozkazy, pokyny a nariadenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia vojaka pri výkone služby.

(3) Vojenské rozkazy, pokyny a nariadenia na výkon služby vydávané služobným orgánom a nadriadeným vojakom musia obsahovať aj hľadisko bezpečnosti a ochrany zdravia vojaka pri výkone služby.

(4) Dozor nad zaisťovaním bezpečnosti a ochrany zdravia vojaka pri výkone služby vykonáva ministerstvo.

DESIATA ČASŤ STAROSTLIVOSŤ O VOJAKA

§ 138

Podmienky výkonu služby

Služobný orgán a nadriadený vojak sú povinní pre vojaka

- a) vytvárať podmienky na vzdelávanie,
- b) zabezpečovať zdravotnícku starostlivosť,
- c) vytvárať podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výkone služby,
- d) vytvárať podmienky na organizáciu stravovania a počas výkonu služby mu poskytovať stravu,
- e) zabezpečiť ubytovanie,

- f) vytvárať podmienky na uspokojovanie kultúrnych, duchovných, náboženských, rekreačných a telovýchovných potrieb,
- g) zabezpečovať uspokojovanie sociálnych potrieb,
- h) zabezpečovať vyplácanie peňažných náležitostí súvisiacich s výkonom služby.

§ 139 **Základné práva vojaka**

(1) Vojak má právo na

- a) peňažné náležitosti súvisiace s výkonom služby,
- b) sociálne zabezpečenie a zdravotné poistenie,
- c) právnu a sociálnu ochranu pri výkone služby a na poskytovanie zdravotníckej starostlivosti, ktorú vyžaduje jeho zdravotný stav,
- d) vytváranie podmienok nevyhnutných pre riadny výkon služby,
- e) zvyšovanie kvalifikácie alebo na zvyšovanie odbornosti v medziach tohto zákona,
- f) ochranu zdravia pri výkone vojenskej služby,
- g) ochranu ľudskej dôstojnosti v služobnom aj v osobnom styku so služobným orgánom, nadriadeným vojacom a ostatnými vojakmi,

(2) Profesionálny vojak v stálom služobnom pomere má právo na pridelenie služobného bytu v mieste pravidelného výkonu zamestnania alebo v mieste, ktoré je od takého miesta vzdialené najviac 30 km a z ktorého sa možno dopraviť do miesta pravidelného výkonu zamestnania a späť jedným dopravným prostriedkom dopravcu, ktorý prevádzkuje verejnú pravidelnú autobusovú dopravu,^{70aa)} alebo dráhovým vozidlom dopravcu, ktorý prevádzkuje verejnú osobnú dopravu na dráhe,^{70b)} v čase najviac do jednej hodiny, a to v jednom smere bez prestupovania s výnimkou verejnej pravidelnej dopravy na území obce (ďalej len „blízke okolie“).

(3) Ustanovenie odseku 2 sa nevzťahuje na profesionálneho vojaka v stálom služobnom pomere, ktorý je nájomcom, spoločným nájomcom, vlastníkom alebo spoluvlastníkom iného bytu, rodinného domu alebo bytového domu v mieste pravidelného výkonu zamestnania alebo v jeho blízkom okolí.

(4) Ak služobný orgán má možnosť prideliť služobný byt profesionálnemu vojakovi, rozhodne na základe jeho žiadosti o pridelenie služobného bytu po posúdení naliehavosti jeho bytovej situácie a v súlade s potrebami ozbrojených síl.

(5) Služobný orgán vypracúva poradie žiadateľov o služobný byt podľa týchto hľadísk:

- a) služobné zaradenie profesionálneho vojaka,
- b) bytové podmienky profesionálneho vojaka a jeho rodiny,
- c) sociálne podmienky profesionálneho vojaka a jeho rodiny,
- d) doba odlúčenosti profesionálneho vojaka od rodiny,
- e) predpokladaná doba trvania služobného pomeru,
- f) zdravotný stav rodiny profesionálneho vojaka,
pričom toto poradie vyhlasuje v písomnom vojenskom rozkaze.

(6) Právo na pridelenie služobného bytu podľa odseku 2 má v prípade profesionálnych vojakov, ktorí sú manželmi a ktorí majú rovnaké miesto pravidelného výkonu zamestnania, len jeden z nich.

§ 139a**Základné ustanovenia o naturálnych náležitostiach**

(1) Naturálne náležitosti sú:

- a) proviantné náležitosti,
- b) výstrojnú náležitosti,
- c) prepravnú náležitosti,
- d) ubytovanie.

(2) Nárok na naturálne náležitosti vzniká vojakovi dňom nástupu na výkon základnej služby, náhradnej služby, zdokonaľovacej služby, mimoriadnej služby alebo dňom prijatia do prípravnej služby; u žiaka vojenskej školy dňom nástupu na štúdium. Profesionálnemu vojakovi vzniká nárok na naturálne náležitosti dňom vzniku služobného pomeru.

(3) Nárok na naturálne náležitosti zaniká dňom skončenia výkonu základnej služby, náhradnej služby, zdokonaľovacej služby, mimoriadnej služby alebo prípravnej služby; u žiaka vojenskej školy dňom ukončenia štúdia na vojenskej škole. Profesionálnemu vojakovi nárok na naturálne náležitosti zaniká dňom skončenia služobného pomeru.

§ 139b**Proviantné náležitosti**

(1) Proviantné náležitosti sú:

- a) naturálne stravovanie poskytované vojakovi základnej služby, vojakovi náhradnej služby, vojakovi zdokonaľovacej služby, vojakovi mimoriadnej služby, vojakovi prípravnej služby a žiakovi vojenskej školy,
- b) bezplatné stravovanie poskytované profesionálnemu vojakovi pri výkone služby, ktorá trvá nepretržite 24 hodín, alebo pri výcviku, zabezpečovaní letovej akcie, zabezpečovaní kontroly preberajúcich letov lietadiel, výkone služby v pohotovostnom systéme protivzdušnej obrany štátu, výkone špeciálneho prieskumu, výkone čestnej stráže v strážnej zmene, ktorý trvá nepretržite 12 hodín, pri preventívnej rehabilitácii a pri výkone vrcholového športu,
- c) materiálové prostriedky poskytované vojakovi základnej služby, vojakovi náhradnej služby, vojakovi mimoriadnej služby, vojakovi prípravnej služby a žiakovi vojenskej školy.

(2) Naturálnym stravovaním podľa odseku 1 písm. a) sa rozumie bezplatné zabezpečenie výživy v rozsahu dennej sadzby stravného. Bezplatným stravovaním podľa odseku 1 písm. b) sa rozumie prechodné zabezpečenie výživy profesionálneho vojaka v rozsahu dennej sadzby stravného alebo jej časti. Materiálové prostriedky podľa odseku 1 písm. c) sú jedáci príbor, vrecúško na príbor a univerzálny otvárač konzerv.

(3) Naturálne stravovanie a bezplatné stravovanie sa zabezpečujú predovšetkým poskytovaním stravy v rozsahu sadzby stravného k stravným dávkam a prídavkom potravín. Stravné dávky vyjadrujú obsah priemerných energetických a výživových hodnôt stravy na osobu a deň. Prídavky potravín predstavujú dočasné alebo trvalé zvýšenie poskytovaných stravných dávok.

(4) Ak nemožno poskytnúť naturálne stravovanie alebo bezplatné stravovanie, vzniká vojakovi základnej služby, vojakovi náhradnej služby, vojakovi zdokonaľovacej služby, vojakovi mimoriadnej služby, vojakovi prípravnej služby, profesionálnemu vojakovi alebo žiakovi vojenskej školy nárok na peňažnú náhradu v rozsahu ustanovenej sadzby stravného príslušnej stravej dávky, prípadne prídavku potravín. Peňažná náhrada sa nevzťahuje na profesionálneho vojaka vyslaného na preventívnu rehabilitáciu. Ak vojakovi základnej služby, vojakovi náhradnej služby, vojakovi

zdokonaľovacej služby, vojakovi mimoriadnej služby, vojakovi prípravnej služby alebo žiakovi vojenskej školy, ktorí majú nárok na naturálne stravovanie počas služobnej cesty, nemožno zabezpečiť stravovanie vo vojenských stravovacích zariadeniach, patrí k poskytovanej peňažnej náhrade príplatok na úhradu zvýšených nákladov vzniknutých v súvislosti so zabezpečením stravy v iných stravovacích zariadeniach.

§ 139c **Výstrojné náležitosti**

(1) Výstrojné náležitosti sú:

- a) vojenská rovnošata vrátane predpísaných vojenských výstrojných súčiastok a služby bezplatne poskytované vojakovi základnej služby, vojakovi náhradnej služby, vojakovi zdokonaľovacej služby, vojakovi mimoriadnej služby, vojakovi prípravnej služby a profesionálnemu vojakovi na zabezpečenie výkonu vojenskej služby,
- b) rovnošata vrátane predpísaných výstrojných súčiastok a služby bezplatne poskytované žiakovi vojenskej školy na zabezpečenie štúdia a výcviku.

(2) Službami sa rozumie najmä pranie, chemické čistenie, oprava, úprava a údržba vojenskej rovnošaty a vojenských výstrojných súčiastok vojaka základnej služby, vojaka náhradnej služby, vojaka zdokonaľovacej služby, vojaka mimoriadnej služby, vojaka prípravnej služby a rovnošaty a výstrojných súčiastok žiaka vojenskej školy, ako aj služby súvisiace so zabezpečením ich osobnej hygieny.

(3) Ustanovenie odseku 2 sa vzťahuje aj na vojenskú rovnošatu a vojenské výstrojné súčiastky profesionálneho vojaka, ktoré sú používané pri výcviku a bojovej pohotovosti.

(4) Vojakovi základnej služby, vojakovi náhradnej služby, vojakovi zdokonaľovacej služby, vojakovi mimoriadnej služby, vojakovi prípravnej služby a profesionálnemu vojakovi na zabezpečenie výkonu vojenskej služby a žiakovi vojenskej školy na zabezpečenie štúdia a výcviku možno poskytnúť peňažnú náhradu výstrojných náležitostí až do výšky 100 % peňažnej hodnoty výstrojných náležitostí podľa odseku 1.

§ 139d **Prepravné náležitosti**

(1) Prepravnými náležitosťami sa rozumie bezplatné poskytovanie prepravy:

- a) vojakovi základnej služby, vojakovi náhradnej služby, vojakovi zdokonaľovacej služby, vojakovi mimoriadnej služby, vojakovi prípravnej služby a žiakovi vojenskej školy do zdravotníckeho zariadenia a späť a na domáce liečenie a späť,
- b) vojakovi základnej služby jedenkrát počas výkonu základnej služby na riadnu dovolenku a späť,
- c) vojakovi základnej služby, vojakovi náhradnej služby a vojakovi zdokonaľovacej služby na mimoriadnu dovolenku a späť,
- d) profesionálnemu vojakovi vyslanému služobným orgánom na preventívnu rehabilitáciu a späť a na vyšetrenie alebo ošetrenie do zdravotníckeho zariadenia a späť,
- e) profesionálnemu vojakovi pri prijatí do služobného pomeru alebo pri premiestnení v súlade s potrebami ozbrojených síl do iného miesta, ako je miesto jeho pravidelného výkonu zamestnania, na presťahovanie bytového zariadenia a príslušníkom jeho domácnosti, ak sa sťahujú spolu s ním.

(2) Preprava vojaka podľa odseku 1 sa uskutočňuje:

- a) dopravným prostriedkom ozbrojených síl,

- b) dopravnými prostriedkami verejnej pravidelnej dopravy na úver alebo poskytnutím peňažnej náhrady preukázaného cestovného,
- c) cestným motorovým vozidlom s poskytnutím peňažnej náhrady.

(3) O spôsobe prepravy vojaka podľa odseku 2 rozhoduje služobný orgán, ktorý je povinný prihliadať na hospodárnosť.

(4) Ak nemožno poskytnúť prepravu podľa odseku 2 písm. a), vojak má nárok na peňažnú náhradu preukázaného cestovného s výnimkou leteckej prepravy alebo nárok na náhradu za použitie cestného motorového vozidla.

(5) Ak pri skončení služobného pomeru podľa § 32 ods. 1 písm. a) až d) profesionálny vojak odovzdal služobný byt, poskytne sa mu bezplatná preprava pri ceste do zvoleného miesta trvalého pobytu na území Slovenskej republiky vrátane prepravy príslušníkov jeho domácnosti a prepravy bytového zariadenia.

§ 139e

Podrobnosti o poskytovaní proviantných náležitostí, výstrojných náležitostí a o používaní vojenskej rovnošaty a vojenských výstrojných súčiastok ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 139f

Ubytovanie

(1) Vojakovi základnej služby, vojakovi náhradnej služby, vojakovi zdokonaľovacej služby, vojakovi mimoriadnej služby, vojakovi prípravnej služby a žiakovi vojenskej školy sa poskytuje bezplatné ubytovanie.

(2) Profesionálnemu vojakovi sa poskytuje bezplatné ubytovanie v mieste pravidelného výkonu zamestnania alebo v jeho blízkom okolí, ak

- a) nie je nájomcom, spoločným nájomcom, vlastníkom alebo spoluvlastníkom bytu, rodinného domu alebo bytového domu v mieste pravidelného výkonu zamestnania alebo v jeho blízkom okolí,
- b) mu nebol poskytnutý príspevok na bývanie (§ 139g).

§ 139g

Príspevok na bývanie

(1) Profesionálny vojak v stálom služobnom pomere, ktorý má právo na pridelenie služobného bytu, ktorému ministerstvo tento byt nepridelilo v mieste pravidelného výkonu zamestnania alebo v jeho blízkom okolí a ktorý sa presťahoval do bytu získaného iným spôsobom v mieste pravidelného výkonu zamestnania alebo v jeho blízkom okolí, má nárok na mesačný príspevok na bývanie. Príspevok na bývanie patrí vo výške dvojnásobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu.^{70c)}

(2) Nárok na mesačný príspevok na bývanie vo výške dvojnásobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu^{70c)} má aj profesionálny vojak v dočasnom služobnom pomere, ak

- a) nie je nájomcom, spoločným nájomcom, vlastníkom alebo spoluvlastníkom bytu, rodinného domu alebo bytového domu v mieste pravidelného výkonu zamestnania alebo v jeho blízkom okolí,
- b) jeho dočasný služobný pomer trval najmenej tri roky a

c) presťahoval sa s rodinou do bytu v mieste pravidelného výkonu zamestnania alebo v jeho blízkom okolí.

(3) Nárok na príspevok na bývanie podľa odsekov 1 a 2 má v prípade profesionálnych vojakov, ktorí sú manželmi a ktorí majú rovnaké miesto pravidelného výkonu zamestnania, len jeden z nich.

(4) Nárok na príspevok na bývanie profesionálnemu vojakovi zaniká

- a) skončením služobného pomeru,
- b) pridelením služobného bytu v mieste pravidelného výkonu zamestnania alebo v jeho blízkom okolí,
- c) odmietnutím prideleného služobného bytu,
- d) prenechaním bytu, na ktorý mu bol poskytnutý príspevok na bývanie, do nájmu alebo podnájmu inej fyzickej osobe alebo právnickej osobe,
- e) odsťahovaním sa rodiny z bytu v mieste pravidelného výkonu zamestnania alebo v jeho blízkom okolí, ak ide o profesionálneho vojaka v dočasnom služobnom pomere.

(5) Nárok na príspevok na bývanie nemá profesionálny vojak, ktorému

- a) bol pridelený byt podľa doterajších predpisov, tento prešiel do vlastníctva obce^{70d}) a jeho vlastníkom, spoluvlastníkom alebo nájomcom je ku dňu účinnosti tohto zákona profesionálny vojak alebo ak profesionálny vojak ako vlastník takýto byt previedol na inú osobu,
- b) bola poskytnutá bezúročná pôžička alebo štátny príspevok na obstaranie rodinného domu alebo bytu podľa osobitného predpisu platného v čase jeho poskytnutia.

(6) Príspevok na bývanie priznáva a vypláca služobný orgán.

(7) Profesionálny vojak je povinný služobnému orgánu, ktorý mu vypláca príspevok na bývanie, jedenkrát za šesť mesiacov preukazovať trvanie podmienok nároku na príspevok na bývanie.

(8) Ak sa profesionálnemu vojakovi príspevok na bývanie jeho zavinením priznal alebo vyplácal neprávom preto, že zamlčal alebo nesprávne uviedol niektorú rozhodujúcu skutočnosť, alebo si neplnil oznamovaciu povinnosť, je povinný služobnému orgánu, ktorý mu vyplácal tento príspevok, neprávom prijatý príspevok na bývanie vrátiť, a to odo dňa, od ktorého mu príspevok na bývanie nepatrí. Nárok na vrátenie príspevku na bývanie vyplateného neprávom zaniká uplynutím jedného roku odo dňa, keď služobný orgán, ktorý vyplácal tento príspevok, túto skutočnosť zistil, najneskôr uplynutím lehoty troch rokov odo dňa poslednej neoprávnenej výplaty príspevku na bývanie.

§ 140

Osobný spis a osobná karta

(1) Na zhromažďovanie a uchovávanie osobných údajov o profesionálnom vojakovi a o priebehu jeho služobného pomeru sa vedie v nevyhnutnom rozsahu osobný spis a osobná karta. Údaje sa môžu viesť a uchovávať aj na nosičoch automatizovaných systémov.

(2) Profesionálny vojak má právo nazerať do svojho osobného spisu. Má tiež právo robiť si výpisy z písomností uložených v jeho osobnom spise a právo na to, aby mu boli poskytované rovnopisy alebo odpisy týchto písomností.

(3) Poskytnutie písomností z osobného spisu oprávnenej fyzickej osobe alebo oprávnenej právnickej osobe oznámi služobný orgán profesionálnemu vojakovi.

§ 141**Zvyšovanie kvalifikácie**

(1) Služobný orgán môže na náklady ozbrojených síl profesionálnemu vojakovi, ktorý je v služobnom pomere najmenej dva roky, na jeho žiadosť umožniť zvýšenie kvalifikácie, ak je to v záujme ozbrojených síl a ak sa profesionálny vojak zaviazal zotrvať po zvýšení kvalifikácie po dohodnutý čas v služobnom pomere podľa tohto zákona. O zvýšení kvalifikácie služobný orgán a profesionálny vojak uzavrujú dohodu.

(2) Dohoda podľa odseku 1 musí byť písomná a musí sa v nej uviesť:

- a) sídlo a názov školy alebo vzdelávacieho zariadenia,
- b) stupeň vzdelania, ktorý má profesionálny vojak dosiahnuť, forma a dĺžka trvania zvyšovania kvalifikácie,
- c) študijný odbor a špecializácia,
- d) čas, po ktorý sa profesionálny vojak zaväzuje zotrvať v služobnom pomere za dobu zvyšovania kvalifikácie,
- e) najvyššia suma, ktorú profesionálny vojak nahradí ozbrojeným silám, ak nesplní svoj záväzok,
- f) podmienky odstúpenia od dohody,
- g) podmienky udeľovania študijného voľna s nárokom na služobný príjem, inak je dohoda neplatná.

(3) Zvyšovanie kvalifikácie profesionálneho vojaka sa uskutočňuje na školách a vo vzdelávacích zariadeniach v Slovenskej republike alebo v zahraničí. Zvyšovaním kvalifikácie sa rozumie aj jej získavanie, rozširovanie alebo prehľbovanie. Prehľbovaním kvalifikácie sa rozumie aj jej udržiavanie alebo obnovovanie.

(4) Profesionálny vojak v prípade skončenia služobného pomeru je povinný nahradiť ozbrojeným silám náklady spojené so zvyšovaním kvalifikácie alebo ich pomernú časť zodpovedajúcu nesplnenému záväzku na profesionálnu službu, na ktorú sa zaviazal dohodou podľa odseku 2. To neplatí, ak sa mu služobný pomer skončil prepustením z dôvodov uvedených v § 32 ods. 1 písm. a) až c) a § 36.

(5) Profesionálny vojak si môže zvyšovať kvalifikáciu aj bez súhlasu služobného orgánu na vlastné náklady. Ak je zvyšovanie kvalifikácie na prekážku plnenia jeho služobných povinností, môže služobný orgán proti profesionálnemu vojakovi uplatniť disciplinárne opatrenia alebo personálne opatrenia podľa tohto zákona. Na získanie vyššieho vzdelania profesionálneho vojaka bez súhlasu služobného orgánu na vlastné náklady môže služobný orgán prihliadnuť.

§ 142

Podrobnosti o zvyšovaní kvalifikácie profesionálneho vojaka, o udeľovaní študijného voľna s nárokom na služobný príjem a výšku náhrady nákladov za nesplnenie záväzku na profesionálnu službu ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 143**Uloženie zvrškov**

Služobný orgán a nadriadený vojak sú povinní vojakovi vytvoriť podmienky na bezpečnú úschovu vojenských výstrojných súčiastok, osobných zvrškov a iných osobných predmetov, ktoré vojak obvykle nosí do zamestnania a ktoré potrebuje na výkon služby.

§ 144**Preventívna rehabilitácia**

(1) Preventívna rehabilitácia je súbor preventívno-liečebných opatrení zameraných na posilnenie a upevnenie telesného a duševného zdravia profesionálneho vojaka.

(2) Profesionálnemu vojakovi staršiemu ako 35 rokov sa za každý kalendárny rok poskytne preventívna rehabilitácia 14 kalendárnych dní s výnimkou prípadov uvedených v odsekoch 5 a 6.

(3) Preventívna rehabilitácia na upevnenie služobnej profesijnej spôsobilosti sa bez vekového obmedzenia poskytne za každý kalendárny rok 14 kalendárnych dní profesionálnemu vojakovi, ktorý je výkonným letcom, výkonným výsadkárom, padákovým špecialistom letectva, špecialistom, ktorý vykonáva službu v zahraničí, profesionálnemu vojakovi, ktorý plní úlohy podľa osobitného predpisu³¹⁾ a profesionálnemu vojakovi, ktorý je zaradený v prápore rýchleho nasadenia.

(4) Profesionálni vojaci uvedení v odseku 3 sú povinní zúčastňovať sa na preventívnej rehabilitácii; to neplatí v prípadoch uvedených v odseku 6.

(5) Profesionálnemu vojakovi s oslabeným zdravím sa na základe lekárskeho odporúčania poskytne preventívna rehabilitácia s kúpeľným režimom 14 kalendárnych dní spojených s časťou riadnej dovolenky.

(6) Preventívna rehabilitácia sa neposkytne profesionálnemu vojakovi počas

- a) plynutia lehoty na prepustenie zo služobného pomeru,
- b) prerušenia výkonu funkcie,
- c) dočasného pozbavenia výkonu funkcie,
- d) prerušenia výkonu profesionálnej služby,
- e) zaradenia do personálnej zálohy,
- f) kalendárneho roka, v ktorom sa mu poskytla kúpeľná starostlivosť.

(7) Ak sa preventívna rehabilitácia profesionálnemu vojakovi poskytla pred vznikom dôvodov uvedených v odseku 6, preventívna rehabilitácia sa zruší.

(8) V súvislosti s účasťou na preventívnej rehabilitácii patria profesionálnemu vojakovi náhrady podľa osobitného predpisu.^{70a)}

(9) Podrobnosti o preventívnej rehabilitácii ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

Osobitné podmienky výkonu služby profesionálnej vojačky**§ 145**

(1) Profesionálna vojačka sa nesmie ustanoviť do takej funkcie, ktorá je pre ňu podľa lekárskeho posudku fyzicky neprimeraná alebo ohrozuje jej materské poslanie.

(2) Tehotná profesionálna vojačka sa nesmie ustanoviť do funkcie alebo zaraďovať do služby, ktorá podľa lekárskeho posudku ohrozuje jej tehotenstvo.

(3) Zákazy uvedené v odsekoch 1 a 2 sa vzťahujú aj na poverenie výkonom funkcie a na poverenie zastupovaním vo funkcii.

§ 146

(1) Tehotná profesionálna vojačka a profesionálna vojačka starajúca sa o dieťa mladšie ako jeden rok sa nesmie zaraďovať do nočných služieb, bojovej pohotovosti, na vojenské cvičenia, na vyvedenie vojsk do vojenského priestoru, do služobnej pohotovosti a nesmie sa jej nariadiť zamestnanie nadčas.

(2) Profesionálnu vojačku starajúcu sa o dieťa staršie ako jeden rok, ale mladšie ako 15 rokov možno zaradiť do služobnej pohotovosti len s jej súhlasom.

(3) Profesionálna vojačka starajúca sa o dieťa mladšie ako jeden rok sa nesmie vyslať na služobnú cestu alebo premiestniť do iného miesta, ako je miesto jej pravidelného výkonu zamestnania, alebo do miesta mimo jej trvalého pobytu.

(4) Tehotnú profesionálnu vojačku a profesionálnu vojačku starajúcu sa o dieťa staršie ako jeden rok, ale mladšie ako osem rokov, a osamelú profesionálnu vojačku starajúcu sa o dieťa staršie ako jeden rok, ale mladšie ako 15 rokov možno vyslať na služobnú cestu alebo premiestniť do iného miesta, ako je miesto jej pravidelného výkonu zamestnania, alebo do miesta mimo jej trvalého pobytu len s jej súhlasom.

§ 147

(1) Služobný orgán určí profesionálnej vojačke starajúcej sa o dieťa mladšie ako 15 rokov alebo tehotnej profesionálnej vojačke na jej žiadosť kratší čas zamestnania alebo čas zamestnania inak vhodne upraví, ak tomu nebráni dôležitý záujem služby.

(2) Ak profesionálna vojačka požiada služobný orgán o poskytnutie riadnej dovolenky tak, aby nadväzovala bezprostredne na skončenie materskej dovolenky, je služobný orgán povinný jej žiadosti vyhovieť.

§ 148

(1) Ustanovenia § 146 a § 147 ods. 1 sa vzťahujú aj na osamelých profesionálnych vojakov trvale sa starajúcich aspoň o jedno dieťa mladšie ako 15 rokov.

(2) Osamelými podľa odseku 1 sa rozumejú slobodné, ovdovené a rozvedené profesionálne vojačky, slobodní, ovdovení a rozvedení profesionálni vojaci alebo profesionálne vojačky a profesionálni vojaci osamelí z iných dôvodov.

§ 149

Činnosti zakázané profesionálnym vojačkám, tehotným profesionálnym vojačkám a profesionálnym vojačkám matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

Prieskumné konanie**§ 149a**

(1) Prieskumným konaním sa posudzuje zdravotná spôsobilosť^{70c)} profesionálneho vojaka na výkon profesionálnej služby alebo na výkon zastávanej funkcie z dôvodu zmeny jeho zdravotného stavu, ktorá má vplyv na výkon profesionálnej služby alebo na výkon zastávanej funkcie. Zdravotná spôsobilosť sa zisťuje na základe lekárskej prehliadky, ktorú možno doplniť odborným vyšetrením.

(2) Prieskumným konaním sa posudzuje aj zdravotná spôsobilosť vojaka prípravnej služby na výkon prípravnej služby.

(3) Prieskumné konanie sa vykonáva na základe rozhodnutia služobného orgánu alebo na základe žiadosti profesionálneho vojaka alebo vojaka prípravnej služby.

(4) Prieskumné konanie v prvom stupni vykonáva správna komisia, ktorou je lekárska komisia vojenského zdravotníckeho zariadenia (ďalej len „prieskumná komisia“) zriadená ministrom. Prieskumná komisia rozhoduje nadpolovičnou väčšinou hlasov svojich členov.

(5) Na základe výsledkov lekárskej prehliadky prieskumná komisia vydá písomné rozhodnutie o

- a) spôsobilosti vykonávať vojenskú službu s výrokom „SPÔSOBILÝ“,
- b) trvalej nespôsobilosti vykonávať vojenskú službu s výrokom „NESPÔSOBILÝ“,
- c) trvalej nespôsobilosti vykonávať zastávanú funkciu s výrokom „NESPÔSOBILÝ“.

§ 149b

(1) Na rozhodovanie o odvolaní proti rozhodnutiu prieskumnej komisie sa na ministerstve zriadi päťčlenná ústredná vojenská lekárska komisia. Ústredná vojenská lekárska komisia rozhoduje nadpolovičnou väčšinou hlasov svojich členov.

(2) Ústredná vojenská lekárska komisia, ktorá rozhoduje v druhom stupni, rozhodnutie prieskumnej komisie potvrdí alebo zmení.

149c

(1) Podrobnosti o posudzovaní zdravotnej spôsobilosti profesionálnych vojakov a vojakov prípravnej služby ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo po dohode s Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky.

(2) Na prieskumné konanie sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní,^{70f} ak tento zákon neustanovuje inak.

JEDENÁSTA ČASŤ NÁHRADA ŠKODY

Prvý oddiel Všeobecné ustanovenia

§ 150 Predchádzanie škodám

(1) Služobný orgán a nadriadený vojak sú povinní zabezpečiť vojakom podmienky na výkon služby tak, aby mohli riadne plniť služobné úlohy a aby to neohrozilo ich zdravie a majetok. Ak zistia závady, sú povinní urobiť opatrenia na ich odstránenie.

(2) Služobný orgán a nadriadený vojak sú povinní sústavne kontrolovať, či vojak plní svoje služobné povinnosti tak, aby nedochádzalo ku škodám.

(3) Na ochranu majetku štátu je služobný orgán a nadriadený vojak v rámci svojej pôsobnosti oprávnený vykonávať kontrolu vecí, ktoré vojak vnáša na pracovisko, do vojenského útvaru alebo do vojenského zariadenia alebo ktoré z nich odnáša, prípadne vykonať aj osobnú prehliadku vojaka.

(4) Vojak je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví a majetku. Ak hrozí škoda, je povinný na ňu upozorniť služobný orgán alebo nadriadeného vojaka, alebo vedúceho pracoviska.

(5) Ak na odvrátenie hroziacej škody je potrebný neodkladný zákrok, vojak je povinný zakročiť; nemusí tak urobiť, ak mu v tom bráni dôležitá okolnosť alebo ak by tým vystavil vážnemu ohrozeniu seba alebo iných vojakov, alebo ine osoby alebo ak by dôvodne predpokladal, že spôsobí väčšiu škodu, než aká hrozila.

(6) Ak vojak pri plnení služobných povinností zistí, že nie sú vytvorené podmienky na ochranu majetku štátu, je to povinný oznámiť služobnému orgánu alebo nadriadenému vojakovi, alebo vedúcemu pracoviska.

§ 150a

(1) Vojak zodpovedá za škodu spôsobenú na majetku štátu.

(2) Za správcu majetku štátu vo veciach náhrady škody koná a rozhoduje služobný orgán. Na účely náhrady škody podľa § 150 až 171 služobným orgánom je:

- a) predstavený alebo vedúci zamestnanec podľa § 3 ods. 2, ak bola škoda spôsobená na majetku štátu v správe ministerstva,
- b) služobný orgán podľa § 4 ods. 1, ak bola škoda spôsobená na majetku štátu v správe ministerstva, ktorý je v užívaní ozbrojených síl.

(3) Služobný orgán určený v odseku 2 po vyriešení škody predloží spisový materiál príslušnej organizačnej zložke správcu majetku štátu.

Druhý oddiel

Druhy zodpovednosti za škodu

Všeobecná zodpovednosť

§ 151

(1) Vojak zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil zavineným porušením povinností pri plnení služobných povinností alebo v priamej súvislosti s ním.

(2) Ak bola škoda podľa odseku 1 spôsobená aj porušením povinností zo strany štátu, zodpovednosť vojaka sa pomerne obmedzí.

(3) Ak škodu spôsobil vojak, služobný orgán je povinný preukázať zavinenie vojaka s výnimkou prípadov uvedených v § 154 a 156.

(4) Vojak zodpovedá aj za škodu, ktorú spôsobil konaním proti dobrým mravom.

(5) Vojak, ktorý sa vlastnou vinou uvedie do takého stavu, že nie je schopný ovládať svoje konanie alebo posúdiť jeho následky, zodpovedá za škodu spôsobenú v tomto stave.

(6) Služobný orgán je povinný požadovať od vojaka náhradu škody, za ktorú ten zodpovedá.

(7) Vojak, ktorý spôsobil škodu úmyselne alebo mimo plnenia služobných povinností, zodpovedá za škodu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka.

§ 152

Vojak nezodpovedá za škodu,

- a) ktorá vyplýva z rizika riadneho plnenia služobných povinností, z výcvikového alebo hospodárskeho rizika,
- b) ktorú spôsobil pri odvrátení nebezpečenstva hroziaceho životu alebo zdraviu alebo škody hroziacej majetku, ak tento stav sám úmyselne nevyvolal a ak si pri tom počínal spôsobom primeraným okolnostiam,
- c) ktorú spôsobil v stave, keď bez vlastného zavinenia nebol schopný ovládať svoje konanie alebo posúdiť jeho následky.

§ 153

Zodpovednosť vojaka za nesplnenie povinnosti na odvrátenie škody

Od vojaka, ktorý vedome nezakročil proti hroziacej škode alebo neupozornil na hroziacu škodu, hoci by sa tým zabránilo bezprostrednému vzniku škody alebo by sa dosiahlo jej zníženie, môže služobný orgán požadovať, aby prispel na úhradu škody v rozsahu primeranom okolnostiam prípadu, ak ju nemožno uhradiť inak. Pritom sa prihliadne najmä na to, čo bránilo splneniu povinnosti (§ 150 ods. 5 a 6), na výšku a povahu škody, ako aj na osobné a majetkové pomery vojaka. Ak ide o profesionálneho vojaka, výška náhrady škody nesmie presiahnuť sumu rovnajúcu sa trojnásobku jeho priemerného mesačného služobného príjmu, a ak ide o vojaka základnej služby, vojaka náhradnej služby, vojaka zdokonaľovacej služby, vojaka mimoriadnej služby alebo vojaka prípravnej služby, nesmie presiahnuť sumu rovnajúcu sa trojnásobku minimálnej mzdy.^{70c)}

§ 154

Zodpovednosť za schodok na zverených hodnotách, ktoré je vojak povinný vyúčtovať

(1) Ak vojak na základe dohody o hmotnej zodpovednosti prevzal zodpovednosť za zverené hotovosti, ceniny, tovar, zásoby materiálu alebo za iné hodnoty (ďalej len „zverené hodnoty“), ktoré je povinný vyúčtovať, zodpovedá za vzniknutý schodok na zverených hodnotách v celej výške.

(2) Ak viacerí vojaci na základe dohody o spoločnej hmotnej zodpovednosti prevzali zodpovednosť za zverené hodnoty, ktoré sú povinní vyúčtovať (ďalej len „spoločná hmotná zodpovednosť“), zodpovedajú za vzniknutý schodok na zverených hodnotách spoločne.

(3) Dohoda o hmotnej zodpovednosti sa musí uzavrieť písomne, inak je neplatná.

(4) Vojak sa zbaví zodpovednosti celkom alebo čiastočne, ak preukáže, že schodok vznikol celkom alebo čiastočne bez jeho zavinenia.

§ 155

Odstúpenie od dohody o hmotnej zodpovednosti a jej zánik

(1) Ak vojak prevzal na základe dohody hmotnú zodpovednosť, môže o nej odstúpiť, ak je ustanovený do inej funkcie, ak mu bol výkon funkcie prerušený alebo ak bol poverený výkonom inej funkcie, alebo ak bol dočasne pozbavený výkonu funkcie, alebo ak služobný orgán alebo nadriadený vojak, alebo vedúci pracoviska v čase do jedného mesiaca po tom, čo dostal písomné upozornenie vojaka, neodstránil závady vo výkone služby, ktoré bránia riadnemu hospodáreniu so zverenými hodnotami.

(2) Ak ide o spoločnú hmotnú zodpovednosť, môže vojak od dohody o spoločnej hmotnej zodpovednosti odstúpiť aj vtedy, ak je na pracovisko do funkcie ustanovený iný vojak alebo zaradený zamestnanec v pracovnom pomere, alebo vedúci pracoviska, alebo jeho zástupca. Odstúpenie od dohody o spoločnej hmotnej zodpovednosti musí vojak písomne oznámiť služobnému orgánu, ktorý s vojakom dohodu o spoločnej hmotnej zodpovednosti uzavrel.

(3) Dohoda o hmotnej zodpovednosti vojaka zaniká dňom odvolania z funkcie, zaradenia do personálnej zálohy, premiestnenia, vyčlenenia na plnenie úloh inej právnickej osoby podľa § 23 a 24, prerušenia výkonu profesionálnej služby, skončenia služobného pomeru, skončenia vojenskej služby alebo dňom písomného oznámenia o odstúpení vojaka od tejto dohody.

(4) V prípade uzavretia dohody o hmotnej zodpovednosti alebo dohody o spoločnej hmotnej zodpovednosti, odstúpenia od týchto dohôd alebo ich zániku služobný orgán je povinný nariadiť vykonanie inventúry.

§ 156

Zodpovednosť vojaka za stratu zverených predmetov

Vojak zodpovedá za stratu vojenských výstrojných súčiastok, výzbrojných súčiastok, nástrojov a iných predmetov, ktoré mu boli zverené na základe písomného potvrdenia, v celej výške. Tejto zodpovednosti sa zbaví celkom alebo čiastočne, ak preukáže, že strata vznikla celkom alebo čiastočne bez jeho zavinenia.

§ 157

Spôsob náhrady škody

(1) Vojak, ktorý zodpovedá za škodu, je povinný nahradiť skutočnú škodu zásadne v peniazoch.

(2) Ak je to možné a účelné, škodu možno nahradiť uvedením do predošlého stavu. Náhrada škody uvedením do predošlého stavu je neprípustná najmä v prípade škôd, ktoré vznikli stratou proviantu, liekov, služobných zvierat, poškodením zbraní a vojenskej bojovej techniky.

(3) Náhrada škody uvedením do predošlého stavu je neprípustná aj v prípadoch, ak tak rozhodne služobný orgán nadriadený služobnému orgánu, ktorý s vojacom uzavrel dohodu o hmotnej zodpovednosti alebo dohodu o spoločnej hmotnej zodpovednosti.

§ 158

Výška náhrady škody

(1) Výška náhrady škody spôsobenej z nedbanlivosti pri plnení služobných povinností alebo v priamej súvislosti s ním, ak ide o profesionálneho vojaka, nesmie presiahnuť sumu rovnajúcu sa trojnásobku jeho priemerného mesačného služobného príjmu, ak ide o vojaka základnej služby, vojaka náhradnej služby, vojaka zdokonaľovacej služby, vojaka prípravnej služby a vojaka mimoriadnej služby, nesmie presiahnuť sumu rovnajúcu sa trojnásobku minimálnej mzdy.⁷¹⁾ Obmedzenie výšky náhrady škody neplatí, ak vojak škodu spôsobil v opilosti alebo pod vplyvom iných návykových látok.

(2) Ak za škodu zodpovedajú viacerí vojaci, každý z nich je povinný uhradiť pomernú časť škody podľa miery svojho zavinenia.

(3) Ak bola škoda spôsobená vojacom úmyselne, služobný orgán môže okrem skutočnej škody požadovať ušlý zisk a náhradu aj inej škody, ak by jej neuhradenie odporovalo dobrým mravom.

§ 159

Náhrada škody pri spoločnej hmotnej zodpovednosti

(1) Pri spoločnej hmotnej zodpovednosti za schodok na zverených hodnotách sa vojacom určí podiel náhrady škody podľa pomeru ich služobných príjmov alebo minimálnej mzdy,⁷¹⁾ pričom služobný príjem profesionálneho vojaka, ktorý vykonáva funkciu vedúceho pracoviska alebo jeho zástupcu, sa započítava v dvojnásobnej výške.

(2) Podiel náhrady škody určený podľa odseku 1 nesmie v prípade profesionálneho vojaka s výnimkou profesionálneho vojaka, ktorý vykonáva funkciu vedúceho pracoviska alebo jeho zástupcu, presiahnuť sumu rovnajúcu sa ich priemernému mesačnému služobnému príjmu pred vznikom škody. Ak sa takto určenými podielmi neuhradí celá škoda, zvyšok je povinný uhradiť profesionálny vojak, ktorý vykonáva funkciu vedúceho pracoviska, alebo jeho zástupca podľa pomeru ich hrubých služobných príjmov.

(3) Ak ide o vojaka základnej služby, vojaka náhradnej služby, vojaka zdokonaľovacej služby, vojaka prípravnej služby a vojaka mimoriadnej služby, vychádza sa pri určení podielu náhrady škody podľa odsekov 1 a 2 zo sumy rovnajúcej sa minimálnej mzde⁷¹⁾ a zo sumy rovnajúcej sa dvojnásobku minimálnej mzdy,⁷¹⁾ ak je taký vojak vedúci pracoviska alebo jeho zástupca.

(4) Ak sa zistí, že schodok na zverených hodnotách alebo jeho časť zaviniel niektorý zo spoločne hmotne zodpovedných vojakov, uhradí schodok alebo jeho časť tento vojak podľa miery zavinenia. Zostávajúcu časť schodku uhradia vojaci, ktorí majú spoločnú hmotnú zodpovednosť, podielmi určenými podľa odsekov 1, 2 a 3.

§ 160

Určenie výšky škody a zníženie náhrady škody

(1) Pri určení výšky škody na veci sa vychádza z jej ceny v čase poškodenia alebo straty.

(2) Ak bola škoda spôsobená z nedbanlivosti, možno určiť výšku náhrady škody nižšou sumou, ako je skutočná škoda, prípadne ako je suma ustanovená v § 158 ods. 1. Výška náhrady škody však musí byť najmenej jedna tretina skutočnej škody, a ak škoda presahuje sumu ustanovenú v § 158 ods. 1, určí sa suma rovnajúca sa najmenej priemernému mesačnému služobnému príjmu profesionálneho vojaka, a ak ide o vojaka základnej služby, vojaka náhradnej služby, vojaka zdokonaľovacej služby, vojaka prípravnej služby alebo vojaka mimoriadnej služby, suma rovnajúca sa najmenej minimálnej mzde.⁷¹⁾

(3) Ak bola škoda spôsobená na zverených hodnotách, ktoré je vojak povinný vyúčtovať, alebo stratou zverených predmetov, prípadne v opilosti alebo pod vplyvom iných návykových látok, môže náhradu škody nižšou sumou určiť len odvolací orgán alebo, ak ide o škodu spôsobenú trestným činom, súd.

(4) Ak bola škoda spôsobená z nedbanlivosti pri plnení služobných povinností alebo v priamej súvislosti s ním s výnimkou škody spôsobenej v opilosti alebo pod vplyvom iných návykových látok, možno určiť náhradu škody nižšou sumou, ako je skutočná škoda, prípadne ako je horná hranica náhrady škody; výška náhrady škody však musí byť najmenej jedna desatina skutočnej škody, a ak škoda presahuje hornú hranicu náhrady škody, najmenej jedna desatina týchto súm.

(5) Od uplatnenia náhrady škody podľa odseku 4 možno v osobitne odôvodnených prípadoch upustiť, najmä ak došlo ku škode za mimoriadne sťažených podmienok výcviku, pri vojenskej akcii⁷²⁾ alebo bezprostredne po nej, alebo ak vojak utrpel v súvislosti so spôsobením škody vážnu ujmu na zdraví.

(6) Pri určovaní výšky náhrady škody podľa odsekov 1 až 5 sa prihliada najmä na doterajšie plnenie služobných povinností vojaka, na výšku spôsobenej škody, na okolnosti jej vzniku a na osobné a majetkové pomery vojaka.

(7) Ak bola škoda spôsobená úmyselne, výšku náhrady škody nemožno znížiť.

Tretí oddiel
Konanie o náhrade škody

§ 161
Pôsobnosť a príslušnosť služobného orgánu

(1) Ak služobný orgán zistí, že bola spôsobená škoda, je povinný najneskôr do 24 hodín nariadiť vyšetrenie škody.

(2) Na úkony podľa odseku 1 je príslušný služobný orgán, ktorý má majetok štátu v evidencii alebo ho prechodne používa.

(3) V prípade podozrenia, že za škodu zodpovedá aj služobný orgán uvedený v odseku 2, príslušným na úkony podľa odseku 1 je najbližší nadriadený služobný orgán.

(4) Výšku požadovanej náhrady škody a spôsob jej náhrady, ak tento zákon neustanovuje inak, určuje služobný orgán uvedený v odsekoch 2 a 3, ktorý ju prerokuje so zodpovedným vojakom.

§ 162
Dohoda o náhrade škody

(1) S vojakom, ktorý po skončení vyšetrovania škody písomne uzná svoju zodpovednosť za škodu čo do výšky a dôvodov a povinnosť túto škodu nahradiť vo výške určenej služobným orgánom, možno uzavrieť dohodu o náhrade škody a spôsobe jej náhrady (ďalej len „dohoda o náhrade škody“).

(2) Dohoda o náhrade škody musí byť písomná, inak je neplatná.

§ 163
Rozhodovanie služobného orgánu o náhrade škody

(1) Ak vojak riadne neplní dohodu uzavretú podľa § 162 alebo odmietne takúto dohodu uzavrieť aj napriek tomu, že za škodu spôsobenú inak ako trestným činom zodpovedá, služobný orgán je povinný rozhodnúť o náhrade škody vydaním rozhodnutia o povinnosti vojaka nahradiť škodu.

(2) O náhrade škody, ktorú vojak spôsobil trestným činom, rozhoduje súd.

(3) Ak trestný čin, ktorým vojak spôsobil škodu, nie je prerokovávaný súdom, rozhoduje o náhrade škody služobný orgán.

§ 164
Rozhodnutie služobného orgánu o povinnosti vojaka nahradiť škodu

(1) Rozhodnutie služobného orgánu o povinnosti vojaka nahradiť škodu sa musí vyhotoviť písomne.

(2) V rozhodnutí podľa odseku 1 sa uvedie krycie označenie vojenského útvaru, meno, priezvisko, dátum narodenia a adresa trvalého bydliska vojaka, proti ktorému rozhodnutie služobného orgánu o povinnosti nahradiť škodu smeruje, opis vzniknutej škody, výrok, odôvodnenie, poučenie o odvolaní, funkcia, vojenská hodnosť, meno a priezvisko služobného orgánu, ktorý rozhodnutie o povinnosti nahradiť škodu vydal, a označí sa odtlačkom okrúhlej pečiatky so štátnym znakom a krycím číslom vojenského útvaru.

(3) Vo výroku sa vyjadrí povinnosť vojaka nahradiť škodu a uvedie sa výška určenej náhrady škody a lehota na plnenie.

(4) V odôvodnení sa uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie služobného orgánu o povinnosti nahradiť škodu, akými úvahami sa služobný orgán zaoberal pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodoval.

§ 165

Odvolanie

(1) Proti rozhodnutiu služobného orgánu o povinnosti nahradiť škodu môže vojak podať odvolanie do 15 dní odo dňa, keď bol s rozhodnutím služobného orgánu o povinnosti nahradiť škodu oboznámený alebo keď mu bolo toto rozhodnutie doručené.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu služobného orgánu o povinnosti nahradiť škodu má odkladný účinok.

(3) Ak odvolaniu proti rozhodnutiu služobného orgánu o povinnosti vojaka nahradiť škodu nevyhovie v celom rozsahu služobný orgán, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal, o odvolaní rozhoduje jeho najbližší nadriadený služobný orgán.

(4) Rozhodnutie služobného orgánu o odvolaní je konečné a nemožno proti nemu podať riadny opravný prostriedok.

§ 166

Preskúmanie právoplatného rozhodnutia

Proti právoplatnému rozhodnutiu služobného orgánu o povinnosti nahradiť škodu (§ 165 ods. 4) môže vojak podať žalobu o preskúmanie rozhodnutia do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia v poslednom stupni.

§ 167

Vykonateľnosť rozhodnutia

Právoplatné rozhodnutie služobného orgánu o povinnosti nahradiť škodu je súdne vykonateľné⁷³⁾ v lehote 10 rokov.⁷⁴⁾

§ 168

Obnova konania

(1) Proti právoplatnému rozhodnutiu služobného orgánu o povinnosti nahradiť škodu môže vojak podať návrh na obnovu konania,

- a) ak sú tu skutočnosti alebo dôkazy, ktoré bez svojej viny nemohol uplatniť v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť preňho priaznivejšie rozhodnutie vo veci,
- b) ak možno vykonať dôkazy, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť preňho priaznivejšie rozhodnutie vo veci,
- c) ak sa rozhodnutie o povinnosti nahradiť škodu opiera o dôkazy, ktoré sa ukázali nepravdivými,
- d) ak bolo rozhodnuté v jeho neprospech v dôsledku trestného činu služobného orgánu alebo nadriadeného vojaka, alebo vedúceho pracoviska.

(2) Ak je splnená niektorá z podmienok uvedených v odseku 1, obnovu konania povolí na návrh vojaka služobný orgán, ktorý vo veci rozhodol v poslednom stupni.

(3) Návrh na obnovu konania možno podať služobnému orgánu (odsek 2) v lehote troch mesiacov odo dňa, keď sa vojak dozvedel o dôvodoch obnovy, najneskôr však do troch rokov od

právoplatnosti rozhodnutia služobného orgánu o povinnosti nahradiť škodu; v rovnakej lehote služobný orgán obnovu konania povolí. Zmeškanie tejto lehoty nemožno odpustiť.

(4) Proti rozhodnutiu služobného orgánu o obnove konania možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia.

(5) Rozhodnutie služobného orgánu o povolení alebo o nariadení obnovy konania má odkladný účinok, ak napadnuté rozhodnutie služobného orgánu o povinnosti nahradiť škodu nebolo ešte vykonané.

(6) Na nové konanie vo veci je príslušný služobný orgán, ktorý rozhodnutie o povinnosti nahradiť škodu vydal a ktorého sa dôvod obnovy konania týkal.

(7) Ak sa dôvod obnovy konania týkal služobného orgánu, ktorý vydal rozhodnutie o povinnosti nahradiť škodu, i služobného orgánu, ktorý rozhodol o odvolaní, na nové konanie je príslušný služobný orgán podľa § 161 ods. 3.

(8) Na nové rozhodnutie vo veci sa vzťahujú ustanovenia § 163 až 167.

§ 169

Konanie o náhrade škody po zomrelom vojakovi

(1) Ak zomrel vojak zodpovedný za škodu spôsobenú na majetku štátu úmyselne alebo stratou predmetov zverených na písomné potvrdenie, o ktorej bolo právoplatne rozhodnuté alebo ktorú vojak písomne uznal čo do výšky a dôvodov, služobný orgán uplatní nárok na náhradu škody alebo jej neuhradenej časti v konaní o dedičstve.

(2) Ak vojak nezanechal žiadny majetok alebo ak zanechaný majetok nestačí na náhradu škody, odpíše sa škoda alebo jej neuhradená časť na účet štátu.

(3) Ak vojak spôsobil pred smrťou škodu, s výnimkou prípadov uvedených v odseku 1, nárok na náhradu škody sa neuplatňuje a škoda sa odpíše na účet štátu.

§ 170

Upustenie od vymáhania zostatku náhrady škody

(1) Ak vojak riadne a včas uhradil aspoň dve tretiny sumy z určenej náhrady škody a ak vo výkone vojenskej služby preukáže mimoriadne dobré výsledky, alebo ak sa dostane do mimoriadne nepriaznivej sociálnej situácie, môže služobný orgán upustiť od vymáhania neuhradeného zostatku náhrady škody.

(2) Služobný orgán nemôže upustiť od vymáhania náhrady škody podľa odseku 1, ktorú vojak spôsobil úmyselne, v opilosti alebo pod vplyvom iných návykových látok na zverených hodnotách, ktoré je povinný vyúčtovať, alebo stratou zverených predmetov.

§ 171

Splnomocňovacie ustanovenie

Podrobnosti o uzavieraní dohôd o hmotnej zodpovednosti a okruh funkcií, na ktorých výkon treba uzavrieť dohodu o hmotnej zodpovednosti, podrobnosti o postupe služobného orgánu pri vyšetrovaní škôd, o postupe služobného orgánu v konaní o náhrade škody, o opravných prostriedkoch a o zúčtovaní škôd ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

Štvrtý oddiel**Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú vojakovi a tretím osobám****§ 172****Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú vojakovi**

Za škodu, ktorá vznikla vojakovi pri plnení služobných povinností alebo v priamej súvislosti s ním, zodpovedá štát (§ 181).

§ 173**Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú tretím osobám**

(1) Štát zodpovedá za škodu spôsobenú osobou alebo osobou, ktorá poskytla pomoc vojakovi pri výkone vojenskej služby na jeho žiadosť alebo s jeho vedomím. Štát sa tejto zodpovednosti môže zbaviť len vtedy, ak preukáže, že osoba škodu spôsobila úmyselne.

(2) Ak poškodený utrpel ujmu na zdraví alebo zomrel, postupuje sa podľa predpisov o odškodňovaní pracovných úrazov zamestnancov.

(3) Štát nahradí aj škodu, ktorú poškodený spôsobil v súvislosti s pomocou poskytnutou podľa odseku 1.

(4) Poškodenému sa nahradí aj škoda na veciach, ktorá mu vznikla v súvislosti s poskytnutím pomoci podľa odseku 1. Pritom sa nahradí skutočná škoda, a to uvedením do predošlého stavu. Ak to nie je možné alebo účelné, nahradí sa škoda v peniazoch. Poškodenému sa môže za poškodenú alebo zničenú vec priznať aj náhrada nákladov spojených s obstarávaním novej veci.

(5) Štát zodpovedá aj za škody, ktoré spôsobil vojak pri plnení služobných povinností alebo v priamej súvislosti s ním.

(6) Náhradu škody poskytuje za vojakov osobám a za osoby uvedené v odseku 1 štát.

§ 174**Služobný príjem, priemerný mesačný služobný príjem a priemerný zárobok vojaka na účely určenia výšky náhrady škody**

Na účely určenia výšky náhrady škody sa

- a) za služobný príjem profesionálneho vojaka vyslaného na štúdium považuje súčet hodnotného príplatku, študijného prídavku a príplatku za výsluhu rokov,
- b) za priemerný mesačný služobný príjem vojaka prípravnej služby považuje služobný príjem, ktorý by dosiahol po prijatí do služobného pomeru profesionálneho vojaka; platí to aj v prípade vojaka základnej služby, ktorý sa pripravuje na výkon profesionálnej služby štúdiom na vojenskej škole,
- c) za priemerný zárobok vojaka základnej služby, vojaka náhradnej služby alebo vojaka zdokonaľovacej služby považuje zárobok, ktorý poberal pred nástupom na výkon vojenskej služby; ak pred nástupom na výkon vojenskej služby nepoberal žiadny zárobok, za priemerný zárobok sa považuje minimálna mzda.⁷¹⁾

TRINÁSTA ČASŤ
SPOLOČNÉ USTANOVENIA, PRECHODNÉ USTANOVENIA A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

PRVÁ HLAVA
SPOLOČNÉ USTANOVENIA

§ 179

Uplatňovanie práva a jeho zánik

(1) Právo uplatňuje vojak písomným podaním alebo do zápisnice služobného orgánu alebo nadriadeného vojaka.

(2) Služobný orgán uplatňuje právo personálnym rozkazom, disciplinárnym rozkazom, vojenským rozkazom a rozhodnutím vo veciach náhrady škody; nadriadený vojak uplatňuje právo disciplinárnym rozkazom a vojenským rozkazom.

(3) K zániku práva preto, že nebolo v ustanovenej lehote uplatnené, dochádza v prípadoch uvedených v § 33 ods. 1, § 49 ods. 2, § 83 ods. 7 a 8, § 88 a 89, § 91 ods. 1, § 92 ods. 2 a § 94 ods. 2. Ak sa právo uplatnilo po uplynutí ustanovenej lehoty, na zánik práva sa prihliadne, aj keď sa to v konaní nenamieta.

§ 180

Zápočet doby výkonu vojenskej služby

(1) Vojakovi sa do doby výkonu vojenskej služby rozhodujúcej pre priznanie nárokov podľa tohto zákona započítavajú všetky doby, ktoré mu boli započítané podľa právnych predpisov platných pred účinnosťou tohto zákona.

(2) Do doby výkonu vojenskej služby sa profesionálnemu vojakovi od účinnosti tohto zákona nezapočítava doba neospravednenej neprítomnosti v zamestnaní.

§ 181

Použitie ustanovení Zákonníka práce

(1) Na služobný pomer profesionálneho vojaka sa použijú aj ustanovenia § 1 ods. 2, § 15, 17, 18, § 19 ods. 1, § 20, 32, § 34 až 38, § 39 ods. 3 a 4, § 85 ods. 2, § 87 ods. 4 a 8, § 98 ods. 1, 134, § 152 ods. 1 až 4, § 166 až 170, § 192 až 209, § 211 až 213, § 214 ods. 1, 3 a 4, § 216 ods. 2 a 3, § 217 až 222, § 251 ods. 1 a 2, § 253 zákona č. 311/2001 Z. z.

(2) Na vojenskú službu vojakov povinnej vojenskej služby, vojakov prípravnej služby a mimoriadnej vojenskej služby sa použijú aj ustanovenia § 1 ods. 2, 15, 17, 18, § 19 ods. 1, § 20, 32, 34, 38, § 39 ods. 3 a 4, § 134, § 192 až 209, § 211, 213, § 214 ods. 1, 3 a 4, § 216 ods. 2 a 3, § 217 až 222 a § 253 zákona č. 311/2001 Z. z.

§ 182

(1) Tam, kde sa v tomto zákone používa pojem ministerstvo, rozumie sa tým aj Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky⁷⁶⁾ a Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky.⁷⁷⁾

(2) Tam, kde sa v tomto zákone vymedzuje právomoc ministra, rozumie sa tým aj právomoc ministra vnútra Slovenskej republiky a ministra dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky s výnimkou právomoci udeľovať vojenskú medailu Za službu v mierových misiách Armády Slovenskej republiky.

§ 183

(1) O premiestnení vojaka Armády Slovenskej republiky do vojsk Ministerstva vnútra Slovenskej republiky alebo do Železničného vojska Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky rozhoduje minister obrany Slovenskej republiky personálnym rozkazom, ak ide o vojaka vojsk Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, po dohode s ministrom vnútra Slovenskej republiky a ak ide o vojaka Železničného vojska Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky, po dohode s ministrom dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky.

(2) O premiestnení vojaka vojsk Ministerstva vnútra Slovenskej republiky do Armády Slovenskej republiky alebo do Železničného vojska Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky rozhoduje minister vnútra Slovenskej republiky personálnym rozkazom, ak ide o vojaka Armády Slovenskej republiky, po dohode s ministrom obrany Slovenskej republiky a ak ide o vojaka Železničného vojska Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky, po dohode s ministrom dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky.

(3) O premiestnení vojaka Železničného vojska Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky do Armády Slovenskej republiky alebo do vojsk Ministerstva vnútra Slovenskej republiky rozhoduje minister dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky personálnym rozkazom, ak ide o vojaka Armády Slovenskej republiky, po dohode s ministrom obrany Slovenskej republiky a ak ide o vojaka vojsk Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, po dohode s ministrom vnútra Slovenskej republiky.

§ 183a**Príspevok na poistenie v nezamestnanosti**

(1) Na účely plnenia príspevku v nezamestnanosti^{77a)} sa profesionálny vojak, ktorý nesplnil podmienky nároku na výsluhový dôchodok,^{77b)} posudzuje ako zamestnanec. Služobný orgán sa posudzuje ako zamestnávateľ.

(2) Profesionálny vojak, ktorý splnil podmienky nároku na výsluhový dôchodok^{77b)} alebo na invalidný výsluhový dôchodok,^{77c)} a vojak prípravnej služby neplatia príspevok na poistenie v nezamestnanosti. Za profesionálneho vojaka, ktorý splnil podmienky nároku na výsluhový dôchodok^{77b)} alebo invalidný výsluhový dôchodok,^{77c)} a vojaka prípravnej služby služobný orgán neplatí príspevok na poistenie v nezamestnanosti.

DRUHÁ HLAVA**PRECHODNÉ USTANOVENIA A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA****Prechodné ustanovenia****§ 184**

(1) Vojenské hodnosti vojakov dosiahnuté podľa právnych predpisov platných pred účinnosťou tohto zákona sa považujú za vojenské hodnosti dosiahnuté podľa tohto zákona.

(2) Vo veciach služobného pomeru začatých pred účinnosťou tohto zákona koná a o opravných prostriedkoch rozhoduje služobný orgán podľa tohto zákona.

(3) Vo veciach vojenského disciplinárneho práva začatých pred účinnosťou tohto zákona koná a o opravných prostriedkoch rozhoduje služobný orgán alebo nadriadený vojak podľa tohto zákona.

(4) Vo veciach náhrady škody uplatnenej na súde pred účinnosťou tohto zákona sa postupuje podľa právnych predpisov platných pred účinnosťou tohto zákona.

§ 185

(1) Služobný pomer vojaka z povolania, ktorý splnil prevzaté záväzky podľa právnych predpisov platných pred účinnosťou tohto zákona, sa považuje za stály služobný pomer podľa § 12.

(2) Ak profesionálny vojak, ktorý splnil prevzaté záväzky podľa právnych predpisov platných pred účinnosťou tohto zákona a do jedného mesiaca od jeho účinnosti vyjadri nesúhlas s ponechaním v stálom služobnom pomere, prepustí sa zo služobného pomeru podľa § 32 ods. 1 písm. g).

(3) Služobný pomer vojaka z povolania, ktorý nesplnil prevzaté záväzky podľa právnych predpisov platných pred účinnosťou tohto zákona a ktorého služobný pomer trval menej ako 10 rokov, považuje sa za dočasný služobný pomer podľa § 11 ods. 1 písm. b). Záväzky prevzaté pred účinnosťou tohto zákona zostávajú nedotknuté.

(4) Služobný pomer vojaka z povolania, ktorý nesplnil prevzaté záväzky podľa právnych predpisov platných pred účinnosťou tohto zákona a ktorého služobný pomer trval viac ako 10 rokov, považuje sa za stály služobný pomer podľa § 12. Záväzky prevzaté pred účinnosťou tohto zákona zostávajú nedotknuté.

§ 186

(1) Ďalšia služba vykonávaná pred účinnosťou tohto zákona podľa § 37 ods. 2 písm. a) zákona č. 92/1949 Zb. Branný zákon v znení neskorších predpisov sa považuje za prípravnú službu podľa tohto zákona.

(2) Ďalšia služba vykonávaná pred účinnosťou tohto zákona podľa § 37 ods. 2 písm. b) zákona č. 92/1949 Zb. Branný zákon v znení neskorších predpisov sa považuje za dočasný služobný pomer podľa § 11 ods. 1 písm. b) tohto zákona.

(3) Ďalšia služba vykonávaná pred účinnosťou tohto zákona podľa § 37 ods. 3 druhá veta za bodkočiarkou zákona č. 92/1949 Zb. Branný zákon v znení neskorších predpisov sa považuje za dočasný služobný pomer podľa § 11 ods. 1 písm. a) tohto zákona.

§ 187

(1) Profesionálneho vojaka, ktorý dosiahol dôstojnícku hodnosť, možno s jeho písomným súhlasom, ak je to v súlade s potrebami ozbrojených síl, ustanoviť do funkcie s plánovanou práporčickou hodnosťou.

(2) Profesionálneho vojaka, ktorý dosiahol práporčickú hodnosť, možno s jeho písomným súhlasom, ak je to v súlade s potrebami ozbrojených síl, ustanoviť do funkcie s plánovanou poddôstojníckou hodnosťou.

(3) Profesionálneho vojaka, ktorý dosiahol poddôstojnícku hodnosť, možno s jeho písomným súhlasom, ak je to v súlade s potrebami ozbrojených síl, ustanoviť do funkcie s plánovanou hodnosťou mužstva.

(4) Pri ustanovení profesionálneho vojaka uvedeného v odsekoch 1 až 3 do funkcie sa profesionálnemu vojakovi dňom ustanovenia dosiahnutá vojenská hodnosť nahradí vojenskou hodnosťou plánovanou na funkciu, do ktorej má byť ustanovený.

(5) Pri ďalšom ustanovení profesionálneho vojaka uvedeného v odsekoch 1 až 3 do funkcie s plánovacou dôstojníckou hodnosťou alebo práporčickou hodnosťou, alebo poddôstojníckou hodnosťou, alebo hodnosťou mužstva sa postupuje podľa tohto zákona. Služobný orgán môže priznať už predtým dosiahnutú vojenskú hodnosť, ak je plánovaná na funkciu, do ktorej je profesionálny vojak opätovne ustanovený.

(6) Ak je profesionálny vojak podľa odsekov 1 až 3 ustanovený do nižšej funkcie, uplatní sa § 14.

(7) Ustanovenia v odsekoch 1 až 4 sa vzťahujú aj na občana pri prijatí do služobného pomeru.

(8) Záväzky prevzaté profesionálnym vojakom pred 1. januárom 1998 zostávajú nedotknuté. Pri určovaní náhrady škody alebo náhrady nákladov za nesplnenie záväzkov prevzatých pred 1. januárom 1998 sa postupuje podľa právnych predpisov platných v čase prevzatia záväzku.

§ 187a

(1) Profesionálneho vojaka, ktorému sa umožnilo zvýšiť kvalifikáciu podľa § 141 ods. 1, možno počas úspešného zvyšovania kvalifikácie do 31. decembra 2007 ustanoviť do vyššej funkcie, na ktorú sú plánované kvalifikačné predpoklady vzdelania, ktoré má zvýšením kvalifikácie získať, alebo kvalifikačné požiadavky, ktoré má na výkon funkcie splniť. Vymenovanie do vyššej vojenskej hodnosti alebo povýšenie profesionálneho vojaka sa uskutoční až po úspešnom skončení zvýšenia kvalifikácie.

(2) Služobný pomer profesionálneho vojaka ustanoveného do funkcie podľa odseku 1, ktorý nedokončí zvyšovanie kvalifikácie v termíne určenom na získanie kvalifikačných predpokladov vzdelania alebo kvalifikačných požiadaviek na výkon funkcie a nebude ustanovený do funkcie, na ktorú spĺňa kvalifikačné predpoklady vzdelania a kvalifikačné požiadavky na jej výkon, sa skončí podľa § 32 ods. 1 písm. h).

§ 188

(1) Vojenská činná služba, na ktorú vojak základnej služby nastúpil pred účinnosťou tohto zákona, sa považuje za vojenskú službu vojaka základnej služby podľa tohto zákona.

(2) Vojenská činná služba, na ktorú vojak náhradnej služby nastúpil pred účinnosťou tohto zákona, sa považuje za vojenskú službu vojaka náhradnej služby podľa tohto zákona.

(3) Vojenská činná služba, na ktorú vojak na vojenskom cvičení nastúpil pred účinnosťou tohto zákona, sa považuje za vojenskú službu vojaka zdokonaľovacej služby podľa tohto zákona.

§ 188a

(1) Vojak, ktorý nastúpil na výkon základnej služby alebo na jej dokončenie pred 1. januárom 2001 a vykonal základnú službu v trvaní najmenej deväť mesiacov, skončí výkon základnej služby dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Nahrádzanie a odpustenie zameškaného času výkonu povinnej vojenskej služby podľa osobitného predpisu^{77a)} zostáva nedotknuté.

(2) Vojak, ktorý nastúpil na výkon základnej služby alebo na jej dokončenie pred 1. januárom 2001 a k tomuto dňu vykonal základnú službu v trvaní menej ako deväť mesiacov, vykoná základnú službu podľa tohto zákona.

§ 188b

(1) Vojak, ktorý nastúpil na výkon náhradnej služby alebo na jej dokončenie pred 1. januárom 2001 a vykonal náhradnú službu v trvaní najmenej tri mesiace, skončí výkon náhradnej služby

dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Nahrádzanie a odpustenie zameškaného času výkonu povinnej vojenskej služby podľa osobitného predpisu^{77a)} zostáva nedotknuté.

(2) Vojak, ktorý nastúpil na výkon náhradnej služby alebo na jej dokončenie pred 1. januárom 2001 a k tomuto dňu vykonal náhradnú službu v trvaní menej ako tri mesiace, vykoná náhradnú službu podľa tohto zákona.

§ 188c

(1) Vojakovi, ktorý dosiahol vojenskú hodnosť podporučík podľa doterajších predpisov, patrí od účinnosti tohto zákona hodnosť poručík.

(2) Vláda Slovenskej republiky na návrh ministra podľa § 99 ods. 4 v súlade s potrebami ozbrojených síl predloží prezidentovi Slovenskej republiky do 30 dní od účinnosti tohto zákona návrhy na vymenovanie a povýšenie vojakov do generálskych hodností podľa tohto zákona, ktorí dosiahli generálsku hodnosť podľa doterajších predpisov.

(3) Vojakom, ktorí podľa odseku 2 nebudú vymenovaní alebo povýšení do generálskych hodností podľa tohto zákona, patrí generálska hodnosť

- a) generálmajorovi vojenská hodnosť brigádny generál,
- b) generálporučikovi vojenská hodnosť generálmajor,
- c) generálpulkovníkovi vojenská hodnosť generálporučík,
- d) armádnemu generálovi vojenská hodnosť generál.

(4) Ostatné vojenské hodnosti vojakov dosiahnuté podľa doterajších predpisov platných pred účinnosťou tohto zákona sa považujú za vojenské hodnosti dosiahnuté podľa tohto zákona.

(5) Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa vzťahujú aj na vojakov v zálohe.

Záverečné ustanovenia

§ 189

Zrušujú sa

1. § 1 až 24, § 25 ods. 2, § 28 až 30, § 32 a § 34 až 39 zákona č. 76/1959 Zb. o niektorých služobných pomeroch vojakov v znení zákonného opatrenia Predsedníctva Národného zhromaždenia č. 165/1964 Zb., zákona č. 59/1969 Zb., zákona č. 65/1978 Zb., zákona č. 74/1990 Zb., zákona č. 228/1991 Zb., zákona č. 77/1992 Zb., zákona č. 226/1992 Zb., článku III zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 166/1993 Z. z. a nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 4/1997 Z. z.,
2. § 1 písm. b), § 7 a 10, § 11 písm. a) a b) zákona č. 480/1992 Zb. o hmotnom zabezpečení vojakov a žiakov škôl ozbrojených síl a ich zodpovednosti za škodu v znení článku X zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 193/1994 Z. z.
3. § 1 až 21, § 27 a 28 vyhlášky Federálneho ministerstva obrany č. 557/1992 Zb., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 76/1959 Zb. o niektorých služobných pomeroch vojakov v znení neskorších predpisov.

§ 189a

Zrušujú sa:

1. Zákon č. 76/1959 Zb. o niektorých služobných pomeroch vojakov v znení zákonného opatrenia Predsedníctva Národného zhromaždenia č. 165/1964 Zb., zákona č. 59/1969 Zb., zákona č. 100/1970 Zb., zákona č. 65/1978 Zb., zákona č. 74/1990 Zb., zákona č. 228/1991 Zb., zákona č. 77/1992 Zb., zákona č. 226/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 3/1993

Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 166/1995 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 4/1997 Z. z., zákona č. 370/1997 Z. z. a zákona č. 114/1998 Z. z.

2. Zákon č. 480/1992 Zb. o hmotnom zabezpečení vojakov a žiakov škôl ozbrojených síl a ich zodpovednosti za škodu v znení článku X zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 193/1994 Z. z. o prídavkoch na deti a o príplatku k prídavkom na deti v znení neskorších predpisov, zákona č. 370/1997 Z. z. a zákona č. 380/1997 Z. z.
3. Zákon č. 351/1997 Z. z. Branný zákon v znení zákona č. 401/2000 Z. z.

§ 190

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 1998 s výnimkou § 32 až 39, ktoré nadobudnú účinnosť dňom účinnosti zákona o sociálnom zabezpečení vojakov.

Michal Kováč v. r.

Ivan Gašparovič v. r.

Vladimír Mečiar v. r.

- 1) § 2 ods. 2 zákona č. 321/2002 Z. z. o ozbrojených silách Slovenskej republiky.
- 2) Článok 1 Ústavy Slovenskej republiky.
- 3) § 10 ods. 2 písm. a) zákona č. 320/2002 Z. z. o brannej povinnosti.
- 4) § 10 ods. 2 písm. b) zákona č. 320/2002 Z. z.
- 5) § 10 ods. 2 písm. c) zákona č. 320/2002 Z. z.
- 6) § 10 ods. 2 písm. d) zákona č. 320/2002 Z. z.
- 8a) § 9 ods. 3 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce, § 9 ods. 1 a § 10 ods. 1 zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 9) Čl. 102 písm. k) Ústavy Slovenskej republiky.
- 10) Článok 54 Ústavy Slovenskej republiky.
- 11) Článok 29 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky.
- 12) § 2 ods. 4 zákona Slovenskej národnej rady č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov.
- 13) Článok 37 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.
- 14) § 5 ods. 3 zákona č. 424/1991 Zb. o združovaní v politických stranách a v politických hnutiach.
- 15) Napríklad článok 29 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, zákon č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkvi a náboženských spoločností.
- 16) Napríklad Obchodný zákonník, Občiansky zákonník.
- 17) § 2 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon).
- 18) § 2 Obchodného zákonníka.
- 19) § 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 193/1994 Z. z. o prídavkoch na deti a o príplatku k prídavkom na deti v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 134/1995 Z. z.
- 20) Napríklad § 45 ods. 1 a § 78 Zákona o rodine, zákon č. 50/1973 Zb. o pestúnskej starostlivosti v znení neskorších predpisov.
- 21) Napríklad § 14 ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 263/1993 Z. z. o verejnom obstarávaní tovarov, služieb a verejných prác (Zákon o verejnom obstarávaní) v znení neskorších predpisov (úplne znenie č. 247/1996 Z. z.), § 5 ods. 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 136/1995 Z. z. o odbornej spôsobilosti na vybrané činnosti vo výstavbe.
- 21a) § 3 a § 18 ods. 3 zákona č. 321/2002 Z. z.
- 22) § 3 ods. 1 a 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky.
- 23) Zákon č. 135/1982 Zb. o hlásení a evidencii pobytu občanov.
- 24) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 40/1993 Z. z. o štátnom občianstve Slovenskej republiky v znení článku II zákona č. 70/1997 Z. z. o zahraničných Slovákoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 25) Napríklad § 84 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), § 18 zákona č. 143/1992 Zb. o plate a odmene za pracovnú pohotovosť v rozpočtových a v niektorých ďalších organizáciách a orgánoch v znení neskorších predpisov.
- 26) § 180 Trestného zákona.
- 27) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 237/1993 Z. z. o registri trestov.
- 29) § 2 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 3/1993 Z. z. o zriadení Armády Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.
- 29a) § 3 Branného zákona.
- 31) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 198/1994 Z. z. o Vojenskom spravodajstve.

- 33) § 15 ods. 3 zákona č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení neskorších predpisov.
- 34a) Napríklad článok 102 ods. 1 písm. g) Ústavy Slovenskej republiky, zákon č. 172/1990 Zb. o vysokých školách v znení neskorších predpisov, zákon č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 314/1996 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov.
- 35) Zákon č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon).
- 36) § 53 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 36a) § 12 ods. 1 písm. c) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy.
- 37) Zákon č. 335/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 38) § 38 ods. 1 písm. c) a e) a odsek 4 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre.
- 39) § 20 zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.
- 40) § 21 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov.
- 40a) Zákon č. 114/1998 Z. z. o sociálnom zabezpečení vojakov v znení zákona č. 131/1999 Z. z.
- 41) § 1 ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 46/1989 Zb. o ochrane pred alkoholizmom a inými toxikomániami.
- 42) Zákon č. 335/1991 Zb. v znení neskorších predpisov. Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 314/1996 Z. z.
- 43) § 47 Trestného zákona.
- 44) § 195 Občianskeho súdneho poriadku.
- 45) Článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov č. 3, 5 a 8 uverejnený v Zbierke zákonov č. 209/1992.
- 46) Napríklad Trestný poriadok, Občiansky zákonník.
- 47) § 19 až 25 Branného zákona.
- 47a) § 19 ods. 1 Branného zákona.
- 48) § 8 ods. 2 Občianskeho zákonníka.
- 49) § 26 Branného zákona.
- 50) § 30 a 31 Branného zákona.
- 51) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 100/1996 Z. z. o ochrane štátneho tajomstva, služobného tajomstva, o šifrovej ochrane informácií a o zmene a doplnení Trestného zákona v znení neskorších predpisov.
- 52) Napríklad Občiansky súdny poriadok, Zákonník práce.
- 53) § 24 Branného zákona.
- 53a) § 18 ods. 2 písm. b) Branného zákona.
- 53b) § 19, 20 a 26 Branného zákona.
- 53c) § 16 Branného zákona.
- 53d) § 27 Branného zákona.
- 54) Zákon č. 29/1984 Zb. Zákon č. 172/1990 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 55) Zákon č. 50/1973 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 56) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 274/1996 Z. z.
- 57) Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon).
- 59) Článok 93 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

- 60a) § 22 ods. 2 zákona č. 320/2002 Z. z.
- 61) Článok 102 písm. g) Ústavy Slovenskej republiky.
- 62) Zákon č. 32/1957 Zb. o nemocenskej starostlivosti v ozbrojených silách v znení neskorších predpisov.
- 63) Zákon č. 321/2002 Z. z.
- 63a) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 198/1994 Z. z. Zákon č. 124/1992 Zb. o Vojenskej polícii.
- 63b) Zákon č. 255/1946 Zb. o príslušníkoch československej armády v zahraničí a o niektorých iných účastníkoch národného boja za oslobodenie.
- 63c) Zákon č. 87/1991 Zb. o mimosúdnych rehabilitáciách v znení neskorších predpisov.
- 64) § 1 a 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 241/1993 Z. z. o štátnych sviatkoch, dňoch pracovného pokoja a pamätných dňoch v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 201/1996 Z. z.
- 64a) Zákon č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii v znení neskorších predpisov. Zákon č. 87/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 65) Napríklad zákon č. 88/1968 Zb. o predĺžení materskej dovolenky, o dávkach v materstve a o prídavkoch na deti z nemocenského poistenia v znení neskorších predpisov, zákon č. 50/1973 Zb.
- 66) § 19 ods. 1 písm. b) zákona č. 320/2002 Z. z.
- 67) Časť I písm. a) a b) prílohy vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 18/1991 Zb. o iných úkonoch vo všeobecnom záujme.
- 68) § 1 ods. 2 Trestného poriadku.
- 68a) § 4 ods. 3 a § 12 zákona č. 321/2002 Z. z.
- 69) § 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 330/1996 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.
- 70) Zákon č. 67/1997 Z. z. o ochrane nefajčiarov. § 6 písm. e) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí.
- 70a) § 41 zákona č. 380/1997 Z. z. o peňažných náležitostiach vojakov v znení zákona č. 563/2001 Z. z.
- 70aa) § 6 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov.
- 70b) § 29 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 164/1996 Z. z. o dráhach a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.
- 70c) § 2 písm. a) zákona č. 125/1998 Z. z. o životnom minime a o ustanovení súm na účely štátnych sociálnych dávok v znení zákona č. 439/2000 Z. z.
- 70d) Zákon Slovenskej národnej rady č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- 70e) § 6 ods. 3 písm. e) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.
- 70f) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení zákona č. 215/2002 Z. z.
- 71) § 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 90/1996 Z. z. o minimálnej mzde.
- 72) Napríklad zákon č. 124/1992 Zb. o vojenskej polícii, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 3/1993 Z. z.
- 73) § 274 písm. h) Občianskeho súdneho poriadku.
- 74) § 110 Občianskeho zákonníka.
- 74a) § 200 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce.

74b) § 12 zákona č. 114/1998 Z. z. o sociálnom zabezpečení vojakov.

74c) § 5 ods. 2 zákona č. 114/1998 Z. z. v znení zákona č. 131/1999 Z. z.

74d) § 195 až 209 zákona č. 311/2001 Z. z.

74e) § 34 ods. 1 zákona č. 380/1997 Z. z. v znení zákona č. 563/2001 Z. z.

76) § 16 písm. d) zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. v znení neskorších predpisov.

77) § 8 ods. 1 písm. f) zákona č. 347/1990 Zb.

77a) Zákon národnej rady Slovenskej republiky č. 387/1996 Z. z. o zamestnanosti v znení neskorších predpisov.

77b) § 38 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

77c) § 40 zákona č. 328/2002 Z. z.

